

ความคาดหวังและการรับรู้ของนักท่องเที่ยวชาวไทย
ที่มีต่อการท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

**Thai Tourist's Expectation and Perception to the Tourism
in Pai District, Mae Hong Son Province**

พรศิริ บินนาราวิ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

พ.ศ. 2555

ความคาดหวังและการรับรู้ของนักท่องเที่ยวชาวไทย
ที่มีต่อการท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

พรศิริ บินนาราวี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

พ.ศ. 2555

**Thai Tourist's Expectation and Perception to the Tourism
in Pai District, Mae Hong Son Province**

PORN SIRI BINNARAVEE

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts

Department of Tourism Management

Graduate School, Dhurakij Pundit University

2012

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี เพราะความสนับสนุน และช่วยเหลือจากหน่วยงาน และบุคคลหลายฝ่าย ซึ่งผู้วิจัยขอกล่าวขอบคุณ คือ

รองศาสตราจารย์ ดร.ราณี อธิชัยกุล ประธานกรรมการ, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัศวิน แสงพิกุล กรรมการ, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เลิศพร ภาระสกุล กรรมการ, อาจารย์ ดร.สุวันชัย หวน นากลาง กรรมการ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์เชิง เกาจิต กรรมการ ที่ได้กรุณาช่วยเหลือให้คำปรึกษา ชี้แนะแนวทาง และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณในความกรุณาของท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัศวิน แสงพิกุล ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รวมถึงคณาจารย์ทุกท่านที่ให้ความรู้ อบรมสั่งสอน และให้การสนับสนุน ส่งเสริมช่วยเหลือให้คำปรึกษา และกำลังใจแก่ผู้วิจัยเป็นอย่างดี

ผู้วิจัยขอขอบขอบคุณประชาชนและนักท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ที่ให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือเป็นอย่างดีในการให้ข้อมูลเพื่อเป็นประโยชน์ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อ คุณแม่ น้องสาวและน้องชาย ที่สนับสนุนทางการศึกษา และเสียสละเวลาในการเก็บข้อมูล พร้อมทั้งเป็นกำลังใจเสมอมา เป็นแรงผลักดันในการทำการศึกษาให้สำเร็จ คุณค่าหรือประโยชน์อันใดที่เกิดจากการวิจัยนี้ ขอมอบแด่ผู้มีพระคุณทุกท่าน

พรศิริ บินนาราวิ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	๗
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๑
กิตติกรรมประกาศ.....	๗
สารบัญตาราง.....	๑๑
สารบัญภาพ.....	๑๒
บทที่	
1. บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์.....	3
1.3 สมมุติฐาน.....	3
1.4 ขอบเขตในการวิจัย.....	3
1.5 นิยามคำศัพท์เฉพาะ.....	4
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
2. ทฤษฎี แนวคิด และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
2.1 ลักษณะทั่วไปของอำเภอป่าซาง จังหวัดแม่ฮ่องสอน.....	6
2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	13
2.3 แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับความคาดหวัง.....	17
2.4 แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการรับรู้.....	20
2.5 แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ.....	25
2.6 การทบทวนงานวรรณกรรม เรื่องความคาดหวังและการรับรู้ ที่มาจากงานวิจัย..	28
2.7 กรอบแนวความคิดในงานวิจัย.....	32
3. วิธีการดำเนินการวิจัย.....	34
3.1 การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	34
3.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	35
3.3 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	38
3.4 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	38
3.5 การจัดทำข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล.....	39

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	42
4.1 ข้อมูลส่วนบุคคลและข้อคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง ที่มีต่อการท่องเที่ยวใน อำเภอป่าย จังหวัดแม่ฮ่องสอน.....	42
4.2 ค่าเฉลี่ยความคาดหวัง การรับรู้ และการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย.....	49
4.3 การทดสอบสมมติฐาน.....	60
5. สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	91
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	91
5.2 อภิปรายผล.....	94
5.3 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย.....	96
5.4 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป.....	97
บรรณานุกรม.....	99
ภาคผนวก	104
ภาคผนวก ก. แหล่งท่องเที่ยว อำเภอป่าย	105
ภาคผนวก ข. แบบสอบถาม.....	118
ภาคผนวก ค. สถิตินักท่องเที่ยว.....	126
ภาคผนวก ง. แผนที่อำเภอป่าย.....	129
ประวัติผู้เขียน	133

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
4.1 แสดงจำนวน(ความถี่) และร้อยละ ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	43
4.2 แสดงจำนวน (ความถี่) และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่คิดจะกลับมาเที่ยวซ้ำ..	45
4.3 แสดงจำนวน (ความถี่) และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่มีความคิดเห็นเรื่องการบอกต่อ.....	46
4.4 แสดงจำนวน (ความถี่) และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง ที่มีความคิดเห็นต่อปัญหาที่พบจากการมาท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน.....	47
4.5 แสดงจำนวน (ความถี่) และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อข้อเสนอแนะในการจัดการท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน.....	48
4.6 ค่าเฉลี่ยความคาดหวังของนักท่องเที่ยวที่มีต่ออำเภอปาย โดยรวม.....	49
4.7 ค่าเฉลี่ยความคาดหวังของนักท่องเที่ยวต่อด้านภาพลักษณ์ของสถานที่ท่องเที่ยว	50
4.8 ค่าเฉลี่ยความคาดหวังของนักท่องเที่ยวต่อด้านวิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น.....	51
4.9 ค่าเฉลี่ยความคาดหวังของนักท่องเที่ยวต่อด้านสิ่งอำนวยความสะดวก.....	52
4.10 ค่าเฉลี่ยความคาดหวังของนักท่องเที่ยวต่อด้านการบริการอื่นๆ.....	53
4.11 ค่าเฉลี่ยการรับรู้ของนักท่องเที่ยวที่มีต่ออำเภอปาย โดยรวม.....	54
4.12 ค่าเฉลี่ยการรับรู้ของนักท่องเที่ยวต่อด้านภาพลักษณ์ของสถานที่ท่องเที่ยว.....	55
4.13 ค่าเฉลี่ยการรับรู้ของนักท่องเที่ยวต่อด้านวิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น.....	56
4.14 ค่าเฉลี่ยการรับรู้ของนักท่องเที่ยวต่อด้านสิ่งอำนวยความสะดวก.....	57
4.15 ค่าเฉลี่ยการรับรู้ของนักท่องเที่ยวต่อด้านการบริการอื่นๆ	58
4.16 เปรียบเทียบความคาดหวังและการรับรู้ของนักท่องเที่ยวที่มีต่ออำเภอปาย โดยรวม.....	59
4.17 ค่าเฉลี่ยความคาดหวังที่มีต่ออำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยจำแนกตามเพศ	61
4.18 ค่าเฉลี่ยและระดับความคาดหวัง โดยจำแนกตามอายุ.....	63
4.19 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยนักท่องเที่ยวที่มีต่อความคาดหวังในด้านภาพลักษณ์ของสถานที่ท่องเที่ยวจำแนกตามอายุ โดยเปรียบเทียบเป็นรายคู่.....	64
4.20 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยนักท่องเที่ยวที่มีต่อความคาดหวังต่อภาพลักษณ์ของสถานที่ท่องเที่ยวจำแนกตามอายุ โดยเปรียบเทียบเป็นรายคู่.....	65

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.21 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับความคาดหวัง โดยจำแนกตามระดับการศึกษา.....	67
4.22 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับความคาดหวัง โดยจำแนกตามรายได้ต่อเดือน.....	68
4.23 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับการรับรู้จริง โดยจำแนกตามเพศ.....	70
4.24 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับการรับรู้จริง โดยจำแนกตามอายุ.....	72
4.25 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยนักท่องเที่ยวที่มีต่อการรับรู้จริง ในด้านภาพลักษณ์ของ สถานที่ท่องเที่ยว จำแนกตามอายุ โดยเปรียบเทียบเป็นรายคู่.....	73
4.26 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยนักท่องเที่ยวที่มีต่อการรับรู้จริง ในด้านวิถีชีวิตและ วัฒนธรรมท้องถิ่น จำแนกตามอายุ โดยเปรียบเทียบเป็นรายคู่.....	74
4.27 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยนักท่องเที่ยวที่มีต่อการรับรู้จริง ในด้านการบริการอื่นๆ จำแนกตามอายุ โดยเปรียบเทียบเป็นรายคู่.....	75
4.28 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับการรับรู้จริง จำแนกตามระดับการศึกษา.....	76
4.29 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยนักท่องเที่ยวต่อการรับรู้จริง ในด้านภาพลักษณ์ของ สถานที่ท่องเที่ยว จำแนกตามระดับการศึกษา โดยเปรียบเทียบเป็นรายคู่.....	77
4.30 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยนักท่องเที่ยวที่มีต่อการรับรู้จริง ในด้านวิถีชีวิตและ วัฒนธรรมท้องถิ่น จำแนกตามระดับการศึกษา โดยเปรียบเทียบเป็นรายคู่.....	78
4.31 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับการรับรู้จริง จำแนกตามรายได้ต่อเดือน.....	80
4.32 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยนักท่องเที่ยวที่มีต่อการรับรู้จริง ในด้านภาพลักษณ์ของ สถานที่ท่องเที่ยว จำแนกตามรายได้ต่อเดือน โดยเปรียบเทียบเป็นรายคู่.....	81
4.33 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยนักท่องเที่ยวที่มีต่อการรับรู้จริง ในด้านวิถีชีวิตและ วัฒนธรรมท้องถิ่น จำแนกตามรายได้ต่อเดือน โดยเปรียบเทียบเป็นรายคู่.....	82
4.34 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยนักท่องเที่ยวที่มีต่อการรับรู้จริง ในด้านสิ่งอำนวยความสะดวก จำแนกตามรายได้ต่อเดือน โดยเปรียบเทียบเป็นรายคู่.....	83
4.35 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยนักท่องเที่ยวที่มีต่อการรับรู้จริง ในด้านการบริการอื่นๆ จำแนกตามรายได้ต่อเดือน โดยเปรียบเทียบเป็นรายคู่.....	84
4.36 สรุปผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคาดหวังของกลุ่มตัวอย่าง ที่มีต่อ การท่องเที่ยว จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา และรายได้.....	85
4.37 สรุปผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการท่อง เที่ยว จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา และรายได้.....	86

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.38	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับความคาดหวังกับการรับรู้จริง โดยรวมและรายด้าน...	87
4.39	ตารางสรุปผลการทดสอบสมมติฐาน.....	88

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1. แม่น้ำปาย.....	106
2. วัดน้ำสุ.....	107
3. วัดพระธาตุแม่เย็น.....	108
4. น้ำตกหมอแปง.....	108
5. โป่งน้ำร้อนท่าปาย.....	109
6. โป่งน้ำร้อนเมืองแปง.....	109
7. กองแลน.....	110
8. น้ำตกแม่เย็น.....	110
9. บ้านกะเหรี่ยงแม่ปิง.....	111
10. หมู่บ้านสันติชล.....	111
11. วัดกลาง.....	112
12. มัสยิดอัล-อิสรออู.....	112
13. วัดหลวง.....	113
14. วัดแม่ฮี.....	113
15. สะพานประวัติศาสตร์.....	114
16. น้ำตกแพมบก.....	114
17. อ่างเก็บน้ำห้วยดีหมี.....	115
18. พระพุทธสี่พันอัญญาประสิทธิ์มงคล (พระเจ้าพลาละแข่ง).....	115
19. รอยพระพุทธบาท ในวัดพระบาท.....	116
20. ภายในอุทยานแห่งชาติห้วยน้ำดัง.....	117
21. จุดชมวิวิทิวทัศน์หุบไหล.....	117

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ความคาดหวังและการรับรู้ของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อ การท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน
ชื่อผู้เขียน	พรศิริ บินนาราวิ
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อศวิณ แสงพิกุล
สาขาวิชา	การจัดการการท่องเที่ยว
ปีการศึกษา	2554

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความคาดหวังและการรับรู้ของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อการท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว โดยเปรียบเทียบระหว่างความคาดหวังและการรับรู้ของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อการท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เคยเดินทางมาท่องเที่ยวในอำเภอปาย จำนวน 400 คน ใช้การเลือกตัวอย่างแบบตามสะดวก โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแตกต่างด้วยค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวน

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เคยเดินทางมาท่องเที่ยวที่อำเภอปายมาก่อน คิดเป็นร้อยละ 34 ไม่เคยเดินทางมาท่องเที่ยวที่อำเภอปาย ร้อยละ 66 เป็นเพศชาย ร้อยละ 36.5 เป็นเพศหญิง ร้อยละ 63.5 โดยมีอายุ 21 – 30 ปี มากที่สุด ร้อยละ 52.3 รองลงมาคือ อายุ 31 – 40 ปี ร้อยละ 27.3 และอายุมากกว่า 51 ปี ร้อยละ 3.0 สถานภาพสมรสโสด ร้อยละ 71.0 รองลงมาสถานภาพสมรสแล้ว ร้อยละ 26.3 และสถานภาพหม้าย ร้อยละ 0.8 มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 70.3 ต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 16.8 ปริญญาโทหรือสูงกว่า ร้อยละ 13 เป็นผู้ประกอบอาชีพผู้ใช้ทักษะแรงงาน ร้อยละ 39.3 ไม่ได้ประกอบอาชีพ ร้อยละ 31.8 และ อาชีพเกษตรกร ร้อยละ 0.5 มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่าหรือเท่ากับ 15,000 บาท ร้อยละ 39.3 รายได้ต่อเดือน 15,001 – 30,000 บาท ร้อยละ 33.7 และรายได้ต่อเดือนมากกว่า 50,001 บาท ร้อยละ 8.5 ส่วนความคาดหวังที่มีต่อการท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน พบว่า ค่าเฉลี่ยความคาดหวังอยู่ในระดับมาก โดยค่าเฉลี่ยความคาดหวังในด้านภาพลักษณ์ของสถานที่ท่องเที่ยวมีค่ามากที่สุด รองลงมาคือด้านวิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น ส่วนการรับรู้จริงต่อการท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีการรับรู้จริงต่อด้านสิ่งอำนวยความสะดวกมากที่สุด รองลงมาคือด้านภาพลักษณ์ของสถานที่

ท่องเที่ยว และเมื่อเปรียบเทียบความคาดหวังในการท่องเที่ยว กับ การรับรู้จริงต่อการท่องเที่ยวใน
อำเภอปาย มีผลต่างที่มีแนวโน้มไปสู่ความไม่พึงพอใจ โดยเฉพาะความไม่พึงพอใจในด้านการ
บริการอื่นๆมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านวิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น

จากผลการวิจัยในประเด็นความคาดหวังและการรับรู้จริงของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมา
ท่องเที่ยวที่อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน พบว่า มีความแตกต่างในคะแนนเฉลี่ยรวมและในแต่ละ
ด้าน ซึ่งชี้ให้เห็นว่ามีช่องว่างระหว่างความคาดหวังและการรับรู้จริง ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึง
ควรปรับปรุงและพัฒนาการให้บริการท่องเที่ยวในด้านต่างๆ เพื่อลดช่องว่างระหว่างความคาดหวัง
และการรับรู้จริงให้น้อยที่สุด อันจะนำมาซึ่งบริการท่องเที่ยวที่เหนือกว่าความคาดหวังของ
นักท่องเที่ยว เพื่อให้นักท่องเที่ยวเกิดความประทับใจและพึงพอใจมากที่สุด

Thesis Title	Thai Tourists' Expectation and Perception towards Tourism in Pai, Mae Hong Son Province
Author	Pornsiri Binnaravee
Thesis Advisor	Asst. Prof. Dr. Aswin Sangpikul
Department	Tourism Management
Academic Year	2011

ABSTRACT

The objective of this research was to examine the expectation and perception of Thai tourists towards tourism in Pai, Mae Hong Son province and to examine tourists' satisfaction by comparing the expectations and perceptions of Thai tourists in Pai, Mae Hong Son province.

The samples in this study were Thai tourists who traveled to Pai. A total of 400 samples were collected by a convenient sampling. Questionnaires were used to collect data. The data were analyzed by using percentage, mean, standard deviation, t-test, and ANOVA.

The result showed that 34% of the samples used to travel to Pai district while 66% never visited Pai before. Among them, 36.5% were male and 63.5% were female. Most of the samples (52.3%) were in the age of 21 – 30 years old, followed by the age of 31 – 40 years old (23.7%) and the age over 51 years old with only 3%. Most of the samples (71%) were single, 26.3% were married, and 0.8% was widowed. The majority (70.3%) had the education level of Bachelor degree while 13% hold the Master degree. For the occupations, 39.3% were skilled worker, 31.8% were unemployed, and 0.5% was agricultures. 39.3% of the samples had the monthly income less or equal to 15,000 while 33.7% had the monthly income between 15,001 – 30,000 Baht, and 8.5% had over 50,001 Baht. For the expectation towards tourism in Pai district, the overall score was relatively high. The highest score of expectation was the destination image followed by the lifestyle and local culture. For the perception, it was found that the overall score was moderate. The highest score of tourists' perception was the facilities of the local area, followed by the image of tourist attraction. When compared the expectations and the perception of the tourism in Pai, the result was likely lead to tourists' dissatisfaction, especially the disappointed ones were the services and the lifestyle and local culture.

Since the study found the gap between tourists' expectation and perceptions towards Pai, it is suggested that the local authorities should improve the image and develop tourism in Pai in order to reduce those gaps. In overall, the services provided to tourists should be greater than what they expect to result in tourists' impression and satisfaction.

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย หรือ ททท. ได้มีเป้าหมายระยะยาวไว้ว่า ปี พ.ศ. 2555 กำหนดไว้ให้การท่องเที่ยวมีเอกลักษณ์ไทยในมาตรฐานสากล (World Class) ทั้งในด้านแหล่งท่องเที่ยว การให้บริการ และรักษาสีงแวดล้อมอย่างสมบูรณ์ และเป้าหมายระยะสั้น ปี พ.ศ. 2541 - 2546 “เที่ยวไทยรักไทย” เสนอให้พัฒนาการท่องเที่ยวไปในทิศทางที่ช่วยอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมยั่งยืน (รายงานฉบับสมบูรณ์ โครงการศึกษาเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งชาติ ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 พ.ศ. 2545 - 2549, 2544 : 1-2) ในนโยบายการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยว ช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8 มุ่งเน้นในการพัฒนาการท่องเที่ยวเป็นไปอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน และเร่งรัดส่งเสริมสร้างค่านิยมให้คนไทยเพิ่มการเดินทางท่องเที่ยวใช้จ่ายใช้สอยภายในประเทศ กระจายไปทั่วภูมิภาคตลอดปี เพื่อเพิ่มดุลการท่องเที่ยวให้มากขึ้น เป็นการกระจายความเจริญไปสู่ท้องถิ่น ดังจะเห็นได้จากการพยากรณ์รายได้จากการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวชาวไทยปี พ.ศ. 2544 - 2549 ของแต่ละภาคมีแนวโน้มสูงขึ้น

การศึกษาแนวโน้มการท่องเที่ยว พบว่านักท่องเที่ยวเริ่มมีความรู้สึกจำเจกับแหล่งท่องเที่ยวเดิมๆ เริ่มหันเหเข้าหาธรรมชาติ ให้ความสนใจที่จะศึกษาและสัมผัสกับวัฒนธรรม วิถีชีวิตของชาวชนบทที่อยู่กับธรรมชาติเพิ่มมากขึ้น (คู่มือส่งเสริมหมู่บ้านท่องเที่ยว. 2543 : 1) ซึ่งในแต่ละจังหวัดต่างก็พยายามที่จะเพิ่มศักยภาพทางการท่องเที่ยวของตนเอง เนื่องจากการท่องเที่ยวเป็นแหล่งเงินที่สำคัญ อำเภอป่า จังหวัดแม่ฮ่องสอนก็เป็นอีกจังหวัด ที่มีแหล่งท่องเที่ยวจำนวนมาก ส่วนใหญ่จะเน้นไปทางการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและวัฒนธรรมท้องถิ่น เนื่องจากพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขาและป่าไม้ มีแหล่งท่องเที่ยวมากมาย เช่น ห้วยน้ำดัง น้ำตกหมอบเป่ง วนน้ำสู หมู่บ้านกะเหรี่ยงแม่ปิง เจดีย์พระธาตุแม่เย็น โป่งน้ำร้อนท่าปาย เป็นต้น อีกทั้งยังได้รับการส่งเสริมจากราชการในแผนปฏิรูปราชการ 4 ปี พ.ศ. 2548 - 2551 ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน (จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย แม่ฮ่องสอน พะเยา ลำพูน ลำปาง น่าน แพร่) และโครงการงบประมาณตามยุทธศาสตร์ของจังหวัดแม่ฮ่องสอน มีมติว่า “ให้สร้างความเข้มแข็งให้กับภาคการเกษตร อุตสาหกรรมและการท่องเที่ยวเพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับฐานเศรษฐกิจได้อย่างยั่งยืน โดยเพิ่มมูลค่าภาคเกษตร อุตสาหกรรม หัตถอุตสาหกรรม และการท่องเที่ยว เพื่อลดปัญหาความยากจน และให้

ผลประโยชน์ตกแก่ประชาชนภายในกลุ่มจังหวัดมากที่สุด” (สำนักงานจังหวัดแม่ฮ่องสอน กลุ่มงานยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด, 2548) และยังมี การส่งเสริมนโยบายภาวะการณ์ลงทุนโครงสร้างพื้นฐานด้านการท่องเที่ยวในธุรกิจโรงแรม รีสอร์ท ที่อำเภอปายอีกด้วย (สำนักงานพาณิชย์ จังหวัดแม่ฮ่องสอน, 2549)

ซึ่งขณะนี้แหล่งท่องเที่ยวของอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน เปรียบเสมือนเป็นสัญลักษณ์ของจังหวัดแม่ฮ่องสอน ด้วยมีทรัพยากรธรรมชาติที่สวยงามและวัฒนธรรมที่โดดเด่น เป็นแหล่งดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งในประเทศและต่างประเทศให้เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวและพักผ่อนมากขึ้น เป็นการสร้างรายได้และอาชีพให้กับชุมชนท้องถิ่นมากขึ้น แต่สิ่งที่เกิดขึ้นตามมาจากการเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวขึ้น คือ ปัญหาความเสื่อมโทรมและการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว รวมถึงวิถีชีวิตและวัฒนธรรมชุมชนในท้องถิ่นด้วยผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงนี้อาจส่งผลกระทบต่อ การรับรู้หรือประสบการณ์ที่นักท่องเที่ยวพึงได้รับ หากนักท่องเที่ยวเกิดความรู้สึกทางด้านลบต่อสถานที่ท่องเที่ยวแล้ว จะทำให้นักท่องเที่ยวไม่อยากจะกลับมาเที่ยวชมแหล่งท่องเที่ยวอีก และอาจมีการบอกต่อถึงประสบการณ์ที่ตนได้รับ ซึ่งจะเกิดผลเสียหายต่ออุตสาหกรรม การท่องเที่ยวของอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน และเมื่อพิจารณาจากสถิติจำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอนนั้น หากเปรียบเทียบจำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในอำเภอปาย ในช่วงปี พ.ศ. 2551 กับปี พ.ศ. 2552 แล้ว พบว่า มีจำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในอำเภอปายลดลงถึง 38.64% (ที่มา สถิตินักท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา) ถือเป็นสิ่งที่น่ากังวลหากปัญหา ยังไม่ได้รับการแก้ไข โดยที่ผ่านมา พบว่า การพัฒนาด้านการท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอนนั้น ไม่ได้ให้ความสำคัญกับความ ต้องการและความรู้สึกของนักท่องเที่ยวที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยว ทำให้ไม่สามารถประเมินได้ว่าการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวที่ได้กระทำไปนั้น ตรงตามความคาดหวังของนักท่องเที่ยวหรือไม่ และมีการรับรู้อย่างไรต่อแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

จากความสำคัญดังกล่าว ทำให้จำเป็นต้องศึกษาความคาดหวังและการรับรู้ของ นักท่องเที่ยวที่มีต่อการท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน เพื่อให้เกิดการพัฒนาทางด้านการท่องเที่ยว และการรักษาความยั่งยืนของแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ควบคู่ไปกับการส่งเสริมให้เกิดรายได้ให้กับชุมชนในท้องถิ่น ซึ่งเมื่อทราบถึงความคาดหวังของนักท่องเที่ยวแล้วนั้น จะสามารถนำมากำหนดแนวทางในการปรับปรุง พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวทางธรรมชาติและแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว เพื่อให้การท่องเที่ยวของอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีความยั่งยืนและสวยงามตลอดไป

1.2 วัตถุประสงค์

1. เพื่อสำรวจความคาดหวังของนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่มีต่อการท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน
2. เพื่อสำรวจการรับรู้ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่มีต่อการท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว โดยเปรียบเทียบระหว่างความคาดหวังและการรับรู้ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่มีต่อการท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

1.3 สมมุติฐาน

จากการทบทวนวรรณกรรม (บทที่ 2) ทำให้ผู้วิจัยกำหนดสมมุติฐานดังต่อไปนี้

1. นักท่องเที่ยวที่มีเพศ อายุ การศึกษา และรายได้ ที่แตกต่างกัน มีความคาดหวังในการท่องเที่ยวที่แตกต่างกัน
2. นักท่องเที่ยวที่มีเพศ อายุ การศึกษา และรายได้ ที่แตกต่างกัน มีการรับรู้ในการท่องเที่ยวที่แตกต่างกัน
3. นักท่องเที่ยวที่มีเพศ อายุ การศึกษา และรายได้ที่แตกต่างกัน มีความพึงพอใจในการท่องเที่ยวที่แตกต่างกัน โดยเปรียบเทียบระหว่างความคาดหวังและการรับรู้ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่มีต่อการท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

1.4 ขอบเขตในการวิจัย

1. ขอบเขตด้านพื้นที่
พื้นที่ศึกษากำหนดไว้ที่ อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน
2. ขอบเขตด้านกลุ่มประชากรเป้าหมายที่ศึกษา
กลุ่มเป้าหมายที่ศึกษาคือ นักท่องเที่ยวชาวไทย ที่เดินทางมาท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน
3. ขอบเขตด้านเนื้อหา
มุ่งศึกษาความคาดหวังและการรับรู้ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่มีต่อการท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน และมุ่งศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว โดยเปรียบเทียบระหว่างความคาดหวังและการรับรู้ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่มีต่อการท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

1.5 นิยามคำศัพท์เฉพาะ

ความคาดหวัง หมายถึง ความคาดหวังที่มีต่อสถานที่ท่องเที่ยว ตามความรู้สึกนึกคิดถึงของนักท่องเที่ยว โดยการคาดคะเนหรือคาดหวังล่วงหน้าเกี่ยวกับภาพลักษณ์ บรรยากาศความสวยงาม ความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว การบริการที่นักท่องเที่ยวควรได้รับของแหล่งท่องเที่ยวที่มีต่อการท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

การรับรู้ หมายถึง การรับรู้ที่มีต่อสถานที่ท่องเที่ยว ตามความรู้สึกของนักท่องเที่ยวที่ได้ไปเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยการสัมผัส มองเห็น จากสภาพความเป็นจริงว่าเป็นอย่างไร

ความพึงพอใจ หมายถึง ความพึงพอใจที่มีต่อสถานที่ท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยนำความคาดหวังและการรับรู้มาเปรียบเทียบเพื่อประเมินความพึงพอใจ ถ้าพบว่าความคาดหวังมากกว่าการรับรู้ แสดงว่า นักท่องเที่ยวไม่พอใจ ความคาดหวังเท่ากับการรับรู้ แสดงว่า นักท่องเที่ยวพอใจ และความคาดหวังน้อยกว่าการรับรู้ แสดงว่า นักท่องเที่ยวประทับใจ

นักท่องเที่ยว หมายถึง บุคคลที่เดินทางมาท่องเที่ยวยังอำเภอปาย

นักท่องเที่ยวชาวไทย หมายถึง ชาวไทยทั้งเพศชายเพศหญิงที่เดินทางมาท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน เป็นการชั่วคราว แต่ไม่น้อยกว่า 24 ชั่วโมง และไม่เกิน 60 วัน เพื่อท่องเที่ยว พักผ่อน ประชุม / สัมมนา หรือวัตถุประสงค์ใดๆ ก็ตาม ที่มีใช้การทำงานประจำ

การท่องเที่ยว หมายถึง การเดินทางจากที่อยู่ปกติไปยังที่อื่นเป็นการชั่วคราว อาจจะมีระยะเวลาไม่น้อยกว่า 24 ชั่วโมง หรือมากกว่าก็ได้ โดยความสมัครใจ และเพื่อวัตถุประสงค์ของการเดินทางใดๆ ก็ตาม ที่มีใช้เพื่อประกอบอาชีพหรือหารายได้ และก่อให้เกิดการกระทำร่วมกันของนักท่องเที่ยว ผู้ประกอบการ รัฐบาลและชุมชนผู้เป็นเจ้าของบ้าน ที่จะใช้กระบวนการดึงดูดใจ และต้อนรับขับสู้ให้นักท่องเที่ยว

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อทราบถึงความคาดหวังของนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่มีต่อการท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน
2. เพื่อทราบถึงการรับรู้ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่มีต่อการท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน
3. ข้อมูลความคาดหวังและการรับรู้จากนักท่องเที่ยว สามารถนำไปใช้พัฒนาและจัดการการท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ส่งเสริมให้มี

การท่องเที่ยวในอำเภอปาย ช่วยอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และสืบทอดวิถีชีวิตชาวบ้านแบบโบราณ

4. ผลการศึกษาสามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาส่งเสริมและสรรหากลยุทธ์ใหม่เพื่อประกอบการวางแผนทางการตลาดของหน่วยงานภาครัฐ และหน่วยงานภาคเอกชน ใช้ในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของอำเภอปาย เพื่อตอบสนองได้ตรงตามความต้องการของนักท่องเที่ยว และข้อมูลที่ได้จากการศึกษาสามารถนำไปใช้เป็นพื้นฐาน สำหรับผู้สนใจที่ต้องการศึกษาในประเด็นที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 2

ทฤษฎี แนวคิด และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเรื่อง “ความคาดหวังและการรับรู้ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่มีต่อการท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน” ผู้วิจัยได้นำแนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องมาปรับใช้ในการศึกษา รวมทั้งได้ศึกษารายงานวิจัย ตลอดจนวรรณกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยมีรายละเอียดดังนี้

- 2.1 ลักษณะทั่วไปของอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน
- 2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.3 แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับความคาดหวัง
- 2.4 แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการรับรู้
- 2.5 แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ
- 2.6 การทบทวนงานวรรณกรรม เรื่องความคาดหวังและการรับรู้ ที่มาจากงานวิจัย
- 2.7 กรอบแนวความคิดในงานวิจัย

2.1 ลักษณะทั่วไปของอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

การท่องเที่ยวหรืออุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศไทยมีความสำคัญต่อรายได้ของประเทศ สามารถนำเข้าเงินตราต่างประเทศได้มาก ทุกรัฐบาลจึงให้ความสำคัญต่อการพัฒนา ส่งเสริมการท่องเที่ยวในทุกด้าน และมีการกำหนดนโยบาย แผน แนวทางการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวของประเทศไทยอย่างชัดเจน (มิสรา สามารถ, 2543) ยกตัวอย่างเช่น ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2551) และกรอบนโยบายด้านการท่องเที่ยวของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2551) เนื่องจากการท่องเที่ยวเป็นกิจกรรมภาคบริการที่ขยายตัวอย่างรวดเร็วทุกภูมิภาคของประเทศไทย จังหวัดแม่ฮ่องสอนเป็นอีกจังหวัดหนึ่งในภาคเหนือที่มีการขยายตัวด้านการท่องเที่ยวอย่างรวดเร็ว ดังนั้นองค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน จึงได้จัดทำกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดแม่ฮ่องสอน (2550 - 2552) เกี่ยวกับเรื่องยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวในเรื่องการพัฒนาและปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยว โดยเน้นความเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น เป็นธรรมชาติและคนในท้องถิ่นเข้ามีส่วนร่วม การสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ และการพัฒนา การบริหารการจัดการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบ โดยมีแนวทางการพัฒนา คือ การบริหารการจัดการท่องเที่ยวในทุกๆด้าน ด้านการประชาสัมพันธ์การ

ท่องเที่ยว การพัฒนาปัจจัยสนับสนุนการท่องเที่ยว (กองแผนและงบประมาณ องค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน, 2550)

เทศบาลตำบลปายเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งหนึ่งของจังหวัดแม่ฮ่องสอน และได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเทศบาล พ.ศ. 2550 - 2554 ซึ่งได้วางแผนแนวทางในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว คือ มุ่งที่จะพัฒนาและปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยว โดยมีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการท่องเที่ยว เช่น จัดทำป้ายและสถานที่บอกทาง ปรับภูมิทัศน์สองข้างทางถนนให้สวยงาม สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยว ดูแลรักษาและดำเนินการพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง (เทศบาลตำบลปาย, 2550)

การท่องเที่ยวในเทศบาลตำบลปาย

เทศบาลตำบลปายเป็นส่วนหนึ่งของจังหวัดแม่ฮ่องสอน มีจุดแข็งหรือศักยภาพในการพัฒนาตนเองที่มีลักษณะพิเศษแตกต่างจากจังหวัด อำเภอ ตำบลอื่นๆ หลายประการ เช่น จังหวัดแม่ฮ่องสอนเป็นจังหวัดที่ตั้งอยู่ห่างไกล มีภูมิประเทศเป็นภูเขา และป่าไม้ที่ยังอุดมสมบูรณ์ ตั้งอยู่ในหุบเขาที่มีหมอกปกคลุมตลอดทั้งปี มีทัศนียภาพ ธรรมชาติที่สวยงาม มีการให้บริการด้านการท่องเที่ยวที่เป็นที่รู้จักของประชาชนทั่วไป ทั้งนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศ และยังมีวัฒนธรรมประเพณีที่เป็นเอกลักษณ์ มีความหลากหลายของชนเผ่าที่ยังคงวัฒนธรรมเดิมอย่างมั่นคง มีความปลอดภัยในชีวิตสูง ด้านอาชญากรรมมีน้อยมาก และมีผู้คนดี - มีน้ำใจ และมีหน่วยงานราชการสนับสนุนกิจการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (อรรถเดช ตาปราบ, 2550)

2.1.1 ประวัติและความเป็นมา

จากการสืบค้นประวัติหมู่บ้านของสภาวัฒนธรรมอำเภอปาย (2548) ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับประวัติหมู่บ้านตำบลเวียงใต้ไว้ว่า เมื่อปี พ.ศ. 2350 มีพวกไทใหญ่ได้พากันหนีภัยมาจากเมืองปั่น, เมืองนาย, เมืองแสนห้วย, เมืองเชียงตุง, เมืองกลางเครือ และเมืองต่างยาน มีพวกพม่า มอญ มาด้วย บางครอบครัวเลยเข้าไปอยู่เชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง แพร่ น่าน เมื่อมาถึงบ้านดอน (ปัจจุบันคือ ตำบลเวียงเหนือ) จึงตกลงตั้งบ้านเรือนอยู่ที่นั่น และยกขุนส่างปายขึ้นเป็นพ่อเมือง และต่อมา พ.ศ. 2375 สมัยพระเจ้ามโหตรประเทศ เจ้าผู้ครองนครเชียงใหม่ ได้ส่งเจ้าแก้วเมืองมา (พระญาติ) ออกสำรวจชายแดนทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ของจังหวัดเชียงใหม่ และออกมากล่องช้างไว้ใช้ในงานราชการ เมื่อมาถึงเมืองปาย ก็พบขุนส่างชอยหรือส่างซอนะ เจ้าแก้วแนะนำให้ขุนส่างชอ หรือพะกำชอ ย้ายเมืองมาตั้งทางฝั่งขวาหรือทางตกแม่น้ำปาย เพราะเป็นที่ราบกว้างขวางเหมาะแก่การเพาะปลูก จะวางผังเมืองก็สวย (ปัจจุบันเป็นที่ตั้งตำบลเวียงใต้)

ต่อมาเมื่อพะกำชอผู้เป็นพ่อเมืองได้ถึงพิราลัยไป ผู้เป็นบุตรคือพะกำกั้นนะ ขึ้นปกครองบ้านเมืองแทน ในปี พ.ศ. 2427 จึงได้สร้างเวียงใหม่ขึ้น และแบ่งราษฎรที่มีฐานะดี มีฝีมือในเชิงพัน

ดาบ จากฝั่งซ้ายเวียงเก่า (ปัจจุบันเป็นที่ตั้งตำบลเวียงเหนือ) มาตั้งบ้านเรือนที่เวียงใหม่เรียกว่า “เวียงใต้” จากนั้น พระก่อกันนะ พ่อเมืองก็ได้สถาปนาขึ้นเป็น พระดำรงราชภูริเสมา ได้ปรับปรุงบ้านเวียงใต้ มีการจัดทำถนนหนทางเป็นถนนใหญ่ 4 สาย มีรูปร่างเป็นตาราง มีตรอกมีซอยสวยงามมาก และสร้างหอ เรียกว่า “หอเจ้าฟ้า” (ปัจจุบันเป็นที่ตั้งที่ว่าการอำเภอปาย) ตลอดจนการจัดแบ่งหมู่บ้านขึ้น เรียกว่า “ป๊อก” ข้าราชการสร้างเวียงใหม่ได้ขยายไปทั่วทุกแห่ง ชาวไทใหญ่ ชาวพื้นเมือง ตลอดจนบรรดาเชื้อเจ้าไทใหญ่บางส่วน ได้มีการอพยพจากเมืองป๋น เชียงตอง เชียงตุงมาสมทบกับพี่น้องที่มาจากเมืองแพร์ เมืองน่าน เมืองพร้าว และบ้านป่าขามหลวงเชียงใหม่ เมื่อมาแล้วก็จัดแบ่งเป็น หมู่ๆ ขึ้นเพื่อให้ง่ายต่อการปกครอง โดยพวกที่มาจากเมืองพร้าว ก็ให้มาตั้งเป็นหมู่ที่ 1 ป๊อกเมืองพร้าว (เมืองพร้าว) ซึ่งได้รวมกับป๊อกที่มาจากเกียงตอง (เชียงตอง) ในเวลาต่อมาพวกที่มาจากเมืองแพร์ รวมกันเนื่องจากมีการทำอุตสาหกรรมหม้อขาย จึงเรียกว่า ป๊อกเจ้าหม้อ หมู่ที่ 2 พวกที่มาจากบ้านป่าขามหลวงเชียงใหม่ เรียกเป็นป๊อกป่าขาม หมู่ที่ 3 พวกที่มาจากเมืองน่าน เรียก ป๊อกเมืองน่าน หมู่ที่ 4 (ปัจจุบันคือ บ้านเมืองแพร์) หลังจากนั้น ได้มีผู้คนอพยพเข้ามาเรื่อยๆ ส่วนใหญ่มาจากแม่ฮ่องสอน ขยายออกไปรวมกันเป็นหมู่ที่ 5 บ้านน้ำสุ ซึ่งห่างจากตัวอำเภอ 3 กิโลเมตร และ หมู่ที่ 6 บ้านห้วยปู ซึ่งเดิมเป็นหมู่บ้านของตำบลแม่नाเดิง

2.1.2 ลักษณะทางกายภาพ

2.1.2.1 อำเภอปายแบ่งเขตการปกครองย่อยออกเป็น 7 ตำบล ได้แก่

- เวียงเหนือ
- เวียงใต้
- นาเดิง
- แม่ฮี้
- หุ่นยาว
- เมืองแปง
- ไปงสา

2.1.2.2 พื้นที่เขตอำเภอปาย

มีพื้นที่อยู่ในความดูแล 2,244.7 ตารางกิโลเมตร

2.1.2.3 อาณาเขตติดต่อ

ทิศเหนือ ติดกับ เมืองป๋น จังหวัดตองยี รัฐฉาน (ประเทศพม่า)

ทิศใต้ ติดกับ อำเภอเวียงแหง อำเภอเชียงดาว และอำเภอแม่แตง (จังหวัดเชียงใหม่)

ทิศตะวันออก ติดกับ อำเภอสะเมิงและอำเภอกัลยาณิวัฒนา (จังหวัดเชียงใหม่)

ทิศตะวันตก ติดกับ อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน และอำเภอปางมะผ้า

2.1.2.4 ลักษณะภูมิประเทศ

พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบเนินเขา มีแหล่งน้ำที่สำคัญคือ แม่น้ำปาย ซึ่งเป็นแหล่งน้ำเพื่อใช้ในการอุปโภคที่สำคัญของเทศบาลและมีลำห้วยม่วงกอนซึ่งมีต้นน้ำมาจากแหล่งน้ำธรรมชาติ ในช่วงฤดูแล้งจะแห้งขอด

2.1.2.5 ลักษณะภูมิอากาศ

ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ - พฤษภาคม อุณหภูมิเฉลี่ย 30 องศาเซลเซียส

ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่เดือนมิถุนายน - กันยายน อุณหภูมิเฉลี่ย 25 องศาเซลเซียส

ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่เดือนตุลาคม - มกราคม อุณหภูมิเฉลี่ย 6 องศาเซลเซียส

2.1.2.6 ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

- ด้านการคมนาคมขนส่ง เทศบาลตำบลปาย มีระบบโครงสร้างถนนที่เชื่อมต่อระหว่างชุมชน / หมู่บ้านต่างๆ ภายในเขตพื้นที่ความรับผิดชอบค่อนข้างสะดวกและทั่วถึง เส้นทางคมนาคมที่สำคัญ ได้แก่ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1095 ซึ่งเทศบาลฯ ได้รับมอบให้อยู่ในความดูแลจากกรมทางหลวงเมื่อปี พ.ศ. 2547 (เฉพาะในเขตพื้นที่เทศบาล) การคมนาคม สามารถเดินทางไปจังหวัดเชียงใหม่ระยะทาง 137 กิโลเมตร และไปจังหวัดแม่ฮ่องสอนระยะทาง 111 กิโลเมตร มีรถโดยสารซึ่งได้รับการสัมปทานจากบริษัทเปรมประชาชนส่ง จำกัด จำนวน 5 เที่ยวต่อวัน มีรถร่วมบริการที่สามารถเรียกใช้บริการได้ตลอดเวลา มีสนามบินซึ่งสามารถนำเครื่องบินเล็กส่วนตัวหรือเช่าเหมาลำลงจอดได้

- ด้านการไฟฟ้า จำนวนครัวเรือนที่ใช้ไฟฟ้าในเขตเทศบาลมีมากกว่า 99 %

- ด้านการประปา เทศบาลตำบลปาย ดำเนินกิจการประปาเชิงพาณิชย์มานานกว่า 20 ปี ปัจจุบันมีราษฎรใช้น้ำประมาณ 731 ราย สามารถผลิตน้ำประปาได้ 3,000 ลบ.ม. / วัน

- ด้านการสื่อสารและโทรคมนาคม มีที่ทำการ ไปรษณีย์โทรเลข จำนวน 1 แห่ง (อยู่ในเขต อบต.เวียงใต้) มีการให้บริการติดต่อสื่อสารทางโทรศัพท์เคลื่อนที่หลากหลายระบบ

- ด้านการใช้ประโยชน์ที่ดิน ลักษณะการตั้งถิ่นฐานของประชาชนในเขตเทศบาลจะมีลักษณะแนวยาวไปตามถนนสายหลักของชุมชน ปัจจุบันจะมีการเติบโตเฉพาะจุด (ชุมชนบ้านป่าขาม) ส่งผลให้เกิดปัญหาด้านบริการสาธารณะ การพัฒนาการขยายตัวของบางช่วงไม่สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร การรुकกล้าที่สาธารณะตลอดสองข้างทาง การวางจำหน่ายอาหารหรือสินค้าบนทางเท้า การก่อสร้างอาคารรुकกล้า การขยายตัวอย่างรวดเร็วของชุมชนโดยขาดการวางแผนหรือการวางผังเมืองและขาดความร่วมมือในการปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด

2.1.3 ประชากร

จำนวนหลังคาเรือน ที่ตั้งอยู่ในเขตเทศบาลตำบลปาย อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน รวม 7 ตำบล 62 หมู่บ้าน มีประชากรทั้งหมด 26,889 คน แยกเป็นชาย 14,129 คน หญิง 12,760 คน มีความหนาแน่นเฉลี่ยต่อพื้นที่ประมาณ 12 คน ต่อ 1 ตารางกิโลเมตร

กลุ่มชาติพันธุ์ ประกอบด้วย ชาวพื้นเมือง / ไทใหญ่ ร้อยละ 53 และชาวกลุ่มน้อยอีกร้อยละ 47

2.1.4 ข้อมูลเศรษฐกิจและสังคม

2.1.4.1 อาชีพ

การเกษตรกรรม เทศบาลมีพื้นที่การเกษตรทั้งสิ้นประมาณ 233 ไร่ จำนวนครัวเรือนในภาคเกษตรประมาณ 185 ครัวเรือน ผลผลิตทางการเกษตรส่วนใหญ่เป็นข้าว รองลงมาคือ กระเทียมและถั่วเหลือง มีรายได้เฉลี่ยครัวเรือนละ 25,000 บาท/ปี

การอุตสาหกรรม มีอุตสาหกรรมในครัวเรือน เช่น กลุ่มทำน้ำพริกคั่วทราย , ทำถั่วเน่าแผ่น (ถั่วเหลือง) กลุ่มทำน้ำพริกปลา กลุ่มเทียนประดิษฐ์ กลุ่มผลิตดอกไม้จันทน์ ฯลฯ

การปศุสัตว์ มีโรงฆ่าสัตว์ที่เป็นกิจการของเทศบาล จำนวน 1 แห่ง ให้บริการแก่ผู้ประกอบการค้าซากสัตว์ ประเภท วัว ควาย หมูและไก่

2.1.4.2 การพาณิชย์กรรม/การบริการ

มีสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิง จำนวน 1 แห่ง

มีธนาคารกรุงไทย จำนวน 1 แห่ง

มีธนาคารกรุงเทพ จำนวน 1 แห่ง

มีธนาคารออมสิน จำนวน 1 แห่ง

มีธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำนวน 1 แห่ง

มีสถานีขนส่ง จำนวน 1 แห่ง

2.1.4.3 การศึกษา

มีสถานศึกษาอยู่ในเขตเทศบาล จำนวน 3 แห่ง คือ

- ศูนย์โภชนาการเด็กเล็กบ้านเมืองพร้าว
- โรงเรียนอนุบาลปาย (ระดับประถมศึกษา)
- โรงเรียนปายวิทยาคาร (ระดับมัธยมศึกษา)

การศึกษาอื่นๆ

- โรงเรียนปริยัติธรรมแผนกธรรม (วัดหลวง) 1 แห่ง

2.1.4.4 ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม

ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ รองลงมา คือ ศาสนาคริสต์ และศาสนาอิสลาม ส่วนศิลปวัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีของที่นี่นั้นเนื่องจากประชากรในเขตเทศบาลดั้งเดิมส่วนใหญ่เป็นชาวไทใหญ่ (ชาวไต) ศิลปวัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีที่สืบสานกันมา จึงมีลักษณะค่อนข้างไปทางศิลปวัฒนธรรม ประเพณีแบบไทใหญ่ (สภาพวัฒนธรรมอำเภอปาย, 2548)

วัฒนธรรมและประเพณี

- ประเพณีปอยส่างลอง (คือ การบวชสามเณร) นิยมจัดในช่วงเดือนมีนาคมถึงเดือนพฤษภาคม การจัดงานแต่ละครั้งจะจัด 3 วัน หรือ 5 วัน งานบวชเณรครั้งหนึ่งๆ มักจะจัดรวมกันหลายคน
- ประเพณีต่างหอมต่อหลวง (คือ การถวายข้าวมธุปายาส) ประเพณีนี้จัดให้มีขึ้นในวันพระระหว่างพรรษา
- วานปะลิก (พิธีการสืบชะตาบ้าน) ในปีหนึ่งๆ ปกติจะประกอบพิธีครั้งหนึ่งหลังจากเสร็จสิ้นงานเทศกาลสงกรานต์ไปแล้ว
- ประเพณีสลากภัต จะเริ่มตั้งแต่เดือน 10 แรม 15 ค่ำ ไปจนถึงเดือน 11 แรม 6 ค่ำ โดยจัดให้มีทุกๆ วัด ผลัดเปลี่ยนกันไป
- จำก้าเพจอน ประเพณีนี้นิยมทำกันในวันพระระหว่างพรรษา เป็นการทำบุญถวายภัตตาหารแด่พระสงฆ์ ในตอนเช้าและทำการเลี้ยงข้าวอุบาสกอุบาสิกาที่ไปจำศีลภาวนาที่วัด
- ปอยลื้อหรือปอยเหลิม เป็นประเพณีทำบุญศพระภิกษุที่มรณภาพ จัดว่าเป็นงานที่ใหญ่งานหนึ่ง

โบราณสถาน

- วัดหลวง เป็นวัดใหญ่ มีพระเจดีย์ศิลปะไทใหญ่ประดิษฐานอยู่กลางลานวัด และมีเจดีย์ทรงมอญล้อมรอบ ได้ขุดเจดีย์เป็นขุมประดิษฐานพระพุทธรูปประจำวันเหนือฐานเจดีย์องค์ใหญ่เป็นมณฑปที่สวยงาม และเป็นวัดประจำอำเภอปาย เป็นที่ทำการของเจ้าคณะอำเภอมาตั้งแต่สมัยเจ้าฟ้าปกครอง บริเวณที่สร้างวัดเดิมเป็นวัดร้างมาก่อน สร้างเมื่อพ.ศ. 2346 มีพระพุทธรูปใหญ่ก่อด้วยอิฐถือปูนได้ทรุดโทรมไป ต่อมาพระยาราชเจ้าเมืองปายสร้างองค์เจดีย์ครอบพระพุทธรูปสร้างได้ 3 ปีก็เสร็จ พระยาราช มาไต่ยอด เมื่อ พ.ศ. 2444 และวัดหลวงยังเป็นแหล่งประดิษฐาน องค์พระพุทธรูป คือ พระเพชร เป็นพระคู่บ้านคู่เมืองอันศักดิ์สิทธิ์ ของชาวอำเภอปาย มาตั้งแต่สมัยโบราณ ถ้าหากว่าปีใดฝนไม่ตกตามฤดูกาล ประชาชนจะพากันไปกราบอาราธนาอัญเชิญพระเพชรแห่แห่นไปตามท้องถนน เพื่อให้ประชาชนสงวนน้ำ อีกไม่นานฝนก็จะตกลงมา ทำให้ประชาชนอยู่

กันอย่างร่มเย็นเป็นสุข พืชพันธุ์ธัญญาหารอุดมสมบูรณ์ องค์พระเพชรเป็นทองสัมฤทธิ์ สูงประมาณ 2 ฟุตครึ่ง หน้าตักกว้าง 0.5 ฟุต วัดหลวง ตั้งอยู่ที่บ้านเมืองพร้าว หมู่ที่ 1 ตำบลเวียงใต้ อำเภอป่าเย็บ จังหวัดแม่ฮ่องสอน

- วัดป่าขาม เป็นวัดเก่าแก่วัดหนึ่ง เป็นศิลปะแบบไทใหญ่ เริ่มสร้างราว พ.ศ.2412 มีกุฏิจำนวน 6 หลัง สร้างไว้อย่างสวยงามมาก เสา ฝา เพดาน ลงรักปิดทอง ใต้กระงะกอย่างสวยงาม วัดนี้มีความสำคัญคือเป็นที่พักของอาคันตุกะ ทั้งบรรพชิต และคฤหัสถ์รวมทั้งเคยเป็นที่พักของทหารเมื่อครั้งสงครามอินโดจีน และสงครามโลกครั้งที่ 2 วัดป่าขามตั้งอยู่ที่บ้านป่าขาม หมู่ที่ 3 ตำบลเวียงใต้ อำเภอป่าเย็บ จังหวัดแม่ฮ่องสอน

- วัดกลาง เริ่มสร้างราว พ.ศ. 1213 วัดนี้เป็นวัดที่สวยงาม เป็นที่เชิดหน้าชูตาของอำเภอป่าเย็บ ลักษณะเด่นของวัดนี้จะมีพระพุทธรูปประจำวันรอบฐานเจดีย์ วัดกลาง ตั้งอยู่ที่บ้านป่าขาม หมู่ที่ 3 ตำบลเวียงใต้ อำเภอป่าเย็บ จังหวัดแม่ฮ่องสอน

- ศาลเจ้าพ่อมือเหล็ก ตั้งอยู่บริเวณวัดหลวง พอถึงเดือน 7 หรือเดือนมิถุนายน ของทุกปี ประชาชนจะพากันมาทำพิธีบวงสรวง มีเครื่องเช่นบูชาบวงสรวง เช่น ดอกไม้สีขาว ขนมที่มีสีขาว และผลไม้ต่างๆ คนตรีบรรเลงที่ใช้ในพิธีคือ เครื่องเป่า มีหมอลำพื้นบ้านมาร้องรำทำเพลงเวลาเจ้าพ่อจะมาเข้าทรงร่าง

- กู่เจ้าฟ้า ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือของวัดหลวง ห่างจากวัดประมาณ 50 เมตร (ปัจจุบันอยู่ด้านหลังโรงพยาบาลป่าเย็บ) ในอดีตเป็นที่บรรจุพระอัฐิของเจ้าฟ้าเมืองป่าเย็บทุกพระองค์

- กู่พระสงฆ์ ตั้งอยู่ในเขตหมู่ที่ 4 บ้านเมืองแพร่ ตำบลเวียงใต้อำเภอป่าเย็บ จังหวัดแม่ฮ่องสอน (ปัจจุบันอยู่บริเวณทุ่งนาแล้ง โรงเรียนป่าเย็บวิทยาคาร) เป็นที่บรรจุอัฐิของเจ้าคณะอำเภอป่าเย็บ คือ ครูบาโยง และครูบาอ้อ

- เสาหลักเมือง สร้างเมื่อประมาณ พ.ศ. 2470 โดยมีท้าววิจิตร ศรีปาวิน เป็นผู้กำหนดเขตติดต่อระหว่างตำบล อำเภอ จังหวัด โดยเป็นผู้จัดทำและเป็นตัวหนังสือบอกระยะทางเป็นอักษรล้านนา ปัจจุบันเสาหลักเมือง ตั้งอยู่ในบริเวณที่ว่าการอำเภอป่าเย็บ ตั้งอยู่ที่บ้านเมืองพร้าว หมู่ที่ 1 ตำบลเวียงใต้

2.1.4.5 ข้อมูลอนามัยสิ่งแวดล้อม

- ทรัพยากรน้ำ เทศบาลตำบลป่าเย็บ มีแหล่งน้ำที่สำคัญเพื่อการอุปโภคและบริโภค ได้แก่ ลำน้ำป่าเย็บ ลำน้ำห้วยม่วงกอน สภาพแหล่งน้ำจะขาดแคลนในช่วงฤดูแล้ง ประกอบกับเกษตรกรทำการเพาะปลูกพืชจึงมีการใช้น้ำเป็นจำนวนมาก และขาดการดูแลรักษาต้นน้ำ อีกสาเหตุหนึ่งก็คือการตัดไม้ทำลายป่า ดินไม่สามารถอุ้มน้ำไว้ได้ ทำให้มีการพังทลายของหน้าดินอย่างรวดเร็ว ส่งผล

กระทบต่อระบบการผลิตน้ำประปา ของเทศบาลอีกทางหนึ่งด้วย และการขยายตัวของชุมชนเมืองอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน เกิดการเข้ามาประกอบการค้า การทำธุรกิจของคนในพื้นที่และต่างพื้นที่ที่มีห้องพัก โรงแรม เกสต์เฮาส์ไว้บริการนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวทำให้ปริมาณการใช้น้ำมีมากขึ้น และมีน้ำเสียจากบ้านเรือนร้านค้า สถานประกอบการต่างๆเริ่มมีปริมาณเพิ่มขึ้น โดยขาดการเอาใจใส่ของผู้ประกอบการ ไม่คำนึงถึงสิ่งแวดล้อม ไม่มีการบำบัดน้ำเสียก่อนที่จะถ่ายเทของเสียลงสู่ลำน้ำ

- การกำจัดขยะมูลฝอย เทศบาลตำบลปายมีสถานที่ฝังกลบขยะจำนวน 1 แห่ง มีพื้นที่ 15 ไร่ ตั้งอยู่ที่บ้านห้วยปูลุ หมู่ที่ 6 บ้านเวียงใต้ อำเภอปาย การกำจัดขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลปาย ดำเนินงานโดยกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม มีพนักงานประจำรถขยะ 6 ท่าน มีรถเก็บขยะมูลฝอย จำนวน 2 คัน การเก็บขยะมูลฝอยของพนักงานประจำรถขยะจะเก็บทุกวันในช่วงเวลา 04.00 - 09.00 น. และจะนำไปทิ้งที่แหล่งฝังกลบขยะ ซึ่งจะมีพนักงานขับรถ JCB ทำหน้าที่ฝังกลบขยะทุกวัน ปริมาณขยะในแต่ละวัน มีปริมาณแตกต่างกันตามจำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในเขตเทศบาลตำบลปาย โดยเฉลี่ยแล้วมีปริมาณขยะวันละ 5 - 8 ตัน

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการค้นคว้า ผู้วิจัยพบงานวิจัยที่ทำการศึกษาเกี่ยวกับอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ดังนี้

รัฐพงศ์ กุมา (2549) ศึกษาเรื่อง *พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวในการท่องเที่ยวอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน* ผลการศึกษา พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางมาเที่ยวอำเภอปาย เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ โดยส่วนใหญ่เดินทางมาเป็นครั้งแรกและมากับเพื่อน นักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางมาโดยรถยนต์ส่วนตัว และนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเดินทางมาโดยรถโดยสารประจำทาง นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เข้าพักที่เกสต์เฮาส์ โดยนักท่องเที่ยวชาวไทย มีระยะเวลาพำนักเฉลี่ยประมาณ 2-3 วัน และนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศมีระยะเวลาพำนักเฉลี่ยมากกว่า 7 วันแหล่งท่องเที่ยวที่เดินทางไปเที่ยวมากที่สุด คือ น้ำตกหมอกแปงและกองแลน (ปายแคนยอน) ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลทำให้มาท่องเที่ยวอำเภอปายมากที่สุด คือ ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน รองลงมาคือความชื่นชอบในธรรมชาติและวัฒนธรรมท้องถิ่น ของอำเภอปาย และความหลากหลายมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวของสถานที่ท่องเที่ยว ตามลำดับ ในการศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวพบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยมีความพึงพอใจด้านอรรถาศัยของคนในท้องถิ่นมากที่สุด รองลงมา คือ ความหลากหลายความมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวของสถานที่ท่องเที่ยว ส่วนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ มีความพึงพอใจในด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน รองลงมา

คือความชื่นชอบในธรรมชาติและวัฒนธรรมท้องถิ่นและด้านการให้บริการของร้านอาหารตามลำดับ

ธวัชชัย มานิตย์ (2550) ศึกษาเรื่อง *ผลกระทบจากการพัฒนาการท่องเที่ยวต่อชุมชนท้องถิ่นกรณีศึกษาตำบลเวียงใต้ อำเภอป่าฝาง จังหวัดแม่ฮ่องสอน* ผลการศึกษาพบว่า ชุมชนในเขตเทศบาลหลังจากได้รับการส่งเสริมการท่องเที่ยวในระยะหลังปี พ.ศ. 2540 ได้รับการบริการน้ำประปาและไฟฟ้าได้ครบทุกพื้นที่ มีการดำเนินการในเรื่องการจัดเก็บขยะและการกำจัดโดยวิธีการฝังกลบ มีการปรับปรุงถนนและซอยต่างๆ เป็นถนนคอนกรีตและลาดยาง ทำให้มีความสะดวกในการสัญจรไปมา และมีการสร้างรางระบายน้ำสาธารณะ

สวฤต อินใจ (2552) ศึกษาเรื่อง *พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการเลือกใช้บริการเกสต์เฮาส์ ในอำเภอป่าฝาง จังหวัดแม่ฮ่องสอน* ผลการศึกษา พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ 31 ปีขึ้นไปสถานภาพโสด การศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า อาชีพเป็นพนักงานบริษัทเอกชน รายได้เฉลี่ย 10,001 - 20,000 บาท ต่อเดือน มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคเหนือและภาคกลาง ปัจจัยทางการตลาดที่มีผลต่อการเลือกใช้บริการเกสต์เฮาส์ 3 อันดับแรก คือ ปัจจัยด้านทำเลที่ตั้ง ซึ่งประกอบด้วย สถานที่ตั้งใกล้แหล่งชุมชน สถานที่ตั้งใกล้แหล่งท่องเที่ยว มีที่จอดรถสะดวก และความสวยงามของบริเวณรอบเกสต์เฮาส์ รองลงมา คือ ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ ซึ่งประกอบด้วย มีห้องพักให้เลือกหลายประเภท การตกแต่งภายในห้องพักสวยงาม ที่พักสะอาดเรียบร้อย ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และปัจจัยด้านราคา ซึ่งประกอบด้วย มีหลายราคาให้เลือกบริการ ราคาถูกกว่าที่พักประเภทอื่น แ้จ้งราคาห้องพักไว้อย่างชัดเจน ส่วนการทดสอบความแตกต่างในความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยทางการตลาดที่มีผลต่อการใช้บริการเกสต์เฮาส์ จำแนกตามกลุ่ม เพศ อายุ และรายได้แล้ว พบว่าปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ในเรื่อง การตกแต่งภายในห้องพักสวยงาม และปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาด ในเรื่องของการมีโปรโมชั่นพิเศษในวันสำคัญ นักท่องเที่ยวชาวไทยมีความเห็นแตกต่างกันในกลุ่มอายุ ส่วนปัจจัยทางการตลาดอื่นๆ นักท่องเที่ยวชาวไทย เมื่อจำแนกตามกลุ่มเพศ อายุและรายได้แล้ว มีความเห็นไม่แตกต่างกัน

ด้านพฤติกรรมการใช้เกสต์เฮาส์ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่เดินทางมาท่องเที่ยวอำเภอป่าฝาง จังหวัดแม่ฮ่องสอน พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่พักเกสต์เฮาส์ ที่มีราคาไม่เกิน 500 บาท ต่อวัน ระยะเวลาพัก 2 วัน ทราบแหล่งข้อมูลในการหาที่พักเกสต์เฮาส์ จากอินเทอร์เน็ต นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความพึงพอใจการให้บริการของเกสต์เฮาส์ด้านทำเลที่ตั้งมากเป็นอันดับหนึ่ง

อุดร วงศ์ทับทิม (2544) ศึกษาเรื่อง *ชุมชนกับการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและวัฒนธรรม ตำบลแม่สี อำเภอบาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน* จากการศึกษา ค้นพบรูปแบบการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและวัฒนธรรมที่เหมาะสมกับบริบทชุมชน มีดังนี้

- 1) การพัฒนาศักยภาพบุคลากรในท้องถิ่น เพิ่มขีดความสามารถในการเข้าถึงองค์ความรู้ เรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมของเยาวชน
- 2) การศึกษาธรรมชาติ เพื่อให้เยาวชนเข้าถึงทรัพยากรการท่องเที่ยวในพื้นที่ของตนเอง
- 3) การศึกษาศักยภาพในการพัฒนาการท่องเที่ยว ซึ่งมีทั้งแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ วัฒนธรรมประวัติศาสตร์
- 4) การศึกษาความหลากหลายทางชาติพันธุ์ อำเภอบายเป็นแหล่งวัฒนธรรมที่สำคัญแห่งหนึ่งของล้านนา อดีตเป็นที่อยู่อาศัยของชาวลัวะ ซึ่งปัจจุบันร่วมกันก่อตั้งพิพิธภัณฑ์แสดงของใช้ในชีวิตประจำวัน เครื่องมือเกษตรกรรมดั้งเดิม การทอผ้าย้อมสีธรรมชาติ เพื่อสืบทอดตำนานชนเผ่า
- 5) ร่วมกันกำหนดแผนและร่วมจัดการการท่องเที่ยวในเชิงประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ทรัพยากรธรรมชาติ โดยคำนึงถึงความสามารถในการรองรับของธรรมชาติ และวิถีชุมชนเป็นสำคัญ

สิริกมล กันทะวัง (2553) ศึกษาเรื่อง *ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในอำเภอบาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน* ผลการศึกษา พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุ 21 - 30 ปี มีสถานภาพโสด มีภูมิลำเนาในภาคกลาง มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี มีอาชีพเป็นพนักงานบริษัทเอกชน และมีรายได้ประจำเฉลี่ย 10,001 - 20,000 บาท ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการเดินทางท่องเที่ยวในประเทศไทยจะไม่เกี่ยวกับฤดู แต่ต้องการไปเยี่ยมชมธรรมชาติในแหล่งท่องเที่ยว โดยมีเหตุผลที่ต้องการเดินทางท่องเที่ยวเพราะต้องการเพิ่มรสชาติให้ชีวิต ในการท่องเที่ยวอำเภอบาย จังหวัดแม่ฮ่องสอนครั้งนี้ผู้ตอบแบบสอบถามเดินทางด้วยตัวเองทั้งหมด โดยส่วนใหญ่มาเที่ยวอำเภอบายเป็นครั้งแรก ใช้รถยนต์ส่วนตัวเป็นพาหนะ และเดินทางมากับเพื่อน โดยมีระยะเวลาในการพักที่อำเภอบายเป็นเวลา 2 คืน ซึ่งส่วนใหญ่พักที่รีสอร์ท ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากไปเที่ยวที่ถนนคนเดินมากที่สุด ในการจัดการเดินทางครั้งนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกมาเที่ยวอำเภอบาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน เพราะความต้องการด้านกายภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเอง โดยก่อนการเดินทางครั้งนี้ มีการหาข้อมูลจากคำบอกเล่าของญาติ / เพื่อน มากที่สุด โดยมีความเห็นว่าแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือมากที่สุด คือ คำบอกเล่าของญาติ / เพื่อน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่หาข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวมากที่สุด ซึ่งในการเดินทางท่องเที่ยวครั้งนี้

มีการเตรียมการท่องเที่ยวโดยเดินทางมาเอง มีการวางแผนการเดินทางมาอย่างดี มีการจองที่พัก จองพาหนะล่วงหน้า

จากการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคาดหวัง กับค่าเฉลี่ยการรับรู้คุณค่าที่ได้รับของผู้ตอบแบบสอบถามต่อองค์ประกอบอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอนพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม “พึงพอใจ” ต่อองค์ประกอบอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในอำเภอปายจังหวัดแม่ฮ่องสอน ด้านโรงแรม ที่พัก ด้านร้านอาหารและแหล่งบันเทิงยามราตรี และด้านบริษัทนำเที่ยวหรือธุรกิจที่ให้บริการกิจกรรมการท่องเที่ยว เนื่องจากค่าเฉลี่ยการรับรู้คุณค่าที่ได้รับสูงกว่าและ / หรือเท่ากับค่าเฉลี่ยความคาดหวัง ส่วนด้านแหล่งท่องเที่ยวและสิ่งดึงดูด ด้านร้านจำหน่ายสินค้าและของที่ระลึก และด้านโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ ผู้ตอบแบบสอบถาม “ไม่พึงพอใจ” เนื่องจากค่าเฉลี่ยการรับรู้คุณค่าที่ได้รับต่ำกว่าค่าเฉลี่ยความคาดหวัง

ปัญหาและข้อเสนอแนะที่ผู้ตอบแบบสอบถามระบุไว้ ได้แก่ ความเป็นธรรมชาติลดลง วิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นแตกต่างจากสมัยก่อน ราคาค่าสินค้าและบริการค่อนข้างสูง ความสะอาดปลอดภัยไม่ดีเท่าที่ควร และระบบสาธารณูปโภค และสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยวไม่เพียงพอ

นภดล นพรัตน์ (2551) ศึกษาเรื่อง *การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน: กรณีศึกษาเทศบาลตำบลเวียงใต้ อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน* ผลการศึกษาพบว่า การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน คือ

1. ปัจจัยภายใน ประชาชนมีทัศนคติที่ดีปานกลางต่อการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน ตระหนักถึงประโยชน์ที่ได้รับต่อส่วนรวมจากการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนและตระหนักถึงปัญหาความเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยวมากพอสมควรในระดับปานกลาง

2. ปัจจัยภายนอก ประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการท่องเที่ยว และได้รับการชักชวนจากบุคคล หรือหน่วยงานในภาครัฐ ภาคเอกชน หรือผู้นำหมู่บ้านในการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนค่อนข้างมาก และมีแรงจูงใจทางเศรษฐกิจที่เกิดจากการท่องเที่ยวและการได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐด้านการท่องเที่ยวในระดับปานกลาง

ส่วนการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยภายนอก ได้แก่ การได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการท่องเที่ยว แรงจูงใจทางเศรษฐกิจที่เกิดจากการท่องเที่ยว การได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐด้านการท่องเที่ยว และการได้รับการชักชวนจากบุคคล หรือหน่วยงานในภาครัฐ ภาคเอกชน มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนของประชาชนมากกว่าปัจจัยภายในซึ่ง

ได้แก่ทัศนคติของประชาชนต่อการท่องเที่ยว ประโยชน์ที่จะได้รับการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนและการตระหนักถึงปัญหาความเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยว

ปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นมาก ได้แก่ 1) ขาดการบริหารจัดการการท่องเที่ยวที่ดี 2) แหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมไม่เหมาะสมกับสภาพของพื้นที่ 3) สิ่งแวดล้อมและสภาพภูมิทัศน์เสื่อมโทรม 4) เกิดความขัดแย้งระหว่างผู้ประกอบการท่องเที่ยวและประชาชนในท้องถิ่น

การศึกษาความคาดหวังและการรับรู้ของนักท่องเที่ยว ที่มีต่อการท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ยังไม่พบว่ามีผู้ใดได้ทำการศึกษาวิจัยโดยตรงในประเด็นนี้ มีเพียงแต่การศึกษาถึงพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวในการเดินทางมาเที่ยวและในการเลือกบริการห้องพัก และการศึกษาถึงความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวเท่านั้น ดังนั้น ผู้วิจัยจึงนำงานวิจัยที่เกี่ยวข้องนำมาเป็นกรอบในการวิเคราะห์และเป็นแนวทางในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

2.3 แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับความคาดหวัง

2.3.1 ความหมายและความสำคัญของความคาดหวัง

สุภักฎานี สุขสำราญ (อ้างถึงใน กรรวิ กั้นเงิน 2550 : 36) กล่าวว่า ความคาดหวัง หมายถึง สภาพการประเมินความสามารถของตนเอง กับความตั้งใจในการทำงานสู่เป้าหมายที่ต้องการ หากบุคคลมีความสามารถสูง ตั้งใจสูงจะนำไปสู่ความสำเร็จของงานสูง ในทางตรงกันข้าม หากบุคคลมีความสามารถต่ำ ไม่ตั้งใจ ก็จะทำให้ไม่สำเร็จในการทำงานตามที่หวังผล

สุณีย์ ธีรดากร (อ้างถึงใน กรรวิ กั้นเงิน 2550 : 36) กล่าวว่า ความคาดหวัง คือ ความคาดหวังว่าพฤติกรรมนั้นจะเป็นสาเหตุให้ไปถึงเป้าหมายที่ตั้งใจไว้ แนวคิดในการอธิบายความคาดหวังของรอตเตอร์ (Rotter, อ้างถึงใน เสริมสกุล เสร็จกิจ, 2547 : 58) แบ่งเป็น 2 ประการ คือ ความคาดหวังเฉพาะกับความคาดหวังทั่วไป ซึ่งความคาดหวังเฉพาะ (Specific Expectancies) สะท้อนให้เห็นประสบการณ์ที่ได้รับจากสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่งในอดีตกับความคาดหวังทั่วไป (Generalized Expectancies) ซึ่งเป็นผลรวมของประสบการณ์ในสถานการณ์ต่างๆ ที่คล้ายคลึงกันหรือเกี่ยวข้องกัน

รัตนา สุชนะนรินทร์ (2547 : 12-13) กล่าวว่า ความคาดหวัง (Expectation) คือ ทัศนคติที่เกี่ยวกับความต้องการหรือความปรารถนาที่ผู้บริโภค คาดหวังจะได้รับจากการบริการนั้นๆ

สุรางค์ จันทรเอม (2529 : 54-55) ได้ให้ความหมายของความคาดหวังไว้ว่า ความคาดหวัง (Expectation) คือความเชื่อว่าสิ่งใดที่น่าจะเกิดขึ้นและสิ่งใดบ้างน่าจะไม่เกิดขึ้น ความคาดหวังจะเกิดขึ้นได้ถูกต้องหรือไม่ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของบุคคล เช่น บุคคลเคยมี

ประสบการณ์ที่คล้ายคลึงกันกับประสบการณ์ใหม่ก็อาจทำการคาดหวังได้ไม่พลาดเกินไป หรือ อาจคาดหวังได้ถูกต้องบุคคลที่ไม่เคยมีประสบการณ์มาก่อนในสิ่งใดมักจะไม่มี ความคาดหวังใน สิ่งนั้นหรือหากมีการคาดหวังก็มักไม่เกิดขึ้นจริงตรงตามที่คาดหวังไว้ความคาดหวังที่ไม่ประสบ ความสำเร็จช่วยให้บุคคลมีทัศนคติต่อตนเองไปในทางที่ดีขึ้น

จากความหมายข้างต้น อาจสรุปความหมายของความคาดหวังได้ว่า ความคาดหวัง ของนักท่องเที่ยวต่อการจัดสภาพแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวจึงเป็นความคาดหวังต่อสภาพการ ท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวพึงปรารถนา และได้จินตนาการไว้ก่อนได้สัมผัสจริง กับแหล่งท่องเที่ยว ด้วยตนเอง โดยการจินตนาการต่อการจัดการสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยวในแต่ละบุคคลก็จะ แตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับปัจจัยและส่วนบุคคลด้วย

2.3.2 องค์ประกอบของความคาดหวัง

แนคเลอร์ และลอว์เลอร์ (อ้างถึงใน กรรวิ ก้นเงิน 2550 : 38) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของความคาดหวังไว้ 3 ประการ คือ

1. การคาดหวังเกี่ยวกับผลที่เกิดขึ้น บุคคลจะมีพฤติกรรมอย่างไร จะขึ้นอยู่กับในใจ เขามีการคาดหวังอย่างไรเกี่ยวกับผลที่ติดตามมา เช่น คนที่คาดหวังว่าถ้าเขามีการผลิตเพิ่มขึ้นเขาจะ ได้รับการยกย่อง เขาก็จะตัดสินใจทำงานหนักขึ้น แต่ถ้าเขาคาดหวังว่าแม้มีการผลิตเพิ่มขึ้น เขาก็จะ ไม่ได้ประโยชน์อะไรเพิ่มขึ้นเลย เขาก็จะไม่ทุ่มเทให้กับงานเป็นพิเศษแต่อย่างใด

2. ความพอใจหรือคุณค่าของผลที่เกิดขึ้นที่เขาคาดหวังว่าจะเกิดขึ้นนั้น ได้ ก่อให้เกิดความพอใจหรือมีคุณค่าแก่เขาเพียงใด เช่น คนที่คาดหวังว่าถ้าเขาทำงานหนักขึ้น เขาจะได้ ค่าจ้างเพิ่มขึ้น ซึ่งจะสร้างความพอใจแก่เขามาก แต่ถ้าการทำงานหนักขึ้นทำให้เขาได้ค่ายกย่อง ชมเชยซึ่งไม่ใช่เงิน ก็จะทำให้เขามีความพอใจน้อย

3. ความคาดหวังเกี่ยวกับกำลังความพยายามกับผลการปฏิบัติงาน ความคาดหวัง ของบุคคลเกี่ยวกับความยุ่งยากในการปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จ จะมีอิทธิพลต่อการ ตัดสินใจของบุคคลนั้นว่าจะปฏิบัติงานดังกล่าวนี้หรือไม่

รัตนา สุชนะนรินทร์ (อ้างถึงใน กรรวิ ก้นเงิน 2550 : 35-36) กล่าวถึงองค์ประกอบ ของความคาดหวัง ดังนี้

องค์ประกอบของความคาดหวัง (The component of Customer Expectations) ได้แก่

1.1 บริการที่พึงประสงค์ (Desired Service) เป็นสิ่งที่ลูกค้าคาดหวังว่าจะได้รับหรือ ปรารถนาที่จะได้รับซึ่งระดับของความปรารถนานั้น ขึ้นอยู่กับความต้องการส่วนบุคคล และความ เชื่อของลูกค้าที่มีต่อบริการที่ได้รับ

1.2 บริการที่เพียงพอ (Adequate Service) เป็นระดับที่ต่ำสุดของการบริการที่ลูกค้าจะยอมรับได้ โดยไม่เกิดความรู้สึกไม่พอใจ ซึ่งความคาดหวังระดับนี้เกิดจากการรับรู้ของผู้บริโภคต่อทางเลือกของผู้ให้บริการอื่นๆ

1.3 บริการที่คาดการณ์ (Predicted Service) เป็นระดับการให้บริการที่ลูกค้าคาดว่าจะได้รับ จากผู้ให้บริการ ในขณะที่ลูกค้าพบปะกับผู้ให้บริการ การบริการที่คาดการณ์นี้มีผลกระทบโดยตรงต่อการกำหนดระดับการบริการที่พึงประสงค์

2.3.3 ทฤษฎีเกี่ยวกับความคาดหวัง

อีแวน (Evans, 1962 อ้างถึงในบุศรินทร์ หนูนภักดี, 2534) ได้ให้คำอธิบายเกี่ยวกับความคาดหวังว่า “ความคาดหวังเป็นความรู้สึกที่สะท้อนให้เห็นถึง ความต้องการของคนในการที่จะตีความต่อสภาพแวดล้อม เพื่อให้ได้มาในสิ่งที่ตนต้องการ”

ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความต้องการของผู้รับสาร ที่ก่อให้เกิดความคาดหวังและพฤติกรรมในการสื่อสารที่แตกต่างกันของผู้รับสารนั้น โดยทั่วไปแล้ว ในการรับข่าวสารของแต่ละบุคคลนั้นจะเป็นไปเพื่อตอบสนองความต้องการของตน ประกอบด้วย

- 1) ต้องการข่าวสารที่เป็นประโยชน์
- 2) ต้องการข่าวสารที่สอดคล้องกับความเชื่อ ทศนคติและค่านิยมของตน
- 3) ต้องการประสบการณ์ใหม่
- 4) ต้องการความสะดวกและรวดเร็วในการรับสาร

ลูแทนส์ (อ้างถึงใน กรรวิ กันเงิน 2550 : 37) ได้กล่าวว่า ทฤษฎีความคาดหวังมีกำเนิดมาจาก แนวความคิดเกี่ยวกับความคาดหวัง ในสาขาจิตวิทยาของเลวิน (Lawin) และทอลแมน (Tolman) จากแนวความคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเลือก และผลประโยชน์จากทฤษฎีด้านเศรษฐศาสตร์ โดยวรูม (Vroom) เป็นผู้พัฒนาขึ้นในปี ค.ศ. 1964 วรูมได้นำแนวคิดดังกล่าวนี้มาตั้งเป็นทฤษฎีความคาดหวัง เพื่ออธิบายถึงการจูงใจในการทำงานโดยตรง และต่อมาทฤษฎีของวรูมก็ได้รับความนิยมในการนำมาศึกษาเกี่ยวกับการจูงใจในการวิจัยเป็นอันมาก

ลีทริโซค วรานูสันติกุล (2547 : 177-178) กล่าวว่า นักจิตวิทยาในยุคที่อยู่ในกลุ่มปัญญานิยม (Cognitive) มีความเชื่ออย่างหนักแน่นว่า มนุษย์เรานั้นเป็นสัตว์โลกที่ใช้ปัญญาหรือความคิดของตนในการตัดสินใจว่าจะกระทำหรือแสดงพฤติกรรมอย่างหนึ่งอย่างไรออกไป เพื่อที่จะนำไปสู่เป้าหมายที่สนองตอบความต้องการของตน ด้วยความเชื่อเช่นนี้เอง จึงเกิดฐานคติ (Assumptions) ดังนี้

- 1) พฤติกรรมของมนุษย์เรานั้นเกิดขึ้นจากผลรวมของแรงผลักดันภายในตัวของเขาเอง และแรงผลักดันจากสิ่งแวดล้อม

2) คนแต่ละคนมีความต้องการ ความปรารถนาและเป้าหมายที่แตกต่างกัน

3) บุคคลตัดสินใจที่จะแสดงพฤติกรรมใด โดยเลือกจากพฤติกรรมหลายอย่าง ซึ่งสิ่งที่เป็นข้อมูลให้เลือก ได้แก่ ความคาดหวังในผลลัพธ์ที่จะได้ภายหลังจากการแสดงพฤติกรรมนั้นออกไปแล้ว

รัชนิกร เศรษฐฐิติ (อ้างถึงใน กรรวิ ก้นเงิน 2550 : 36) กล่าวว่า ความคาดหวังจะเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์สองประการ คือ 1) ผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ 2) ผลประโยชน์ทางสังคม

ดังนั้น ความคาดหวังของนักท่องเที่ยวต่อการจัดสภาพแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวจึงเป็นความคาดหวังต่อสภาพการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวพึงปรารถนา และได้จินตนาการไว้ก่อนได้สัมผัสจริง กับแหล่งท่องเที่ยวด้วยตนเอง โดยการจินตนาการต่อการจัดการสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยวในแต่ละบุคคลก็จะแตกต่างกันออกไป ขึ้นอยู่กับปัจจัยและส่วนบุคคลด้วย

2.4 แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการรับรู้

2.4.1 ความหมายของการรับรู้

การรับรู้เป็นกระบวนการที่มนุษย์จะเข้าใจสิ่งเร้าใดสิ่งเร้าหนึ่งที่ปรากฏกับประสาทสัมผัสส่วนใดส่วนหนึ่งของเรา การรับรู้เป็นสิ่งที่กำหนดความต้องการ แรงจูงใจ และการกระทำในทางพฤติกรรมต่างๆ ให้เกิดขึ้น ทั้งนี้การรับรู้ก็ได้มีการให้ความหมายของการรับรู้ไว้หลายท่านดังต่อไปนี้

สุชา จันท์ธอม (2544 : 30-31) ได้กล่าวว่า การรับรู้ (Perception) คือ กระบวนการที่บุคคลเข้าติดต่อกับสิ่งแวดล้อมหรือสิ่งเร้าที่อยู่รอบๆ ตัว เช่น บุคคล สัตว์ สิ่งของ และปรากฏการณ์ธรรมชาติต่างๆ ล้วนจัดเป็นสิ่งเร้าทั้งสิ้น และบุคคลจะรับรู้โดยใช้อวัยวะสัมผัส (Sense Organ) ที่มีอยู่ ได้แก่ หู ตา ปาก จมูก ผิวหนัง เป็นต้น โดยการรับรู้ จะต้องมีการตีความหมายจากการรับสัมผัสหรือต้องมีการใส่ความหมายให้กับสิ่งต่างๆ ที่ผ่านเข้ามา ในการรับสัมผัสนั้นด้วย

จำเนียร ช่วงโชติ (อ้างถึงใน กรรวิ ก้นเงิน 2550 : 46) ได้สรุปความหมายของการรับรู้ว่าเป็นการแปลหรือตีความของการสัมผัสที่ได้รับออกเป็นสิ่งหนึ่งสิ่งใดที่มีความหมายหรือเป็นที่รู้จักเข้าใจ ซึ่งการแปลหรือตีความนี้ จำเป็นที่อินทรีย์ต้องใช้ประสบการณ์เดิมหรือความรู้เดิม ถ้าไม่มีความรู้เดิมหรือประสบการณ์ก็ไม่เป็นการรับรู้เป็นเพียงแต่การสัมผัสเท่านั้น ดังนั้นกระบวนการรับรู้จะต้องประกอบด้วย การสัมผัสหรืออาการสัมผัสชนิดและธรรมชาติของสิ่งเร้า การแปลความหมายอาการสัมผัสแล้ว การใช้ความรู้เดิมหรือประสบการณ์เดิม

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (อ้างถึงใน กรรวิ ก้นเงิน 2550 : 46) ได้ให้ความหมายของการรับรู้ว่า การรับรู้คือความสัมพันธ์ที่มีความหมาย การรับรู้เป็นกระบวนการแห่งการแปลความหมายจากการสัมผัสที่ได้รับ ออกเป็นหนึ่งสิ่งใดที่มีความหมาย คนเราต้องใช้ความรู้เดิมหรือประสบการณ์เดิมที่มีมาก่อน จึงจะเกิดการรับรู้ ดังนั้นการรับรู้จึงเป็นกระบวนการที่เกิดแทรกระหว่างสิ่งเร้าและการตอบสนอง

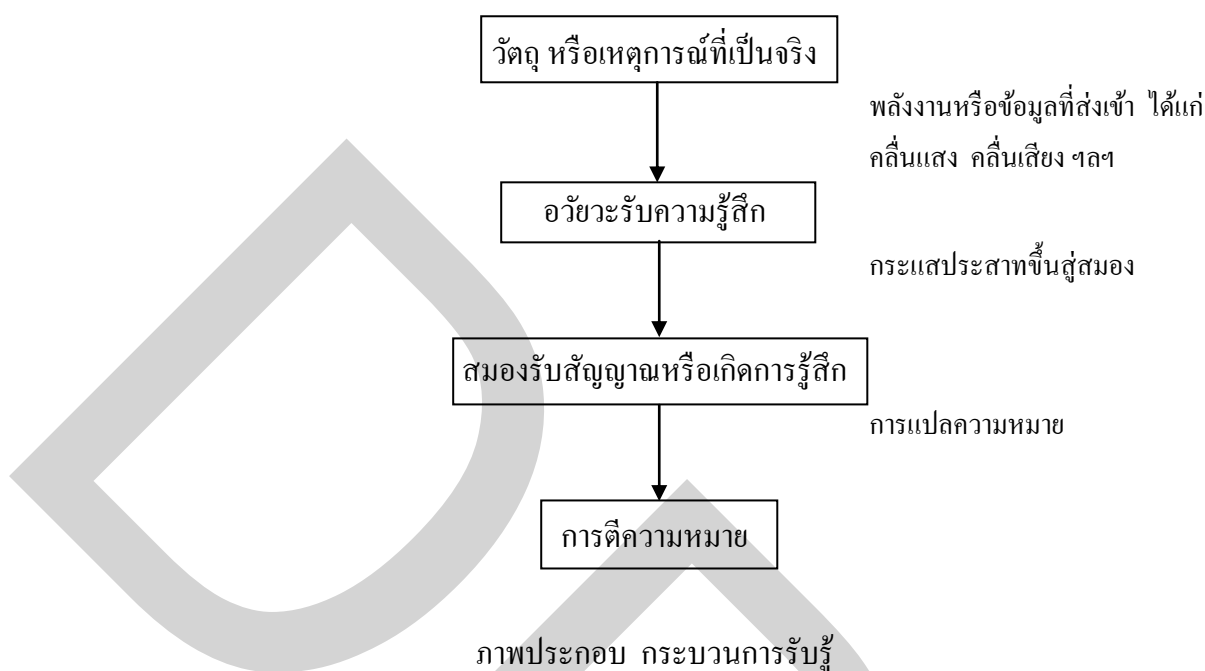
วัชรวิ ทรัพย์มี (อ้างถึงใน อัญชลี รัชกุล 2541 : 34) ได้กล่าวว่า การรับรู้ คือการตีความหมายการสัมผัสออกเป็นหนึ่งสิ่งใดที่มีความหมาย ซึ่งการตีความนั้นจะต้องอาศัยประสบการณ์หรือการเรียนรู้

แกรรี่สัน และมาควิน (อ้างถึงใน วาสนา จตุพร 2547 : 16) ให้ความหมายว่า การรับรู้ หมายถึงกระบวนการซึ่งสมองตีความหรือแปลความหมายข้อมูลที่ได้จากการสัมผัสของร่างกายกับสิ่งแวดล้อมเป็นสิ่งเร้า ทำให้ทราบว่าสิ่งเร้าหรือสิ่งแวดล้อมที่เราสัมผัสนั้นเป็นอะไร มีความหมายอย่างไร มีลักษณะอย่างไร ฯลฯ การที่เราจะรับรู้สิ่งเร้าที่มาสัมผัสได้นั้นจะต้องอาศัยประสบการณ์ของเราเป็นเครื่องช่วยในการตีความหมายหรือแปลความ

จากความหมายข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า การรับรู้เป็นกระบวนการที่เกิดจากความเข้าใจ ความรู้สึกจากสิ่งที่ได้สัมผัส ไม่ว่าจะเป็นการได้ยิน ได้เห็น ได้กลิ่น ได้ลิ้มรส และได้สัมผัส แล้วนำสิ่งนั้นมาตีความ โดยแปลความหมายจากความรู้เดิม หรือจากประสบการณ์เดิม เพื่อประเมินค่าตัดสินใจและแสดงพฤติกรรมต่อสิ่งนั้นอย่างใดอย่างหนึ่งออกมา

2.4.2 กระบวนการรับรู้

รัชนี นพเกตุ (2540 : 3-4) ได้กล่าวถึงกระบวนการรับรู้ไว้ว่า กระบวนการรับรู้เริ่มต้นที่การกระตุ้นอวัยวะรับความรู้สึก โดยที่อวัยวะแต่ละชนิดจะสามารถรับพลังงานได้เฉพาะอย่าง เช่น หูรับได้เฉพาะพลังงานแสง จมูกรับได้เฉพาะกลิ่น เป็นต้น และพลังงานแต่ละชนิดยังมีความแตกต่างกันในตัวของมันเอง ซึ่งจะทำให้เกิดการรู้สึกที่แตกต่างกัน เป็นต้นว่า การเห็นแสงสีต่างๆ กัน การได้ยินเสียงสูง เสียงต่ำ เสียงดังหรือเสียงค่อย เป็นต้น ดังนั้น การที่อวัยวะรับสัมผัสได้รับการกระตุ้น จึงเป็นขั้นตอนแรกของกระบวนการรับรู้ ถัดมาเมื่ออวัยวะถูกกระตุ้น จะมีการส่งกระแสประสาทขึ้นสู่สมอง สมองจะเกิดการรู้สึก การรู้สึกแตกต่างจากการรับรู้ เนื่องจากการรู้สึกไม่ได้ผ่านกระบวนการแปลความหมาย เช่น รู้สึกเพียงแค่ว่าได้ยินเสียงขึ้นเรื่อยๆ แต่การรับรู้จะสามารถบอกได้ว่าเสียงนั้นเป็นเสียงอะไร โดยอาศัยประสบการณ์ที่มีมาในอดีต กระบวนการรับรู้จึงสามารถอธิบายได้ ดังภาพประกอบด้านล่างนี้

ซีรีโนและโบคาเคน (อ้างถึงใน อารยา วรรณประเสริฐ 2542 : 45) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การรับรู้ คือ การที่บุคคลใช้ระบบภายในของเขารับเอาข้อมูลจากสิ่งแวดล้อมภายนอกเข้ามาโดยจิตวิสัย (subjective) และมีการสร้างสรรค์ทำให้เกิดกระบวนการ 3 อย่าง คือ การเลือกสิ่งเร้า การจัดหมู่ให้แก่สิ่งเร้า และการตีความหรือการประเมินค่า

จำเนียร ช่วงโชติ และคณะ (2515 : 81-85) การรับรู้เป็นกระบวนการที่คนเรารับรู้สิ่งต่างๆ โดยผ่านการสัมผัส และมีการใช้ประสบการณ์เดิมช่วยในการแปลความหมายของสิ่งนั้นๆ ออกมาเป็นความรู้ความเข้าใจ กระบวนการของการรับรู้จะเกิดขึ้นต้องประกอบด้วย

1. อาการสัมผัส
2. การแปลความหมายจากอาการสัมผัส
3. ความรู้เดิม หรือประสบการณ์เดิมเพื่อแปลความหมาย

อาการสัมผัส หมายถึง อาการที่อวัยวะรับสัมผัสรับสิ่งเร้า เพื่อให้คนเรารับรู้ภาวะแวดล้อมรอบตัว ปกติคนเราเมื่อได้รับสัมผัสอย่างใดอย่างหนึ่งแล้วมักจดจำแนกอาการสัมผัสนั้นๆ ตามประสบการณ์ที่ตนมีอยู่เกือบทุกครั้งไป

การแปลความหมายจากอาการสัมผัส ส่วนสำคัญที่จะช่วยให้การแปลความหมายถูกต้อง ส่วนแรก คือ สติปัญญา หรือความเฉลียวฉลาด เพราะผู้ที่มีสติปัญญาสูงจะสามารถรับรู้และเข้าใจสิ่งต่างๆ ที่เขาสัมผัสได้ดีและรวดเร็วกว่าผู้ที่มีระดับสติปัญญาต่ำ ส่วนที่สอง คือ การสังเกตพิจารณา จะช่วยให้คนเรารับรู้ในสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้อย่างแม่นยำ และละเอียดยิ่งขึ้น ส่วนที่สาม คือ

ความสนใจและความตั้งใจ เพราะถ้าเขาสมาธิหรือขาดความตั้งใจ การแปลความหมายให้ถูกต้องก็จะยากมาก และส่วนสุดท้ายที่จะช่วยให้การแปลความหมายถูกต้อง คือ คุณภาพของจิตใจในขณะนั้น เพราะถ้าคุณภาพของจิตใจขุ่นมัว หนึ่งย่นหน้าย จะส่งผลกระทบต่อสติปัญญา ทำให้การแปลความหมายได้ไม่ดี

ความรู้เดิมหรือประสบการณ์เดิม ซึ่งได้แก่ ความคิด ความรู้และการกระทำที่ได้เคยปรากฏแก่ผู้นั้นมาแล้วในอดีต มีความสำคัญมากสำหรับช่วยในการแปลความหมายของอาการสัมผัส โดยที่ความรู้และประสบการณ์เดิมนั้นต้องมีความถูกต้อง ชัดเจน และต้องมีความรู้รอบด้าน จึงทำให้เกิดการแปลความหมายที่มีประสิทธิภาพได้

2.4.3 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการรับรู้

พีชนี เซยจรรยา (2538 : 105-108) กล่าวว่า เนื่องจากคนเรามีการรับรู้ต่างกัน ความล้มเหลวของการสื่อสารจึงอาจเกิดขึ้นได้ถ้าเราไม่ยอมรับความแตกต่างในเรื่องการรับรู้ของแต่ละบุคคล การรับรู้เป็นตัวกำหนดพฤติกรรมกรรมการสื่อสาร ทักษะคติ และความคาดหวังของผู้สื่อสาร การรับรู้จึงเป็นกระบวนการทางจิตที่ตอบสนองสิ่งเร้าที่ได้รับ เป็นกระบวนการเลือกรับสาร การจัดสารเข้าด้วยกัน และการตีความสารที่ได้รับตามความเข้าใจและความรู้สึกของตนเอง

คนเราไม่สามารถให้ความสนใจกับสิ่งต่างๆ รอบตัวได้ทั้งหมด แต่จะเลือกรับรู้เพียงบางส่วนเท่านั้น แต่ละคนมีความสนใจและรับรู้สิ่งต่างๆ รอบตัวต่างกัน ฉะนั้น เมื่อได้รับสารเดียวกัน ผู้รับสารสองคนอาจให้ความสนใจและรับรู้สารเดียวกันต่างกัน โดยทั่วไปการรับรู้ที่แตกต่างกันเกิดจากอิทธิพลหรือตัวกรอง (Filter) บางอย่าง ดังนี้ (ณ มาดา แสงนิ่มนวล 2543 : 23)

1. แรงผลักดันหรือแรงจูงใจ (motives)

เรามักเห็นในสิ่งที่เราต้องการเห็นและได้ยินในสิ่งที่เราต้องการได้ยินเพื่อสนองความต้องการของตนเอง ตัวอย่างเช่น ถ้า ก. ไม่ชอบ ข. จึงมักจะขัดแย้งกับ ข. ในเรื่องต่างๆ หาก ก. ได้รับสารซึ่ง ข. แสดงท่าทีเห็นด้วยกับ ก. ก็ยังจะตีความว่า ข. ไม่ได้หมายความว่า ข. พูดยังเป็นต้น

2. ประสบการณ์เดิม (past experience)

คนเราต่างเติบโตขึ้นในสภาพแวดล้อมต่างกัน ถูกเลี้ยงดูด้วยวิธีต่างกัน และคบหาสมาคมกับคนต่างกัน ทำให้มีประสบการณ์เดิมที่ต่างกันไปด้วย

3. กรอบอ้างอิง (frame of reference)

สิ่งที่เกิดจากการสั่งสมอบรมทางครอบครัวและสังคม ฉะนั้น คนต่างศาสนากัน จึงมีความเชื่อและทัศนคติในเรื่องต่างๆ ต่างกันได้

4. สภาพแวดล้อม

คนที่อยู่สภาพแวดล้อมที่ต่างกัน เช่น อุณหภูมิ เวลา สถานที่ ฯลฯ จะตีความสารที่ได้รับต่างกัน

5. สภาวะจิตใจและอารมณ์

ได้แก่ ความโกรธ ความกลัว ฯลฯ ตัวอย่างเช่น เรามักจะมองความผิดเล็กน้อยเป็นเรื่องใหญ่โต ขณะที่เราอารมณ์ไม่ดีหรือหงุดหงิด แต่กลับมองปัญหาหรืออุปสรรคใหญ่หลวงเป็นเรื่องเล็กน้อย ขณะที่มีความรัก เป็นต้น

จะเห็นได้ว่าตัวกรองทั้ง 5 นี้มีความสัมพันธ์กับลักษณะส่วนบุคคลของคนแต่ละคน ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และอื่นๆ ตัวอย่างเช่น เด็กกับผู้ใหญ่ซึ่งมีวัยหรืออายุต่างกันย่อมมีประสบการณ์เดิมหรือประสบการณ์ที่ผ่านมาในชีวิตไม่เหมือนกัน แพทย์กับฆานาซึ่งมีความแตกต่างทั้งเรื่องของระดับการศึกษา อาชีพและรายได้ ต่างมีสภาพแวดล้อมที่ต่างกัน มีประสบการณ์ทำงานที่ต่างกัน มีกรอบอ้างอิง รวมถึงแรงผลักดันหรือแรงจูงใจต่างกัน เป็นต้น

กล่าวโดยสรุป การรับรู้ของบุคคลเป็นผลมาจากสภาพร่างกายหรือความสามารถทางกายภาพของบุคคล (Individual biology, or physical ability) การเรียนรู้ทางสังคมและวัฒนธรรม (cultural training) และลักษณะทางจิตวิทยาของบุคคล (personal psychology)

ตัวแปรที่มีต่อการรับรู้

1. ตัวแปรความต้องการและแรงจูงใจ (Need and Motivation Factor) เป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้อีกประการหนึ่ง คือ ความต้องการและแรงจูงใจ คนเรามักจะเลือกให้ความสำคัญต่อสิ่งเร้าที่เกี่ยวกับแรงจูงใจหรือความต้องการของตนเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสิ่งที่ไม่ได้รับการตอบสนอง

2. ตัวแปรประสบการณ์เดิม (Early Experience) เป็นอีกตัวแปรหนึ่งที่มีผลต่อการตีความหมายของสิ่งเร้าที่เรารับรู้ คือ ประสบการณ์เดิมและสิ่งเร้าที่เราสนใจอิทธิพลต่างๆ ที่มีต่อการรับรู้

จำแนกได้ 2 ประเภท คือ

1. คุณสมบัติภายในจิตใจของผู้รับรู้ ได้แก่ ความสนใจ ความต้องการ ทักษะคิด และความใส่ใจ เป็นต้น

2. คุณสมบัติของสิ่งเร้าภายนอกที่มีต่อความสนใจ คุณสมบัติของสิ่งเร้าภายนอกที่สำคัญมาก คือ

2.1 การเปลี่ยนแปลงสิ่งเร้า (Change of Stimulus) สิ่งเร้าที่มีการเปลี่ยนแปลงแบบทันทีทันใดหรือเปลี่ยนแปลงเพื่อดึงดูดความสนใจมากกว่าสิ่งเร้าที่อยู่กับที่ เช่น ภาพยนตร์

2.2 ขนาดของสิ่งเร้า (Size of Stimulus) วัตถุขนาดใหญ่หรือเล็กกว่าวัตถุธรรมดา ย่อมดึงดูดความสนใจได้มากกว่า เช่น ป้ายโฆษณาขนาดใหญ่

2.3 ความเคลื่อนไหวของสิ่งเร้า (Movement of Stimulus) สิ่งเร้าที่มีการเคลื่อนไหว ย่อมดึงดูดความสนใจของผู้รับมากกว่าสิ่งเร้าที่อยู่กับที่ เช่น ไฟวิ่งตามป้ายชื่อห้าง

2.4 การเกิดซ้ำๆ กันของสิ่งเร้า (Repetition of Stimulus) สิ่งเร้าที่เกิดซ้ำๆ และบ่อยๆ ย่อมทำให้ผู้รับจดจำและสนใจต่อสิ่งเร้านั้น เช่น การโฆษณาทางวิทยุ โทรทัศน์

จากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการรับรู้ สรุปได้ว่า การรับรู้เป็นกระบวนการตีความหมายตามความเข้าใจ ความรู้สึกนึกคิดของตนเอง ซึ่งความหมายที่ดีความได้นั้น อาจแตกต่างกันไปตามประสบการณ์ ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนคติ ของแต่ละบุคคล ทั้งนี้เกิดจากองค์ประกอบ 2 ประการ คือ สิ่งที่อยู่ภายในตัวบุคคลนั้น เช่น คุณสมบัติของรับรู้ ความสนใจและประสบการณ์ และสิ่งที่อยู่ภายนอกตัวบุคคลอันได้แก่ สังคม เช่น ขนบธรรมเนียมประเพณีต่างๆ

2.5 แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ

2.5.1 ความหมายของความพึงพอใจ

วรูม (Vroom. 1964 : 99) กล่าวว่าไว้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ทัศนคติและความพึงพอใจในสิ่งหนึ่ง สามารถใช้แทนกันได้ เพราะคำสองคำนี้ หมายถึง ผลที่ได้จากการที่บุคคลเข้าไปมีส่วนร่วมในสิ่งนั้น ทัศนคติด้านบวกจะแสดงให้เห็นสภาพความพึงพอใจในสิ่งนั้นๆ และทัศนคติด้านลบจะแสดงให้เห็นสภาพความไม่พึงพอใจ

แชพปลิน (Chaplin. 1968 : 437) กล่าวว่าไว้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกของผู้ที่มารับบริการตามประสบการณ์ที่ได้รับจากการเข้าไปติดต่อขอรับบริการในสถานที่นั้นๆ

มอส (Morse. 1953 : 27) กล่าวว่าไว้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง สภาวะจิตที่ปราศจากความเครียด ทั้งนี้เพราะธรรมชาติของมนุษย์มีความต้องการ ถ้าความต้องการนั้นได้รับการตอบสนองทั้งหมด หรือบางส่วน ความเครียดก็จะน้อยลง ความพึงพอใจก็จะเกิดขึ้น และในทางกลับกัน ถ้าความต้องการนั้นไม่ได้รับการตอบสนอง ความเครียด และความไม่พึงพอใจก็จะเกิดขึ้น

วูดแมน (Wolman. 1973 : 384) กล่าวว่าไว้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกมีความสุข เมื่อคนเราได้รับผลสำเร็จตาม จุดมุ่งหมาย ความต้องการหรือแรงจูงใจ

ชวลิต เหล่ารุ่งกาญจน์ (2538 : 9) กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกทางบวก ความรู้สึกทางลบ และความสุขที่มีความสัมพันธ์กันอย่างสลับซับซ้อน โดยความพึงพอใจจะเกิดขึ้นเมื่อความรู้สึกทางบวกมากกว่าทางลบ

เสรี วงษ์ไพจิตร (2534 : 15) ความพึงพอใจ คือ การเดินทางท่องเที่ยวและความประทับใจในสิ่งที่ได้พบเห็น ก็ได้สร้างความสุข ความพึงพอใจให้เกิดขึ้นกับบุคคล ดังนั้น จึงได้มีการเดินทางท่องเที่ยว เพื่อพยายามที่จะแสวงหาความสุขให้กับตัวเอง

สาธิตา สุรวรงค์เดชา (2541 : 5) ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกหรือทัศนคติทางบวกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อสิ่งนั้นสามารถตอบสนองความต้องการให้แก่บุคคลนั้น แต่ทั้งนี้ ความพึงพอใจของบุคคลย่อมมีความแตกต่างกัน ขึ้นกับค่านิยมและประสบการณ์ที่ได้รับ

จากความหมายทั้งหมดข้างต้น สรุปได้ว่า ความพึงพอใจของบุคคล เป็นความรู้สึกภายในจิตใจของแต่ละบุคคล จะเกิดขึ้นเมื่อความต้องการหรือความคาดหวังได้รับการตอบสนองแล้วในระดับหนึ่ง ถ้าคาดหวังหรือมีความตั้งใจมากและได้รับการตอบสนองด้วยดี จะมีความพึงพอใจมาก และความพึงพอใจของบุคคลจะแตกต่างกัน โดยขึ้นอยู่กับค่านิยมและประสบการณ์ที่ได้รับ

2.5.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ

ออสแคมป์ (อ้างถึงใน อัญชติ รัชชกุล 2541 : 36) ได้สำรวจแนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ พบว่า ความพึงพอใจมีความหมายอยู่ใน 3 นัยคือ

- 1) ความพึงพอใจ หมายถึง สภาพการณ์ที่ผลปรากฏจริงได้เป็นไปตามที่บุคคลได้คาดหวังไว้
- 2) ความพึงพอใจ หมายถึง ระดับของความสำเร็จที่เป็นไปตามความต้องการ
- 3) ความพึงพอใจ หมายถึง การทำงานได้เป็นไปตามหรือตอบสนองต่อคุณค่าของบุคคล

จากความหมายทั้ง 3 นัยดังกล่าว ออสแคมป์เห็นว่า ได้นำไปสู่การพัฒนาทฤษฎีว่าด้วยความพึงพอใจ 3 ทฤษฎี สำคัญ คือ ตามความหมายแรกอยู่ในกลุ่มทฤษฎีความคาดหวัง (Expectancy Theories) ตามความหมายที่สองอยู่ในกลุ่มทฤษฎีความต้องการ (Need Theories) และตามความหมายที่สามจัดอยู่ในกลุ่มทฤษฎีคุณค่า (Value Theories)

นิวแมน (อ้างถึงใน กรรวิ ก้นเงิน 2550 : 41) เสนอแนวคิดในเรื่อง แนวคิดการเกิดขึ้นของความพอใจในสภาพแวดล้อมทางกายภาพไว้ดังนี้

ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ สามารถศึกษาได้ชัดเจนเมื่อแยกออกเป็น การตอบรับ (Responds) และปฏิกิริยา (Reaction) ของมนุษย์ต่อสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ปฏิกิริยาต่อสภาพแวดล้อม หมายถึง การเปลี่ยนแปลงทางชีวภาคหรือสรีระ ซึ่งสามารถวัดได้ง่าย เช่น การเปลี่ยนแปลงของอัตราการเต้นของหัวใจ อุณหภูมิของร่างกาย ฯลฯ ในขณะที่การตอบรับ หมายถึง การรับรู้ ที่สันทติ และพฤติกรรมที่แสดงออกซึ่งรวมเรียกว่า การตอบรับทางสังคมจิตวิทยาและพฤติกรรม (Social-Psychological and Behavioral Response) ปัจจัยต่างๆ ที่ทำให้เกิดการยอมรับในสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ได้แก่ (1) ลักษณะของบุคคลที่ตอบรับสภาพแวดล้อม (2) ลักษณะของสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ทำให้เกิดการยอมรับ (3) การรับรู้ของบุคคล (4) การประเมินสภาพแวดล้อมของบุคคลนั้น (5) ความพอใจในสภาพแวดล้อม (6) พฤติกรรมของบุคคล เนื่องจากสภาพแวดล้อม ปัจจัย 2 ปัจจัย ปัจจัยแรก เป็นสิ่งที่ป้อนเข้าระบบ โดยลักษณะของบุคคล รวมถึงปัจจัยต่างๆ ด้านประชากรศาสตร์ พื้นฐานทางสังคม เศรษฐกิจ และรูปแบบวงจรชีวิต ส่วนปัจจัย 4 กลุ่มหลังเป็นผลที่ส่งออกมาจากระบบ การที่บุคคลจะรับสภาพแวดล้อมใดๆ ขึ้นอยู่กับลักษณะทางกายภาพและมาตรฐานของบุคคลนั้น การประเมินความพอใจในกายภาพของบุคคลเกิดตามมาจากการรับรู้ พฤติกรรมการแสดงออกของบุคคลนั้น มีความพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางกายภาพนั้นหรือไม่

เชลล์เลย์ (อ้างถึงใน กรรวิ กันเงิน 2550 : 41) สรุปได้ว่า ทฤษฎีที่ว่าด้วยความรู้สึกของมนุษย์ มี 2 แบบ คือ ความรู้สึกทางบวก และความรู้สึกทางลบ

ความรู้สึกทางบวก คือ ความรู้สึกอาจจะเกิดขึ้นแล้ว จะทำให้เกิดความสุข ความสุขนี้จะเป็นความสุขทางบวกเพิ่มขึ้นได้อีก จะเห็นได้ว่าความสุขเป็นความรู้สึกที่สลับซับซ้อน และความรู้สึกนี้ก็เป็นผลต่อบุคคลมากกว่าความรู้สึกทางบวกอื่นๆ

ความรู้สึกทางลบ ความรู้สึกทางบวก และความสุข มีความสัมพันธ์กันอย่างซับซ้อน และระบบความสัมพันธ์ของทั้งสามนี้ เรียกว่า ระบบความพอใจ โดยความพอใจจะเกิดขึ้นเมื่อระบบพอใจมีความรู้สึกทางบวกมากกว่าทางลบ ความพอใจ สามารถแสดงออกมาในรูปของความรู้สึกทางบวกแบบต่างๆ ได้ และความรู้สึกทางบวกนี้ยังเป็นตัวช่วยให้เกิดความพอใจเพิ่มขึ้นอีกด้วย

โคร์แมน (Korman, A.K., 1977 อ้างอิงในสมศักดิ์ คงเที่ยง และอัญชลี โพธิ์ทอง, 2542 : 161-162) ได้จำแนกทฤษฎีความพึงพอใจในงานออกเป็น 2 กลุ่มคือ

1. ทฤษฎีการสนองความต้องการ กลุ่มนี้ถือว่าความพึงพอใจ ในงานเกิดจากความต้องการส่วนบุคคลที่มีความสัมพันธ์ต่อผลที่ได้รับจากงานกับการประสบความสำเร็จตามเป้าหมายส่วนบุคคล

2. ทฤษฎีการอ้างอิงกลุ่ม ความพึงพอใจในงานมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับคุณลักษณะของงานตามความปรารถนาของกลุ่ม ซึ่งสมาชิกให้กลุ่มเป็นแนวทางในการประเมินผลการทำงาน

จากแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ สรุปได้ว่า ความพึงพอใจ เป็นทัศนคติที่เป็นนามธรรม เกี่ยวกับจิตใจ อารมณ์ ความรู้สึกที่บุคคลมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ไม่สามารถมองเห็นเป็นรูปร่างได้ เมื่อได้รับการตอบสนองหรือบรรลุวัตถุประสงค์ในสิ่งที่ต้องการ ก็จะทำให้เกิดความรู้สึกดี ชอบ และสบายใจ หากสอดคล้องกับความคาดหวัง หรือมากกว่าที่คาดหวังไว้ก็จะมี ความพึงพอใจ หากผลที่ได้รับต่ำกว่าความคาดหวังก็จะมีความรู้สึกไม่พอใจ ซึ่งความพึงพอใจที่เกิดขึ้นนี้สามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามค่านิยมและประสบการณ์ของแต่ละบุคคล

2.6 การทบทวนงานวรรณกรรม เรื่องความคาดหวังและการรับรู้ ที่มาจากงานวิจัย

กัลยา ดำรงค์ศักดิ์ (2544 : 64-74) ศึกษาเรื่อง *เปรียบเทียบความคาดหวังและการรับรู้ในคุณภาพบริการเพื่อประเมินระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ : กรณีศึกษา โรงพยาบาลวิภาวดี* ผลการศึกษา พบว่า ความคาดหวังและการรับรู้ในคุณภาพการบริการของผู้รับบริการจากโรงพยาบาลมีความคาดหวังอยู่ในระดับสูง โดยพบว่า ผู้รับบริการได้ให้ความสำคัญขององค์ประกอบคุณภาพบริการ ดังนี้ ด้านความเชื่อถือไว้วางใจ (Reliability) เป็นอันดับแรก ด้านความเป็นรูปธรรมในการบริการ (Tangibility) เป็นอันดับที่สอง ด้านการตอบสนอง (Responsiveness) เป็นอันดับที่สาม ด้านความน่าเชื่อถือของการให้บริการ (Assurance) เป็นอันดับที่สี่ และด้านการเข้าถึงความรู้สึกของผู้รับบริการ (Empathy) มีความสำคัญเป็นอันดับสุดท้าย สำหรับผลเปรียบเทียบระหว่างความคาดหวังและการรับรู้ในคุณภาพการบริการ พบว่า ผู้รับบริการส่วนใหญ่ยังไม่มี ความพึงพอใจในคุณภาพการบริการของโรงพยาบาล ซึ่งมีความพึงพอใจในด้านความน่าเชื่อถือไว้วางใจ (Reliability) และด้านความเชื่อมั่นในการบริการ (Assurance) อยู่ในระดับต่ำโดยถือว่าองค์ประกอบทั้ง 2 ด้าน นี้มีความสำคัญที่สุดในการให้บริการของโรงพยาบาลเป็นการบ่งบอกว่าผู้รับบริการยังต้องการความมั่นใจในการบริการจากโรงพยาบาล

รัตนา สุขะนินทร์ (2546) ศึกษาเรื่อง *ความคาดหวังและการรับรู้ที่มีผลต่อความพึงพอใจในบริการล้านช้างรีสอร์ทของนักท่องเที่ยวชาวอเมริกันและยุโรป* โดยจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน สถานภาพสมรส ถิ่นกำเนิด ถิ่นที่อยู่อาศัย ผลการศึกษา พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง โดยส่วนใหญ่มีอายุ 40 - 49 ปี รองลงมา มีอายุ 30 - 39 ปี ระดับการศึกษาส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี รองลงมา คือ ต่ำกว่าระดับปริญญาส่วนใหญ่มีอาชีพอื่น รองลงมา คือ นักศึกษา นอกจากนี้นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีรายได้ต่อ

เดือน US\$ 5,500 - US\$ 8,499 รองลงมา คือ US\$ 8,500 - US\$ 11,499 และมีสถานภาพการสมรส เป็นส่วนใหญ่ รองลงมา คือ สถานภาพ โสด นักท่องเที่ยวกลุ่มตัวอย่างมีสัญชาติอเมริกัน รองลงมา คือสัญชาติอังกฤษ ซึ่งส่วนใหญ่มีถิ่นกำเนิดที่ลอนดอน รองลงมา คือ New York และส่วนใหญ่มีถิ่น ที่อยู่ที่ประเทศอเมริกา รองลงมา คือ ประเทศอังกฤษ นอกจากนี้ นักท่องเที่ยวกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เดินทางไปยังกลุ่มประเทศในทวีปเอเชียบ่อยที่สุด รองลงมาคือกลุ่มประเทศในทวีปยุโรป ส่วนใหญ่ มีงบประมาณค่าใช้จ่ายในการเดินทางแต่ละครั้ง US\$ 3,500 - US\$ 5,499 และนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ มีวัตถุประสงค์หลักในการท่องเที่ยวเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ รองลงมาเพื่อธุรกิจ

ในด้านความคาดหวัง ปัจจัยส่วนบุคคลทางด้านอาชีพ รายได้ และงบประมาณค่าใช้จ่าย ในการเดินทางแต่ละครั้งที่แตกต่างกัน มีผลต่อความคาดหวังในคุณภาพการบริการที่จะได้รับ แตกต่างกัน ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ส่วนในด้านการรับรู้ นั้น ระดับการศึกษา อาชีพ กลุ่ม ประเทศที่เดินทางไป โดยส่วนใหญ่งบประมาณค่าใช้จ่ายในการเดินทางแต่ละครั้ง และ วัตถุประสงค์หลักในการท่องเที่ยวแตกต่างกัน มีผลต่อการรับรู้คุณภาพในการบริการที่ได้รับ แตกต่างกัน ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

วาศนา จัตุพร (2547) ศึกษาเรื่อง *ความคาดหวังและการรับรู้ของนักท่องเที่ยวที่มีต่อ งานสัปดาห์สะพานข้ามแม่น้ำแคว* เพื่อศึกษาระดับความคาดหวัง ระดับการรับรู้ และความพึงพอใจ ของนักท่องเที่ยว โดยเปรียบเทียบระหว่างความคาดหวังและการรับรู้ของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มี ต่อการท่องเที่ยวงานสัปดาห์สะพานข้ามแม่น้ำแคว จังหวัดกาญจนบุรี ผลการศึกษา พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นเพศชาย สถานภาพ โสด มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี และมี ภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดกาญจนบุรี มีความคาดหวัง และการรับรู้ต่อการท่องเที่ยวงานสัปดาห์สะพาน ข้ามแม่น้ำแคว จังหวัดกาญจนบุรี ในด้านต่างๆ ดังนี้ ด้านภาพลักษณ์และองค์ประกอบของสถานที่ ด้านการแสดง แสง สี เสียง ด้านมหรสพ ด้านการละเล่น ด้านร้านอาหาร ด้านร้านจำหน่าย ลิ้นค้า และด้านเจ้าหน้าที่ในบริเวณงาน ซึ่งอยู่ในระดับมีความคาดหวังมาก มีการรับรู้อย่างมาก จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคาดหวังและการรับรู้ของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวงาน สัปดาห์สะพานข้ามแม่น้ำแคว จังหวัดกาญจนบุรี พบว่า นักท่องเที่ยวมีระดับความคาดหวังสูงกว่า การรับรู้ ซึ่งสรุปได้ว่า นักท่องเที่ยวไม่พอใจในการมาท่องเที่ยวงานสัปดาห์สะพานข้ามแม่น้ำแคว จังหวัดกาญจนบุรี ในทุกด้าน

อัญชลี รัชกุล (2541) ศึกษาเรื่อง *การรับรู้ ความคาดหวัง และความพึงพอใจของ ประชาชนต่อบทบาทของตำรวจชุมชนประจำตำบล* ผลการศึกษา พบว่า การสื่อสารระหว่างตำรวจ ชุมชนกับประชาชนอยู่ในระดับต่ำที่สุด สื่อที่ใช้ คือ สื่อบุคคล การรับรู้ภาระหน้าที่ยังอยู่ในระดับต่ำ ส่วนการรับรู้การปฏิบัติงานจริงอยู่ในระดับปานกลาง ความคาดหวังในคุณลักษณะและการปฏิบัติ

หน้าที่ของตำรวจชุมชนอยู่ในระดับสูง ความพึงพอใจในช่องทางการสื่อสาร คุณลักษณะและการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจชุมชนอยู่ในระดับกลาง ช่องทางการสื่อสารที่ประชาชนต้องการคือผ่านสื่อบุคคล ปัญหาของตำรวจชุมชน คือ การขาดงบประมาณ การขาดประสิทธิภาพของรายการอาสาสมัคร และสภาพปัญหาของบางพื้นที่เกินความสามารถของตำรวจชุมชน

เกรสตัน โกลท์นันท์เซฟ (Gaysorn Kholthanasep 2544 : 74-113) ศึกษาเรื่อง *ความคาดหวังและการรับรู้ในคุณภาพการบริการของลูกค้าต่อโรงแรมชั้น 1 ในเขตกรุงเทพมหานคร* โดยวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความแตกต่างระหว่างความคาดหวังของลูกค้าและการรับรู้ในคุณภาพการบริการที่ได้รับจากการบริการของโรงแรม ผลการศึกษา พบว่า ผู้ที่มาใช้บริการของโรงแรมส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุในช่วง 31 ถึง 40 ปี มีการศึกษาระดับปริญญาตรี อาชีพพนักงานบริษัท มีรายได้ต่อเดือนอยู่ในช่วง 15,001 - 25,000 บาท และมาใช้บริการของโรงแรมเพื่อประชุมและจัดเลี้ยง โดยพบว่าผู้มาใช้บริการของโรงแรมได้มีความคาดหวังต่อองค์ประกอบของคุณภาพการบริการ โดยเรียงลำดับจากความสำคัญมากไปน้อย ดังนี้ ด้านความเชื่อถือ (Reliability) ด้านการเข้าถึงจิตใจ (Empathy) ด้านการบริการที่เป็นรูปธรรม (Tangible) และด้านการตอบสนอง (Responsiveness) และด้านความมั่นใจได้ (Assurance) สำหรับผลของการเปรียบเทียบระหว่างความคาดหวังและการรับรู้ในคุณภาพการบริการ พบว่ามีผู้ใช้บริการมีความคาดหวังที่แตกต่างจากการรับรู้ในคุณภาพการบริการจริงของโรงแรม นอกจากนี้ยังพบว่า อายุและจุดประสงค์ที่มาใช้บริการของโรงแรมที่ต่างกันของผู้มาใช้บริการจะมีความคาดหวังต่อคุณภาพการบริการของโรงแรมต่างกันและพบว่า ระดับรายได้ ระดับการศึกษา อายุของผู้มาใช้บริการของโรงแรมที่ต่างกันมีการรับรู้จริงในคุณภาพการบริการของโรงแรมต่างกัน

มัลลิกา เกื้อปัญญา (2542) ศึกษาเรื่อง *ความคาดหวังและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการสภาพแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว หมู่บ้านชาวเขาเผ่าม้ง* ผลการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความคาดหวังและความพึงพอใจต่อการจัดการสภาพแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านชาวเขาเผ่าม้ง ในระดับปานกลาง ความคาดหวังและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว พบว่า มีความสัมพันธ์กันในทิศทางบวกในทุกๆ กรณีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ปัจจัยส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยวในด้านเพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษาและภูมิลำเนาที่แตกต่างกัน มีความคาดหวังต่อการจัดการสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านชาวเขาเผ่าม้งไม่แตกต่างกัน และปัจจัยส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยวในด้านอายุ อาชีพ และภูมิลำเนาที่แตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อการจัดการสภาพแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านชาวเขาเผ่าม้งที่ต่างกัน ส่วนปัจจัยทางด้านเพศและระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน พบว่า นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจต่อการจัดการสภาพแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านชาวเขาเผ่าม้ง ไม่แตกต่างกัน

วิจิต อุกะโชค (2545) ศึกษาเรื่อง *ความคาดหวังและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการเข้าร่วมกิจกรรมล่องแก่งน้ำว้า อำเภอแม่อรม จังหวัดน่าน* ผลการศึกษา พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ที่เข้าร่วมกิจกรรมจำนวนร้อยละ 54.5 มีความรู้ความเข้าใจด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์อยู่ในระดับดี การศึกษาระดับปริญญาตรี มีจำนวนมากที่สุดร้อยละ 44.5 อายุระหว่าง 26 - 30 ปี จำนวนร้อยละ 34.5 นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีอาชีพเป็นข้าราชการและรัฐวิสาหกิจ จำนวนร้อยละ 35.5 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 2,501 – 7,500 บาท จำนวนร้อยละ 41.5 การวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ด้านความรู้ความเข้าใจในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ของนักท่องเที่ยวกับความคาดหวังที่มีต่อการเข้าร่วมกิจกรรมในด้านต่างๆ พบว่า ความรู้ความเข้าใจด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ของนักท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์กับความคาดหวังในการจัดการท่องเที่ยวเพื่อรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และในด้านอรรถาธิบายของคนในท้องถิ่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กล่าวคือ นักท่องเที่ยวมีความรู้ความเข้าใจดีจะมีความคาดหวังมากในประเด็นดังกล่าว ส่วนนักท่องเที่ยวที่มีความรู้ต่ำ จะไม่มีความคาดหวังหรือมีความคาดหวังน้อยตามไปด้วย ดังนั้น ควรเน้นให้มีการจัดการท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับความรู้ความเข้าใจของนักท่องเที่ยว

สำหรับผลการศึกษา เรื่องความแตกต่างระหว่างความคาดหวังกับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรมล่องแก่ง พบว่า นักท่องเที่ยวมีความคาดหวังในการจัดการสื่อความหมายธรรมชาติ ด้านความประทับใจธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของลำน้ำว้า ด้านการรักษาความปลอดภัย ด้านการบริการอาหารเครื่องดื่ม และในด้านค่าใช้จ่ายในการเข้าร่วมกิจกรรมแตกต่างกับความพึงพอใจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่านักท่องเที่ยวมีความคาดหวังมากเกี่ยวกับประเด็นดังกล่าว ในขณะที่ความพึงพอใจที่ได้รับจริงเมื่อได้เข้าร่วมกิจกรรมล่องแก่งมีน้อยกว่าอย่างมีนัยสำคัญในระดับ .05 ดังนั้น จึงควรให้มีการจัดการด้านความคาดหวังของนักท่องเที่ยวให้มีความสอดคล้องกับความพึงพอใจ

พัชรา ลาภลือชัย (2546) ศึกษาเรื่อง *ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อการจัดการท่องเที่ยวตลาดน้ำดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี และตลาดน้ำท่าคา จังหวัดสมุทรสงคราม* วิธีดำเนินการวิจัย ใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูลโดยการสุ่มตัวอย่างจากนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวตลาดน้ำดำเนินสะดวก และตลาดน้ำท่าคา จำนวน 400 คน โดยใช้สถิติ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแตกต่างใช้ T-test Independent การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ใช้สถิติสหสัมพันธ์อย่างง่าย ในการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติใช้โปรแกรม SPSS for Windows version 10 ผลการศึกษา พบว่า

1. ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาเที่ยวตลาดน้ำดำเนินสะดวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ระดับการศึกษา อาชีพ พาหนะที่ใช้ในการเดินทาง ส่วนการ

รับรู้ข่าวสารจากนิตยสาร / วารสาร บุคคลในครอบครัว เพื่อน / เพื่อนบ้าน และเจ้าหน้าที่ของรัฐ มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวตลาดน้ำท่าคา ได้แก่ อายุ โดยผู้มีอายุน้อยจะมีความพึงพอใจมากกว่าผู้มีอายุมาก การรับรู้ข่าวสารจากเพื่อน / เพื่อนบ้าน และความคาดหวังต่อการจัดการท่องเที่ยวตลาดน้ำท่าคา มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับความพึงพอใจ

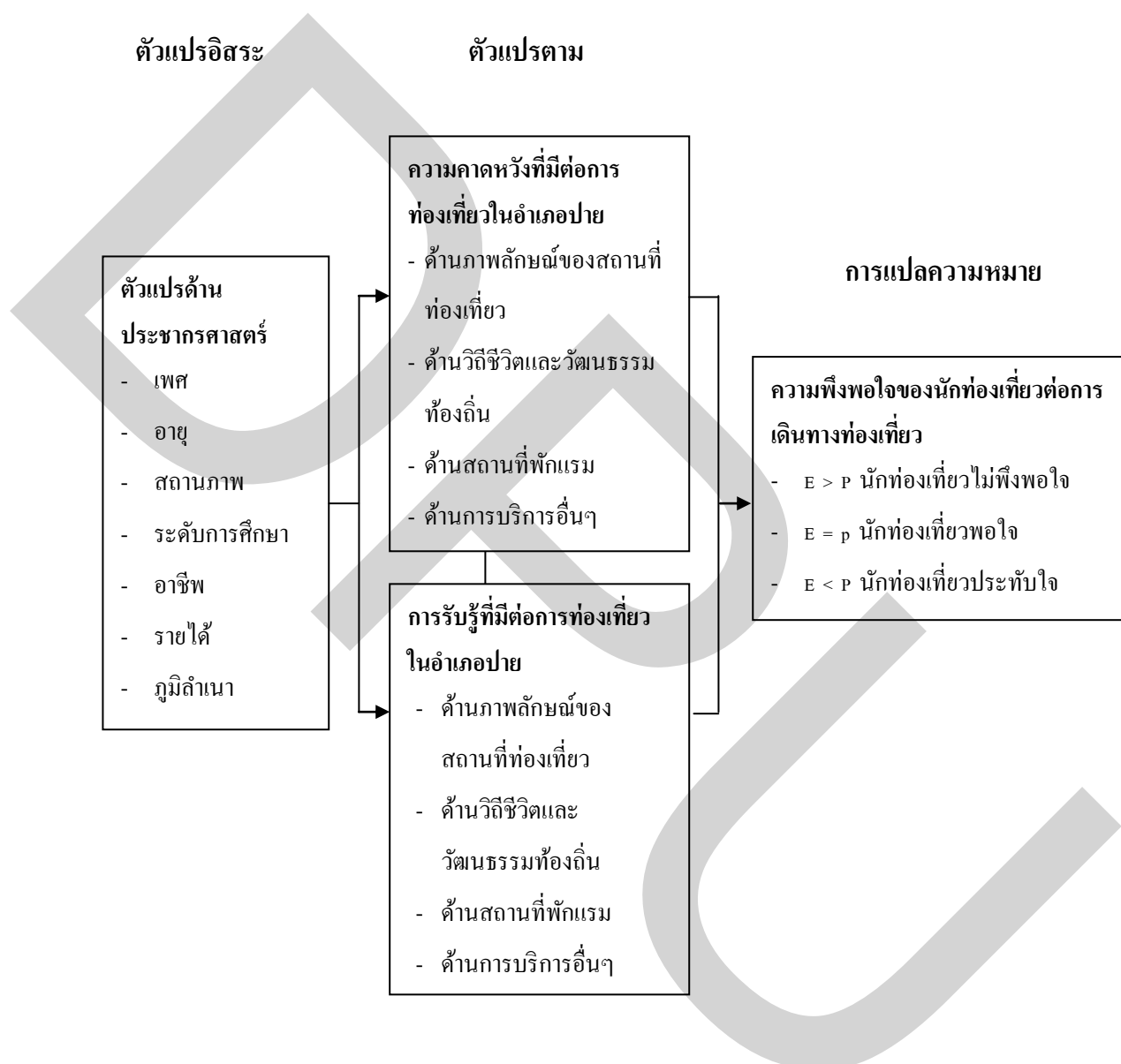
2. ระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อการจัดการท่องเที่ยวตลาดน้ำดำเนินสะดวก และตลาดน้ำท่าคาแตกต่างกัน โดยระดับความพึงพอใจต่อการจัดการท่องเที่ยวตลาดน้ำท่าคา มากกว่า ระดับความพึงพอใจต่อการจัดการท่องเที่ยวตลาดน้ำดำเนินสะดวก และให้ความสำคัญกับสภาพชีวิตความเป็นอยู่ของชุมชนในตลาดน้ำมากที่สุด

เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งหมดข้างต้น ได้นำมาเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัย เรื่องความคาดหวังกับการรับรู้ของนักท่องเที่ยว ที่มีต่อการท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ในการกำหนดกรอบแนวความคิด ตัวแปรอิสระ และตัวแปรตาม นิยามศัพท์ สมมติฐาน เพื่อช่วยในการออกแบบสอบถาม เพื่ออภิปรายผล และข้อเสนอแนะต่างๆ

2.7 กรอบแนวความคิดในงานวิจัย

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าว ผู้วิจัยจะนำมาเป็นแนวทางในการศึกษาของผู้วิจัยในเรื่องความคาดหวังและการรับรู้ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่มีต่อการท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาเพื่อที่จะสามารถวางแผนพัฒนาทางการท่องเที่ยวของอำเภอปาย ต่อไป

กรอบแนวความคิดในงานวิจัย

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยเรื่องความคาดหวังและการรับรู้ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่มีต่อการท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

- 3.1 การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
- 3.4 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การจัดทำข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากรในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ในเดือนเมษายน 2554

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้เลือกกลุ่มตัวอย่างเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน เนื่องจากไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน ดังนั้นจึงกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรของ นราศรี ไหววานิชกุล และ ชุศศักดิ์ อุดมศรี (2538 : 104) โดยการคำนวณประชากรใช้ระดับความเชื่อมั่น 95% ค่าความผิดพลาดสูงสุดที่จะเกิดขึ้น 0.05 ค่าสัดส่วนประชากร 0.5 ได้ขนาดตัวอย่างจำนวน 385 คน สำรองเพิ่ม 15 คน จะได้เท่ากับจำนวน 400 คน ซึ่งทำการเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีทำการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental sampling)

$$n = \frac{Z^2 pq}{B^2}$$

แทนค่า

$n =$ ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

B = ระดับความคลาดเคลื่อน

Z = Z score ขึ้นอยู่กับระดับความเชื่อมั่น

P = ความน่าจะเป็นของประชากรที่สนใจศึกษา

q = 1 - p

ในทางปฏิบัติเรานิยมใช้ระดับความเชื่อมั่น 95% ดังนั้น Z = 1.96 (นราศรี ไววานิชกุล และ ชูศักดิ์ อุคมศรี. 2545: 102)

B = ค่าความแม่นยำ กำหนดให้มีความเบี่ยงเบนได้ 5% ดังนั้น B = 0.05

P = ค่าสัดส่วนของประชากรที่จะสุ่ม กำหนดได้เป็น 0.5 (ประมาณการ) เพราะฉะนั้นได้ขนาดตัวอย่าง

$$n = \frac{(1.96)^2(0.5)(0.5)}{0.05^2}$$

$$n = \frac{(3.8416)(0.25)}{(0.0025)}$$

$$n = 384.16 \text{ หรือ } 385 \text{ ตัวอย่าง}$$

3.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaires) ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อศึกษาความคาดหวังและการรับรู้ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่มีต่อการท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มาจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำมาสรุปเพื่อสร้างเป็นแบบสอบถาม โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยว ประกอบด้วย ประสิทธิภาพในการเคยมาท่องเที่ยว เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ ซึ่งมีลักษณะเป็น checklist ที่เป็นแบบสอบถามปลายปิด (Close - end Questions) จำนวน 7 ข้อ

โดยคำถามแต่ละข้อแสดงประเภทของข้อมูลได้ดังนี้

ข้อที่ 1 ประสิทธิภาพในการเคยมาท่องเที่ยว เป็นระดับการวัดข้อมูลประเภทนามบัญญัติ (Nominal Scale)

ข้อที่ 2 เพศ เป็นระดับการวัดข้อมูลประเภทนามบัญญัติ (Nominal Scale)

ข้อที่ 3 อายุ เป็นระดับการวัดข้อมูลประเภทเรียงลำดับ (Ordinal Scale)

ข้อที่ 4 สถานภาพ เป็นระดับการวัดข้อมูลประเภทนามบัญญัติ (Nominal Scale)

ข้อที่ 5 ระดับการศึกษา เป็นระดับการวัดข้อมูลประเภทเรียงลำดับ (Ordinal Scale)

ข้อที่ 6 อาชีพ เป็นระดับการวัดข้อมูลประเภทนามบัญญัติ (Nominal Scale)

ข้อที่ 7 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน เป็นระดับการวัดข้อมูลประเภทเรียงลำดับ (Ordinal Scale)

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคาดหวังของนักท่องเที่ยว ที่มีต่อการท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีลักษณะเป็นคำถามปลายปิด แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งแต่ละคำถามมีคำตอบให้เลือกตามลำดับความสำคัญ 5 ระดับ โดยกำหนดค่าน้ำหนักของการประเมิน ดังนี้

<u>ระดับความคาดหวัง</u>	<u>ค่าประเมิน</u>
คาดหวังมากที่สุด	5
คาดหวังมาก	4
คาดหวังปานกลาง	3
คาดหวังน้อย	2
คาดหวังน้อยที่สุด	1

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการรับรู้ของนักท่องเที่ยว ที่มีต่อการท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีลักษณะเป็นคำถามปลายปิด แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งแต่ละคำถามมีคำตอบให้เลือกตามลำดับความสำคัญ 5 ระดับ โดยกำหนดค่าน้ำหนักของการประเมิน ดังนี้

<u>ระดับการรับรู้</u>	<u>ค่าประเมิน</u>
รับรู้มากที่สุด	5
รับรู้มาก	4
รับรู้ปานกลาง	3
รับรู้น้อย	2
รับรู้น้อยที่สุด	1

ส่วนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะอื่นๆ มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด

ในการวิเคราะห์ข้อมูลจะใช้เกณฑ์ในการแบ่งระดับการหาช่วงกว้างของอันตรภาคชั้น (Class Interval) โดยใช้วิธีการคำนวณหาช่วงกว้างระหว่างชั้นตามหลักการเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด, 2542 : 82)

$$\begin{aligned}
 \text{ความกว้างของอันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{ค่าของชั้นที่มากที่สุด} - \text{ค่าของชั้นที่น้อยสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\
 &= \frac{(5 - 1)}{5} \\
 &= 0.8
 \end{aligned}$$

ดังนั้น เกณฑ์เฉลี่ยของระดับความคาดหวังต่อการท่องเที่ยว กำหนดได้ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.21 - 5.00	หมายถึง	คาดหวังมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.41 - 4.20	หมายถึง	คาดหวังมาก
ค่าเฉลี่ย 2.61 - 3.40	หมายถึง	คาดหวังปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.81 - 2.60	หมายถึง	คาดหวังน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.80	หมายถึง	คาดหวังน้อยที่สุด

และ เกณฑ์เฉลี่ยของระดับการรับรู้ต่อการท่องเที่ยว กำหนดได้ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.21 - 5.00	หมายถึง	รับรู้มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.41 - 4.20	หมายถึง	รับรู้มาก
ค่าเฉลี่ย 2.61 - 3.40	หมายถึง	รับรู้ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.81 - 2.60	หมายถึง	รู้น้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.80	หมายถึง	รู้น้อยที่สุด

เกณฑ์การวัดคุณภาพการบริการประยุกต์จากการวัดคุณภาพการบริการของพาราสุรามัน เซทแฮล์ม และเบอร์รี่ (Parasuraman, Zeithaml and Berry, 1989: 133) ดังนี้

คะแนนการรับรู้ **ลบ** คะแนนความคาดหวัง ผลลัพธ์เป็นบวก หมายถึง มีคุณภาพการบริการสูงหรือประทับใจในคุณภาพการบริการ

คะแนนการรับรู้ **ลบ** คะแนนความคาดหวัง ผลลัพธ์เป็นศูนย์ หมายถึง มีคุณภาพการบริการปานกลางหรือพอใจในการบริการ

คะแนนการรับรู้ **ลบ** คะแนนความคาดหวัง ผลลัพธ์เป็นลบ หมายถึง มีคุณภาพการบริการต่ำหรือไม่พอใจในการบริการ

ในเรื่องการเปรียบเทียบความคาดหวัง และการรับรู้ จะใช้เกณฑ์การวัดคุณภาพ โดยการนำคะแนนความคาดหวังเป็นตัวตั้ง และลบด้วยคะแนนการรับรู้ (X1 - X2) ดังนี้

คะแนน **บวก** หมายถึง มีแนวโน้มไปสู่ความไม่พึงพอใจ

คะแนน **ลบ** หมายถึง มีแนวโน้มไปสู่ความพึงพอใจ

3.3 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมาใช้สำหรับการศึกษาวิจัย ไปทำการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม โดยหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยนำแบบสอบถามไปทดสอบ (Pre-test) กับกลุ่มเป้าหมายจำนวน 50 ราย จากนั้น นำแบบสอบถามมาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรหาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา (Alpha-Coefficient) ของ Cronbach (ได้ค่า $\alpha = .976$) (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2544 : 29) โดยใช้สูตร ดังนี้

$$\alpha = \frac{k \frac{\text{covariance} / \text{variance}}{1 + (k - 1) \text{covariance} / \text{variance}}}{\text{Covariance}}$$

เมื่อ α แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
 k แทน จำนวนคำถาม
 $\frac{\text{Covariance}}{\text{Variance}}$ แทน ค่าเฉลี่ยของค่าแปรปรวนระหว่างคำถามต่างๆ
 $\frac{\text{Covariance}}{\text{Variance}}$ แทน ค่าเฉลี่ยของค่าแปรปรวนของคำถาม

3.4 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยเรื่องความคาดหวังและการรับรู้ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่มีต่อการท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative Method) จากแหล่งข้อมูลแบบทุติยภูมิ (Secondary Data Source) และแหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data Source) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ได้จากการศึกษาตำรา เว็บไซต์ เอกสารและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ทฤษฎีเกี่ยวกับการวิจัย รายงานการวิจัย วิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ ตลอดจนข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับ อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

2. แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม (Questionnaire) ทั้งสิ้น 400 ชุด จากนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมายังอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยมีวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบไม่อาศัยความน่าจะเป็น (Non-Probability Sampling) แบบบังเอิญ (Accidental sampling)

ระยะเวลาการเก็บข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์เอกสาร และประมวลผลระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2553 ถึง เดือนมิถุนายน 2554

3.5 การจัดทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

3.5.1 การจัดทำข้อมูล

3.5.1.1 เริ่มจากการนำแบบสอบถามที่ทำการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 50 คน มาตรวจความสมบูรณ์ และความถูกต้อง

3.5.1.2 คัดเลือกเฉพาะแบบสอบถามที่สมบูรณ์และถูกต้องมากที่สุด 50 ชุด

3.5.1.3 นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องและเสนอแนะเพิ่มเติม

3.5.1.4 ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะ ก่อนนำไปใช้

3.5.1.5 จากนั้นทำการกำหนดรหัส (Coding) นำแบบสอบถามถูกต้องเรียบร้อยแล้วลงรหัสตามที่ได้กำหนดไว้ล่วงหน้า

3.5.1.6 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (try-out) กับนักท่องเที่ยวจำนวน 30 คน และนำผลที่ได้ไปวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกโดยวิธีหาค่าอัตราส่วนวิกฤติ t เป็นรายข้อ ตามวิธีการของ t (t-test)

3.5.1.7 นำแบบสอบถามที่ผ่านการคัดเลือกไปหาค่าความเชื่อมั่นโดยหาวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ของ Cronbach ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ 0.96

3.5.1.8 บันทึกข้อมูลลงบนเครื่องคอมพิวเตอร์ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือกใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows V.11 เป็นโปรแกรมสำหรับประมวลผลข้อมูลทางสถิติเพื่อคำนวณค่าทางสถิติของข้อมูลและทดสอบสมมติฐาน

3.5.1.9 ผู้วิจัยนำข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูป SPSS

3.5.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยข้อมูลใช้สถิติ ดังต่อไปนี้

3.5.2.1 สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) ได้แก่

- การวิเคราะห์ ค่าความถี่ ร้อยละ (Percentage) ใช้วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

สูตร

$$\text{ค่าร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนคำตอบ}}{\text{จำนวนผู้ตอบทั้งหมด}} \times 100$$

- ค่าเฉลี่ย (Mean : X) (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2541 : 40)

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{n}$$

เมื่อ \bar{x} แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย

$\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

- ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เพื่ออธิบายลักษณะข้อมูลพื้นฐาน (ชูศรี วงศ์
รัตนะ. 2541 : 66) โดยมีสูตรดังนี้ คือ

$$S = \sqrt{\frac{n\sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ S แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนของกลุ่มตัวอย่าง

$(\sum x)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

$\sum x^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

3.5.2.2. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

- เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เป็นอิสระต่อกัน (Paired Sample t-test) ตามความคาดหวังและการรับรู้โดยใช้สูตร ดังนี้

$$t = \frac{\bar{d}}{S_d / \sqrt{n}}$$

เมื่อ d แทน ค่าเฉลี่ยของผลต่างระหว่างคู่ที่ทดสอบ

S_d แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลต่าง

\sqrt{n} แทน จำนวนของคู่ที่ถูกทดสอบ

- ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มีมากกว่า 2 กลุ่มตามตัวแปร อายุ รายได้ต่อเดือน โดยใช้การวิเคราะห์ ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538 : 113)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ F แทน ค่าการแจกแจงของ F
 MS_b แทน ค่าความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
 MS_w แทน ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

โดยกำหนดค่าความอิสระ (Degree of Freedom: df) ระหว่างกลุ่ม คือ $k - 1$
ภายในกลุ่มคือ $n - k$ และรวมทั้งกลุ่ม คือ $n - 1$ โดย k แทนจำนวนกลุ่มและ n แทนจำนวนสมาชิกใน
กลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมด

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาความคาดหวัง การรับรู้ และความพึงพอใจ โดยเปรียบเทียบระหว่างความคาดหวังและการรับรู้ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่มีต่อการท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยบทนี้จะเป็นการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล และแปลผลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูล

โครงสร้างของการเสนอบทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำเสนอผลตามความมุ่งหมายของการวิจัย โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ตามลำดับ ดังนี้

- 4.1 ข้อมูลส่วนบุคคลและข้อคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง
- 4.2 ค่าเฉลี่ยความคาดหวัง การรับรู้ และการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย
- 4.3 การทดสอบสมมติฐาน

4.1 ข้อมูลส่วนบุคคลและข้อคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง ที่มีต่อการท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ประสบการณ์ในการเคยมาท่องเที่ยว เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษาสูงสุด อาชีพ และรายได้ต่อเดือน โดยแจกแจงจำนวน (ความถี่) และร้อยละ ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวน (ความถี่) และร้อยละ ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ท่านเคยมาท่องเที่ยวอำเภอปายมาก่อนหรือไม่		
เคย	136	34.0%
ไม่เคย	264	66.0%
รวม	400	100.0%
2. เพศ		
ชาย	146	36.5%
หญิง	254	63.5%
รวม	400	100.0%
3.อายุ		
ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 20 ปี	49	12.2%
21 – 30 ปี	209	52.3%
31 – 40 ปี	109	27.3%
41 – 50 ปี	21	5.2%
51 ปี ขึ้นไป	12	3.0%
รวม	400	100.0%
4. สถานภาพ		
โสด	284	71.0%
หย่า / แยกกันอยู่	8	2.0%
สมรส	105	26.3%
หม้าย	3	.7%
รวม	400	100.0%
5. ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	67	16.7%
ปริญญาตรี	281	70.3%
ปริญญาโทหรือสูงกว่า	52	13.0%
รวม	400	100.0%

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

6. อาชีพ		
ผู้ประกอบอาชีพระดับสูง	39	9.7%
เจ้าของกิจการและผู้บริหาร	75	18.8%
อาชีพเกษตรกรรม	2	.4%
ผู้ใช้ทักษะแรงงาน	157	39.3%
ผู้ไม่ได้ประกอบอาชีพ	127	31.8%
รวม	400	100.0%
7. รายได้ต่อเดือน		
ต่ำกว่า 15,000 บาท	157	39.3%
15,001 – 30,000 บาท	135	33.7%
31,001 – 50,000 บาท	74	18.5%
50,001 บาท ขึ้นไป	34	8.5%
รวม	400	100.0%

จากตารางที่ 4.1 สามารถอธิบายลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างได้ ดังนี้

จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน เป็นนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอนเป็นครั้งแรก มีจำนวน 136 คน (ร้อยละ 36) และเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เคยเดินทางมาท่องเที่ยวในอำเภอปายมาก่อน มีจำนวน 264 คน (ร้อยละ 66.0) โดยทั้ง 400 คน เป็นเพศชาย จำนวน 146 คน (ร้อยละ 36.5) เป็นเพศหญิง จำนวน 254 คน (ร้อยละ 63.5) เมื่อพิจารณาตามอายุ โดยเรียงลำดับค่าร้อยละจากมากไปหาน้อย พบว่า ข้อที่มีร้อยละมากที่สุดคือ นักท่องเที่ยวที่มีอายุ 21 - 30 ปี มีจำนวน 209 คน (ร้อยละ 52.3) รองลงมาคือ อายุ 31 - 40 ปี มีจำนวน 109 คน (ร้อยละ 27.3) และอันดับสุดท้าย นักท่องเที่ยวที่มีอายุมากกว่า 51 ปี มีจำนวน 12 คน (ร้อยละ 3.0) ในส่วนของสถานภาพสมรส เรียงลำดับค่าร้อยละจากมากไปหาน้อย พบว่า ข้อที่มีร้อยละมากที่สุดคือ นักท่องเที่ยวที่มีสถานภาพโสด มีจำนวน 284 คน (ร้อยละ 71.0) รองลงมาคือ นักท่องเที่ยวที่มีสถานภาพสมรสแล้ว มีจำนวน 105 คน (ร้อยละ 26.3) และสุดท้ายสถานภาพสมรสหม้าย มีจำนวน 3 คน (ร้อยละ 0.8) ในด้านระดับการศึกษา เรียงลำดับค่าร้อยละจากมากไปหาน้อย พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีจำนวน 281 คน (ร้อยละ 70.3) รองลงมาคือ การศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี มีจำนวน 67 คน (ร้อยละ 16.8) และอันดับสุดท้าย การศึกษาระดับปริญญา

โทหรือสูงกว่า มีจำนวน 52 คน (ร้อยละ 13) ทางด้านอาชีพของกลุ่มตัวอย่าง ข้อที่มีร้อยละมากที่สุดคือ อาชีพผู้ใช้ทักษะแรงงาน มีจำนวน 157 คน (ร้อยละ 39.3) รองลงมาคือ ไม่ได้ประกอบอาชีพ มีจำนวน 127 คน (ร้อยละ 31.8) และอันดับสุดท้าย อาชีพเกษตรกรกรรม มีจำนวน 2 คน (ร้อยละ 0.5) และสุดท้ายทางด้านรายได้ต่อเดือน ข้อที่มีร้อยละมากที่สุดคือ ผู้ที่มีรายได้ต่อเดือน ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 15,000 บาท มีจำนวน 157 คน (ร้อยละ 39.3) รองลงมาคือ ผู้ที่มีรายได้ต่อเดือน 15,001 - 30,000 บาท มีจำนวน 135 คน (ร้อยละ 33.7) และอันดับสุดท้าย รายได้ต่อเดือนมากกว่า 50,001 บาท มีจำนวน 34 คน (ร้อยละ 8.5)

ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวน (ความถี่) และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่คิดจะกลับมาเที่ยวซ้ำ

ท่านจะกลับมาท่องเที่ยวอีกหรือไม่	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. กลับมาอีกแน่นอน	215	53.8%
2. ยังไม่แน่ใจ	145	36.2%
3. ไม่กลับมาอีกแน่นอน	40	10.0%
รวม	400	100.0%

จากตารางที่ 4.2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีความต้องการจะกลับมาอีกแน่นอน มีจำนวนมากที่สุดคือ 215 คน (ร้อยละ 53.8) โดยเหตุผลหลักคือ บรรยากาศดี, เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีความน่าสนใจและได้รับความนิยมน, ยังเที่ยวไม่ครบทุกที่, ความสงบและเป็นธรรมชาติ และคนปาย น่ารักเป็นมิตร / มีน้ำใจ

รองลงมาคือ ยังไม่แน่ใจ มีจำนวน 145 คน (ร้อยละ 36.2) โดยเหตุผลหลักคือ ไม่มีเวลาว่าง ขึ้นอยู่กับเวลาว่าง, เดินทางเป็นระยะทางไกล และลำบาก, ต้องการไปเที่ยวที่อื่นบ้าง, เคยมาแล้วและยังไม่ค่อยน่าสนใจเท่าไร / ไม่ประทับใจ

และอันดับสุดท้ายคือ ไม่กลับมาอีกแน่นอน มีจำนวน 40 คน (ร้อยละ 10.0) โดยเหตุผลหลักคือ ยังไม่ค่อยน่าสนใจเท่าไร / ไม่ประทับใจ, เคยมาแล้ว, ต้องการไปเที่ยวที่อื่นบ้าง, เดินทางเป็นระยะทางไกล และลำบาก และสภาพแหล่งท่องเที่ยวเจริญเหมือนเมืองท่องเที่ยวอื่นๆ เช่น เชียงใหม่, พัทยา

ตารางที่ 4.3 แสดงจำนวน (ความถี่) และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่มีความคิดเห็นเรื่องการบอกต่อ

ท่านจะบอกต่อหรือไม่	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. จะบอกต่อ แนะนำให้เพื่อน /ญาติ ให้มาท่องเที่ยวแน่นอน	304	76.0%
2. จะไปแนะนำใน Internet	43	10.8%
3. ไม่แนะนำ	38	9.4%
4. อื่นๆ	15	3.8%
รวม	400	100.0%

จากตารางที่ 4.3 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีความคิดเห็นเรื่องการบอกต่อ แนะนำให้เพื่อน / ญาติ มาท่องเที่ยวแน่นอน มีจำนวนมากที่สุดคือ 304 คน (ร้อยละ 76.0) รองลงมาคือ จะไปแนะนำใน Internet มีจำนวน 43 คน (ร้อยละ 10.8) รองลงมาคือ ไม่แนะนำ มีจำนวน 38 คน (ร้อยละ 9.4) โดยเหตุผลหลักคือ ไม่ประทับใจ, มีชื่อเสียงและดีอยู่แล้ว, เดินทางลำบาก, อากาศร้อนเกินไป, แหล่งท่องเที่ยวและสภาพแวดล้อมเปลี่ยนไป และสุดท้าย อื่นๆ มีจำนวน 15 คน (ร้อยละ 3.8) เหตุผลคือ แล้วยแต่โอกาส, มีแต่บรรยากาศเท่านั้นที่น่าสัมผัส, มีชื่อเสียงและดีอยู่แล้ว และแนะนำให้เที่ยวออกฤดูกาลท่องเที่ยว เพราะคนเยอะ

ตารางที่ 4.4 แสดงจำนวน (ความถี่) และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง ที่มีความคิดเห็นต่อปัญหาที่พบจากการมาท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ปัญหาที่พบจากการมาท่องเที่ยว 10 อันดับแรก	จำนวน (คำตอบ)	ร้อยละ
1. การเดินทางลำบาก ทางคดเคี้ยวและไกล	69	19.2%
2. ราคาอาหารและสถานที่พักผ่อนมีราคาแพงเกินไป	41	11.4%
3. คนเยอะเกินไป ถ่ายรูปแล้วไม่สวย	32	8.9%
4. ห้องน้ำน้อยเกินไป ไม่เพียงพอต่อนักท่องเที่ยว	26	7.2%
5. การจราจรติดขัด โดยเฉพาะช่วงเทศกาลท่องเที่ยว	17	4.7%
6. ความสกปรกที่เกิดมาจากนักท่องเที่ยวที่มักง่าย บางคน ไม่ช่วยกันดูแลความสะอาด	15	4.2%
7. ถังขยะไม่มี / มีน้อย	14	3.9%
8. หาดงินท้องถิ่นยาก / หาดงินลำบาก / ร้านอาหารน้อย	14	3.9%
9. ความเป็นเอกลักษณ์เริ่มหายไป	14	3.9%
10. ป้ายบอกทางน้อย / ไม่ชัดเจน / ชำรุด	13	3.6%

จากตารางที่ 4.4 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อปัญหาที่พบจากการมาท่องเที่ยว ในเรื่องการเดินทางลำบาก ทางคดเคี้ยวและไกล มากที่สุด มีจำนวน 69 คำตอบ (ร้อยละ 19.2) รองลงมาคือ ราคาอาหารและสถานที่พักผ่อนมีราคาแพงเกินไป มีจำนวน 41 คำตอบ (ร้อยละ 11.4) รองลงมาคือ คนเยอะเกินไป ถ่ายรูปแล้วไม่สวย มีจำนวน 32 คำตอบ (ร้อยละ 8.9) และอันดับที่ 10 คือ ป้ายบอกทางน้อย / ไม่ชัดเจน / ชำรุด มีจำนวน 13 คำตอบ (ร้อยละ 3.6)

ตารางที่ 4.5 แสดงจำนวน (ความถี่) และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่มีข้อเสนอแนะในการจัดการการท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ข้อเสนอแนะต่อการจัดการ 10 อันดับแรก	จำนวน (คำตอบ)	ร้อยละ
1. การอนุรักษ์สภาพแวดล้อมธรรมชาติให้คงอยู่ต่อไป / วัฒนธรรมเดิม / การแต่งกายของชาวบ้าน	67	23.4%
2. ควรช่วยกันรักษาความสะอาดให้มากกว่านี้	28	9.8%
3. มีการจัดกิจกรรมให้นักท่องเที่ยวได้ร่วมทำมากกว่านี้	15	5.2%
4. รัฐเข้ามามีส่วนช่วยในการพัฒนาปรับปรุงสภาพการท่องเที่ยว	13	4.5%
5. ควบคุมปริมาณนักท่องเที่ยวในช่วง high season	12	4.2%
6. จัดการท่องเที่ยวนอกฤดูบ้าง เพื่อไม่ให้แหล่งท่องเที่ยวเสื่อมโทรม เช่น เที่ยวในช่วง low season, วันธรรมดา	12	4.2%
7. มีจุดบริการนักท่องเที่ยว	10	3.5%
8. จัดสถานที่พักผ่อนให้เพียงพอต่อการมาพักผ่อน	10	3.5%
9. ควรมีรถสุขาบริการ / ทำสาธารณูปโภคเพิ่มเติม	9	3.1%
10. ให้คนพื้นเมืองมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมท่องเที่ยวมากกว่านี้ / เพิ่มการละเล่นพื้นบ้าน	9	3.1%

จากตารางที่ 4.5 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างมีข้อเสนอแนะต่อการจัดการการท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ในเรื่องการอนุรักษ์สภาพแวดล้อมธรรมชาติให้คงอยู่ต่อไป / วัฒนธรรมเดิม / การแต่งกายของชาวบ้าน มากที่สุด มีจำนวน 67 คำตอบ (ร้อยละ 23.4) รองลงมาคือ ควรช่วยกันรักษาความสะอาดให้มากกว่านี้ มีจำนวน 28 คำตอบ (ร้อยละ 9.8) รองลงมาคือ มีการจัดกิจกรรมให้นักท่องเที่ยวได้ร่วมทำมากกว่านี้ มีจำนวน 15 คำตอบ (ร้อยละ 5.29) และอันดับที่ 10 คือ ให้คนพื้นเมืองมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมท่องเที่ยวมากกว่านี้ / เพิ่มการละเล่นพื้นบ้าน มีจำนวน 9 คำตอบ (ร้อยละ 3.1)

4.2 ค่าเฉลี่ยความคาดหวัง การรับรู้ และการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย

มีรายละเอียดดังนี้

4.2.1 เรื่องระดับความคาดหวังของนักท่องเที่ยวที่มีต่ออำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

4.2.2 เรื่องระดับการรับรู้ของนักท่องเที่ยวที่มีต่ออำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

4.2.3 เรื่องการเปรียบเทียบความคาดหวัง และการรับรู้ของนักท่องเที่ยวที่มีต่ออำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

4.2.1 เรื่องระดับความคาดหวัง ของนักท่องเที่ยวที่มีต่ออำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ยความคาดหวังของนักท่องเที่ยวที่มีต่ออำเภอปาย โดยรวม

ความคาดหวังที่มีต่อ อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน (ตัวแปร)	\bar{X} (ค่าเฉลี่ยความคาดหวัง)	(S.D.)	ระดับ ความคาดหวัง
1.ภาพลักษณ์ของสถานที่ท่องเที่ยว	3.98	0.73	มาก
2.วิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น	3.94	0.71	มาก
3.สิ่งอำนวยความสะดวก	3.89	0.67	มาก
4.การบริการอื่นๆ เช่น กิจกรรมนันทนาการที่น่าสนใจ, ความชัดเจนและเพียงพอของ ป้ายบอกทาง ฯลฯ	3.72	0.75	มาก
รวม	3.90	0.71	มาก

จากตารางที่ 4.6 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีความคาดหวังต่ออำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีค่าเฉลี่ยโดยรวม = 3.90 (ระดับมาก)

เมื่อพิจารณาแต่ละด้านในองค์ประกอบ (1 - 4) พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคาดหวังในด้านภาพลักษณ์ของสถานที่ท่องเที่ยวมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย = 3.98 (ระดับมาก) รองลงมา ได้แก่ ด้านวิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น ค่าเฉลี่ย = 3.94 (ระดับมาก) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ค่าเฉลี่ย = 3.89 (ระดับมาก) และด้านการบริการอื่นๆ ค่าเฉลี่ย = 3.72 (ระดับมาก)

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ยความคาดหวังของนักท่องเที่ยวต่อด้านภาพลักษณ์ของสถานที่ท่องเที่ยว

1. ด้านภาพลักษณ์ของสถานที่ท่องเที่ยว	\bar{X} (ค่าเฉลี่ยความคาดหวัง)	S.D.	ระดับ ความคาดหวัง
1.1 ความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ	4.15	0.70	มาก
1.2 ความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม	4.08	0.64	มาก
1.3 ความมีเอกลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยว	4.11	0.67	มาก
1.4 การอนุรักษ์ สภาพสิ่งแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว	3.94	0.70	มาก
1.5 สภาพความสมบูรณ์ทางธรรมชาติของแหล่งท่องเที่ยว	3.97	0.71	มาก
1.6 ความสะดวกในการเดินทางมายังแหล่งท่องเที่ยว	3.64	0.83	มาก
รวม	3.98	0.73	มาก

จากตารางที่ 4.7 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีความคาดหวังต่อด้านภาพลักษณ์ของสถานที่ท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยรวม = 3.98 (ระดับมาก)

เมื่อพิจารณาแต่ละด้านในองค์ประกอบย่อย (1.1 - 1.6) พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคาดหวังในเรื่องความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติมากที่สุด ค่าเฉลี่ย = 4.15 (ระดับมาก) รองลงมาคือ ความมีเอกลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยว ค่าเฉลี่ย = 4.11 (ระดับมาก) และอันดับสุดท้าย ความสะดวกในการเดินทางมายังแหล่งท่องเที่ยว ค่าเฉลี่ย = 3.64 (ระดับมาก)

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ยความคาดหวังของนักท่องเที่ยวต่อด้านวิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น

2. ด้านวิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น	\bar{X} (ค่าเฉลี่ยความคาดหวัง)	S.D.	ระดับความคาดหวัง
2.1 ความน่าสนใจของวัฒนธรรมและสังคมในท้องถิ่น	3.96	0.72	มาก
2.2 ความมีเสน่ห์ในวิถีชีวิตของผู้คนในท้องถิ่น	4.00	0.73	มาก
2.3 การอนุรักษ์การแต่งกายของชาวบ้านและชนเผ่าในท้องถิ่น	3.84	0.74	มาก
2.4 การอนุรักษ์สถาปัตยกรรมสิ่งปลูกสร้างภายในท้องถิ่น	3.85	0.72	มาก
2.5 ความเป็นมิตรและมีน้ำใจของผู้คนในท้องถิ่น	4.04	0.63	มาก
รวม	3.94	0.71	มาก

จากตารางที่ 4.8 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีความคาดหวังต่อด้านวิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยรวม = 3.94 (ระดับมาก)

เมื่อพิจารณาแต่ละด้านในองค์ประกอบย่อย (2.1 - 2.5) พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคาดหวังในเรื่องความเป็นมิตรและมีน้ำใจของผู้คนในท้องถิ่นมากที่สุด ค่าเฉลี่ย = 4.04 (ระดับมาก) รองลงมาคือ ความมีเสน่ห์ในวิถีชีวิตของผู้คนในท้องถิ่น ค่าเฉลี่ย = 4.00 (ระดับมาก) และอันดับสุดท้าย การอนุรักษ์การแต่งกายของชาวบ้านและชนเผ่าในท้องถิ่น ค่าเฉลี่ย = 3.84 (ระดับมาก)

ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ยความคาดหวังของนักท่องเที่ยวต่อด้านสิ่งอำนวยความสะดวก

3. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	\bar{X} (ค่าเฉลี่ยความคาดหวัง)	S.D.	ระดับ ความคาดหวัง
3.1 สถานที่พักผ่อนมีความสะอาด และปลอดภัย	4.00	0.65	มาก
3.2 ความมีเอกลักษณ์ สวยงาม กลมกลืน ของสถานที่พักผ่อน กับแหล่งท่องเที่ยว	3.96	0.67	มาก
3.3 ความเพียงพอของสถานที่พักผ่อน	3.90	0.71	มาก
3.4 การบริการที่สุภาพเป็นกันเองของเจ้าหน้าที่ในสถานที่พักผ่อน	3.95	0.65	มาก
3.5 ความเพียงพอของสถานที่จำหน่ายอาหารและอาหารท้องถิ่น	3.89	0.62	มาก
3.6 ความเพียงพอของสถานที่จำหน่ายสินค้าของที่ระลึก	3.86	0.66	มาก
3.7 ความน่าสนใจของสินค้าของที่ระลึก	3.80	0.69	มาก
3.8 ความเพียงพอและหลากหลายของประเภทการให้บริการในสถานที่ท่องเที่ยว เช่น บริการรถเช่า บริการนวดผ่อนคลาย	3.77	0.71	มาก
รวม	3.89	0.67	มาก

จากตารางที่ 4.9 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีความคาดหวังต่อด้านสิ่งอำนวยความสะดวก มีค่าเฉลี่ยรวม = 3.89 (ระดับมาก)

เมื่อพิจารณาแต่ละด้านในองค์ประกอบย่อย (3.1 - 3.8) พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคาดหวังในเรื่องสถานที่พักผ่อนมีความสะอาดและปลอดภัย มากที่สุด ค่าเฉลี่ย = 4.00 (ระดับมาก) รองลงมาคือ ความมีเอกลักษณ์ สวยงาม กลมกลืน ของสถานที่พักผ่อนกับแหล่งท่องเที่ยว

ค่าเฉลี่ย = 3.96 (ระดับมาก) และอันดับสุดท้าย ความเพียงพอและหลากหลายของประเภทการให้บริการในสถานที่ท่องเที่ยว เช่น บริการรถเช่า บริการนวดผ่อนคลาย ค่าเฉลี่ย = 3.77 (ระดับมาก)

ตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ยความคาดหวังของนักท่องเที่ยวต่อด้านการบริการอื่นๆ

4. ด้านการบริการอื่นๆ	\bar{X} (ค่าเฉลี่ยความคาดหวัง)	S.D.	ระดับ ความคาดหวัง
4.1 มีกิจกรรมนันทนาการที่น่าสนใจ ในแหล่งท่องเที่ยว เช่น การล่องแพ ปีน เขา	3.77	0.73	มาก
4.2 ความชัดเจนและเพียงพอของป้าย บอกทางมาแหล่งท่องเที่ยว	3.73	0.71	มาก
4.3 ความเพียงพอและความสะอาดของ ห้องน้ำ - ห้องสุขาต่อปริมาณ นักท่องเที่ยว	3.65	0.81	มาก
รวม	3.72	0.75	มาก

จากตารางที่ 4.10 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีความคาดหวังต่อด้านการบริการอื่นๆ มีค่าเฉลี่ยรวม = 3.72 (ระดับมาก)

เมื่อพิจารณาแต่ละด้านในองค์ประกอบย่อย (4.1 - 4.3) พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคาดหวังในเรื่องกิจกรรมนันทนาการที่น่าสนใจในแหล่งท่องเที่ยว เช่น การล่องแพ ปีนเขา มากที่สุด ค่าเฉลี่ย = 3.77 (ระดับมาก) รองลงมา ได้แก่ ความชัดเจนและเพียงพอของป้ายบอกทางมาแหล่งท่องเที่ยว ค่าเฉลี่ย = 3.73 (ระดับมาก) และอันดับสุดท้าย ความเพียงพอและความสะอาดของห้องน้ำ - ห้องสุขาต่อปริมาณนักท่องเที่ยว ค่าเฉลี่ย = 3.65 (ระดับมาก)

4.2.2 เรื่องระดับการรับรู้ของนักท่องเที่ยวที่มีต่ออำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ตารางที่ 4.11 ค่าเฉลี่ยการรับรู้ของนักท่องเที่ยวที่มีต่ออำเภอปาย โดยรวม

การรับรู้ที่มีต่ออำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน (ตัวแปร)	\bar{X} (ค่าเฉลี่ยการรับรู้)	S.D.	ระดับ การรับรู้
1. ภาพลักษณ์ของสถานที่ท่องเที่ยว	3.50	0.90	มาก
2. วิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น	3.29	0.88	ปานกลาง
3. สิ่งอำนวยความสะดวก	3.63	0.86	มาก
4. การบริการอื่นๆ เช่น กิจกรรมนันทนาการที่น่าสนใจ, ความชัดเจนและเพียงพอของ ป้ายบอกทาง ฯลฯ	3.02	0.90	ปานกลาง
รวม	3.40	0.90	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.11 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการรับรู้ต่อการท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ค่าเฉลี่ยโดยรวม = 3.40 (ระดับปานกลาง)

เมื่อพิจารณาแต่ละด้านในองค์ประกอบ (1 - 4) พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ในด้านสิ่งอำนวยความสะดวกมากที่สุด ค่าเฉลี่ย = 3.63 (ระดับมาก) รองลงมา ได้แก่ ด้านต่างๆ ดังนี้ ด้านภาพลักษณ์ของสถานที่ท่องเที่ยว ค่าเฉลี่ย = 3.50 (ระดับมาก) ด้านวิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น ค่าเฉลี่ย = 3.29 (ระดับปานกลาง) ด้านการบริการอื่นๆ ค่าเฉลี่ย = 3.02 (ระดับปานกลาง) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.12 ค่าเฉลี่ยการรับรู้ของนักท่องเที่ยวต่อด้านภาพลักษณ์ของสถานที่ท่องเที่ยว

1. ด้านภาพลักษณ์ของสถานที่ท่องเที่ยว	\bar{X} (ค่าเฉลี่ยการรับรู้)	S.D.	ระดับ การรับรู้
1.1 ความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ	3.82	0.86	มาก
1.2 ความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม	3.69	0.87	มาก
1.3 ความมีเอกลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยว	3.68	0.89	มาก
1.4 การอนุรักษ์ สภาพสิ่งแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว	3.34	0.91	ปานกลาง
1.5 สภาพความสมบูรณ์ทางธรรมชาติของแหล่งท่องเที่ยว	3.38	0.88	ปานกลาง
1.6 ความสะดวกในการเดินทางมายังแหล่งท่องเที่ยว	3.11	0.81	ปานกลาง
รวม	3.50	0.90	มาก

จากตารางที่ 4.12 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการรับรู้ต่อด้านภาพลักษณ์ของสถานที่ท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยรวม = 3.50 (ระดับมาก)

เมื่อพิจารณาแต่ละด้านในองค์ประกอบย่อย (1.1 - 1.6) พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ในเรื่องความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ มากที่สุด ค่าเฉลี่ย = 3.82 (ระดับมาก) รองลงมาคือ ความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ค่าเฉลี่ย = 3.69 (ระดับมาก) และอันดับสุดท้าย ความสะดวกในการเดินทางมายังแหล่งท่องเที่ยว ค่าเฉลี่ย = 3.11 (ระดับปานกลาง)

ตารางที่ 4.13 ค่าเฉลี่ยการรับรู้ของนักท่องเที่ยวต่อด้านวิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น

2. ด้านวิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น	\bar{X} (ค่าเฉลี่ยการรับรู้)	S.D.	ระดับ การรับรู้
2.1 ความน่าสนใจของวัฒนธรรมและ สังคมในท้องถิ่น	3.40	0.75	ปานกลาง
2.2 ความมีเสน่ห์ในวิถีชีวิตของ ผู้คนในท้องถิ่น	3.32	0.84	ปานกลาง
2.3 การอนุรักษ์การแต่งกายของ ชาวบ้านและชนเผ่าในท้องถิ่น	2.85	0.95	ปานกลาง
2.4 การอนุรักษ์สถาปัตยกรรม สิ่งปลูกสร้างภายในท้องถิ่น	3.07	0.81	ปานกลาง
2.5 ความเป็นมิตรและมีน้ำใจของ ผู้คนในท้องถิ่น	3.82	0.70	มาก
รวม	3.29	0.88	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.13 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการรับรู้ต่อด้านวิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยรวม = 3.29 (ระดับปานกลาง)

เมื่อพิจารณาแต่ละด้านในองค์ประกอบย่อย (2.1 - 2.5) พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ในเรื่องความเป็นมิตรและมีน้ำใจของผู้คนในท้องถิ่นมากที่สุด ค่าเฉลี่ย = 3.82 (ระดับมาก) รองลงมา คือ ความน่าสนใจของวัฒนธรรมและสังคมในท้องถิ่น ค่าเฉลี่ย = 3.40 (ระดับปานกลาง) และอันดับสุดท้าย การอนุรักษ์การแต่งกายของชาวบ้านและชนเผ่าในท้องถิ่น ค่าเฉลี่ย = 2.85 (ระดับปานกลาง)

ตารางที่ 4.14 ค่าเฉลี่ยการรับรู้ของนักท่องเที่ยวต่อด้านสิ่งอำนวยความสะดวก

3. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	\bar{X} (ค่าเฉลี่ยการรับรู้)	S.D.	ระดับ การรับรู้
3.1 สถานที่พักผ่อนมีความสะอาด และปลอดภัย	3.72	0.76	มาก
3.2 ความมีเอกลักษณ์ สวยงาม กลมกลืน ของสถานที่พักผ่อน กับแหล่งท่องเที่ยว	3.45	0.87	มาก
3.3 ความเพียงพอของสถานที่พักผ่อน	3.77	0.85	มาก
3.4 การบริการที่สุภาพเป็นกันเองของเจ้าหน้าที่ในสถานที่พักผ่อน	3.77	0.78	มาก
3.5 ความเพียงพอของสถานที่จำหน่ายอาหารและอาหารท้องถิ่น	3.30	0.90	ปานกลาง
3.6 ความเพียงพอของสถานที่จำหน่ายสินค้าของที่ระลึก	3.76	0.90	มาก
3.7 ความน่าสนใจของสินค้าของที่ระลึก	3.22	0.80	ปานกลาง
3.8 ความเพียงพอและหลากหลายของประเภทการให้บริการในสถานที่ท่องเที่ยว เช่น บริการรถเช่า บริการนวดผ่อนคลาย	3.37	0.72	ปานกลาง
รวม	3.55	0.85	มาก

จากตารางที่ 4.14 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการรับรู้ต่อด้านสิ่งอำนวยความสะดวก มีค่าเฉลี่ยรวม = 3.55 (ระดับมาก)

เมื่อพิจารณาแต่ละด้านในองค์ประกอบย่อย (3.1 - 3.6) พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ในเรื่องความเพียงพอของสถานที่พักผ่อน และการบริการที่สุภาพเป็นกันเองของเจ้าหน้าที่ ในสถานที่พักผ่อนมากที่สุด ค่าเฉลี่ย = 3.77 (ระดับมาก) รองลงมาคือ ความเพียงพอของสถานที่จำหน่ายสินค้า

ของที่ระลึก ค่าเฉลี่ย = 3.76 (ระดับมาก) และอันดับสุดท้าย ความน่าสนใจของสินค้าของที่ระลึก
ค่าเฉลี่ย = 3.22 (ระดับปานกลาง)

ตารางที่ 4.15 ค่าเฉลี่ยการรับรู้ของนักท่องเที่ยวต่อด้านการบริการอื่นๆ

4. ด้านการบริการอื่นๆ	\bar{X} (ค่าเฉลี่ยการรับรู้)	S.D.	ระดับ การรับรู้
4.1 มีกิจกรรมนันทนาการที่น่าสนใจ ในแหล่งท่องเที่ยว เช่น การล่องแพ ปีน เขา	3.32	0.79	ปานกลาง
4.2 ความชัดเจนและเพียงพอของป้าย บอกทางมาแหล่งท่องเที่ยว	3.05	0.87	ปานกลาง
4.3 ความเพียงพอและความสะอาดของ ห้องน้ำ - ห้องสุขาต่อปริมาณ นักท่องเที่ยว	2.70	0.93	ปานกลาง
รวม	3.02	0.90	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.15 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการรับรู้ต่อด้านการบริการอื่นๆ มีค่าเฉลี่ยรวม
= 3.02 (ระดับปานกลาง)

เมื่อพิจารณาแต่ละด้านในองค์ประกอบย่อย (4.1 - 4.3) พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ใน
เรื่องกิจกรรมนันทนาการที่น่าสนใจในแหล่งท่องเที่ยว เช่น การล่องแพ ปีนเขา ค่าเฉลี่ย = 3.32
(ระดับปานกลาง) รองลงมา เป็นด้านต่างๆ ดังนี้ ความชัดเจนและเพียงพอของป้ายบอกทางมาแหล่ง
ท่องเที่ยว ค่าเฉลี่ย = 3.05 (ระดับปานกลาง) ความเพียงพอและความสะอาดของห้องน้ำ - ห้องสุขา
ต่อปริมาณนักท่องเที่ยว ค่าเฉลี่ย = 2.70 (ระดับปานกลาง) ตามลำดับ

4.2.3 เรื่องการเปรียบเทียบความคาดหวัง และการรับรู้ของนักท่องเที่ยวที่มีต่ออำเภอปาย
 ตารางที่ 4.16 เปรียบเทียบความคาดหวัง และการรับรู้ของนักท่องเที่ยว ที่มีต่ออำเภอปาย โดยรวม

ปัจจัย / องค์ประกอบ ด้านต่างๆ	ความคาดหวัง (X1)	การรับรู้ (X2)	ผลต่าง (X1 - X2)	การแปลความหมาย
1. ภาพลักษณ์ของสถานที่ ท่องเที่ยว	3.98	3.50	0.48	แนวโน้มไปสู่ ความไม่พึงพอใจ
2. วิถีชีวิตและวัฒนธรรม ท้องถิ่น	3.94	3.29	0.65	แนวโน้มไปสู่ ความไม่พึงพอใจ
3. สิ่งอำนวยความสะดวก	3.89	3.55	0.34	แนวโน้มไปสู่ ความไม่พึงพอใจ
4. การบริการอื่นๆ เช่น กิจกรรมนันทนาการที่ น่าสนใจ, ความชัดเจนและ เพียงพอของป้ายบอกทาง ฯลฯ	3.72	3.02	0.70	แนวโน้มไปสู่ ความไม่พึงพอใจ
รวม	3.90	3.40	0.50	แนวโน้มไปสู่ ความไม่พึงพอใจ

จากตารางที่ 4.16 ในภาพรวม พบว่า ระดับการคาดหวังสูงกว่าการรับรู้จริงจากการท่องเที่ยวในอำเภอปาย โดยมีผลต่างเท่ากับ 0.5 ซึ่งอาจวิเคราะห์ได้ว่า กลุ่มตัวอย่างมีแนวโน้มความไม่พึงพอใจอยู่บ้างในการเดินทางท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

หากพิจารณาแต่ละปัจจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีแนวโน้มสู่ความไม่พึงพอใจ ในด้านการบริการอื่นๆ มากที่สุด ซึ่งมีผลต่างระดับความคาดหวัง และการรับรู้จริงเท่ากับ 0.7 รองลงมาคือ ด้านวิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น มีผลต่างเท่ากับ 0.65 ด้านภาพลักษณ์ของสถานที่ท่องเที่ยว มีผลต่างเท่ากับ 0.48 และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก มีผลต่างเท่ากับ 0.34 ตามลำดับ

4.3 การทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานหลักข้อที่ 1 นักท่องเที่ยวที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์ (เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้) แตกต่างกัน มีความคาดหวังต่อการมาท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน แตกต่างกัน

จากสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 สามารถจำแนกเป็นสมมติฐานย่อยดังนี้

สมมติฐานย่อย 1.1

H_0 : กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศแตกต่างกัน มีความคาดหวังต่อการมาท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ไม่แตกต่างกัน

H_a : กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศแตกต่างกัน มีความคาดหวังต่อการมาท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน แตกต่างกัน

สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ จะใช้การทดสอบค่าโดยใช้กลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน (Independent t-test) ใช้ระดับความเชื่อมั่น 95% ดังนั้น จะปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) ก็ต่อเมื่อ 2-tails Prob (p) มีค่าน้อยกว่า .05

ตารางที่ 4.17 ค่าเฉลี่ยความคาดหวังที่มีต่ออำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยจำแนกตามเพศ

ความคาดหวังต่อการ ท่องเที่ยว อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน	เพศชาย \bar{X}	เพศหญิง \bar{X}	t	p
1. ภาพลักษณ์ของ สถานที่ท่องเที่ยว	4.03	3.95	1.403	.161
2. วิถีชีวิตและ วัฒนธรรมท้องถิ่น	3.99	3.90	1.381	.168
3. สิ่งอำนวยความสะดวก	3.91	3.88	0.585	.559
4. การบริการอื่นๆ	3.71	3.72	-0.285	.775
รวม	3.91	3.86	0.862	.389

จากการทดสอบค่า t-test ดังแสดงในตารางที่ 4.17 พบว่า ค่า Probability (p) โดยรวมมีค่าความน่าจะเป็น (Probability) เท่ากับ 0.389 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ขอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) หมายความว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศต่างกัน มีความคาดหวังต่อการท่องเที่ยว ไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า ด้านภาพลักษณ์ของสถานที่ท่องเที่ยว ด้านวิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านการบริการอื่นๆ มีความน่าจะเป็น (Probability) เท่ากับ .161, .168, .559 และ .775 ตามลำดับ ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ขอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) ซึ่งหมายความว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศต่างกัน มีความคาดหวังต่อการท่องเที่ยวในด้านภาพลักษณ์ของสถานที่ท่องเที่ยว ด้านวิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านการบริการอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานย่อย 1.2

H_0 : กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุแตกต่างกัน มีความคาดหวังต่อการมาท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ไม่แตกต่างกัน

H_a : กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุแตกต่างกัน มีความคาดหวังต่อการมาท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน แตกต่างกัน

สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ จะใช้การทดสอบด้วยค่าความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance : One Way Anova) และการทดสอบสมมติฐานใช้ระดับความเชื่อมั่น 95% ดังนั้น จะปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_a) ก็ต่อเมื่อมีค่าเฉลี่ยอย่างน้อยหนึ่งคู่ที่แตกต่างกัน จะนำไปเปรียบเทียบเชิงซ้อน (Multiple Comparison) โดยใช้ทดสอบแบบ Least Significant Difference (LSD) เพื่อหาค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

ตารางที่ 4.18 ค่าเฉลี่ย และระดับความคาดหวัง โดยจำแนกตามอายุ

ความคาดหวังต่อการท่องเที่ยว	ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 20 ปี	21 - 30 ปี	31 - 40 ปี	41 - 50 ปี	มากกว่า 50 ปี	F	ค่า P
	\bar{X}	\bar{X}	\bar{X}	\bar{X}	\bar{X}		
1. ภาพลักษณ์ของสถานที่ท่องเที่ยว	3.87	3.96	3.99	4.34	4.11	2.907	0.022*
2. วิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น	3.89	3.92	3.91	4.26	4.16	2.016	0.091
3. สิ่งอำนวยความสะดวก	3.81	3.91	3.83	4.20	3.78	2.620	0.035*
4. การบริการอื่นๆ	3.59	3.75	3.70	3.96	3.44	1.862	0.116
รวม	3.79	3.88	3.86	4.19	3.87	-	-

จากตารางที่ 4.18 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบอายุของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สถิติวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance : One Way Anova) เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า ด้านวิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น และด้านการบริการอื่นๆ มีค่า P เท่ากับ 0.091 และ 0.116 ตามลำดับ ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) ซึ่งหมายความว่า นักท่องเที่ยวที่มีอายุแตกต่างกัน มีความคาดหวัง ไม่แตกต่างกัน

แต่เมื่อพิจารณาในด้านภาพลักษณ์ของสถานที่ท่องเที่ยวและด้านสิ่งอำนวยความสะดวก พบว่า มีค่า P เท่ากับ 0.022 และ 0.035 ตามลำดับ ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) ซึ่งหมายความว่า นักท่องเที่ยวที่มีอายุแตกต่างกัน มีความคาดหวัง แตกต่างกัน

เพื่อให้ทราบว่ากลุ่มตัวอย่าง ที่มีอายุแตกต่างกันในรายชื่อใดบ้าง ที่มีความคาดหวังในด้านภาพลักษณ์ของสถานที่ท่องเที่ยว และด้านสิ่งอำนวยความสะดวกแตกต่างกัน ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ทำการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายชื่อ โดยใช้วิธี Least Significant Difference (LSD) ปรากฏผลดังนี้

ตารางที่ 4.19 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยนักท่องเที่ยว ที่มีต่อความคาดหวังในด้านภาพลักษณ์ของ สถานที่ท่องเที่ยว จำแนกตามอายุ โดยเปรียบเทียบเป็นรายคู่

อายุ	น้อยกว่า 20 ปี ($\bar{X} = 3.87$)	21 - 30 ปี ($\bar{X} = 3.96$)	31 - 40 ปี ($\bar{X} = 3.99$)	41 - 50 ปี ($\bar{X} = 4.34$)	มากกว่า 50 ปี ($\bar{X} = 4.11$)
น้อยกว่า 20 ปี ($\bar{X} = 3.87$)	-	-.09257 (.295)	-.12314 (.199)	-.47052* (.001)	-.24036 (.181)
21 - 30 ปี ($\bar{X} = 3.96$)		-	-.03057 (.642)	-.37795* (.003)	-.14779 (.372)
31 - 40 ปี ($\bar{X} = 3.99$)			-	-.34739* (.009)	-.11723 (.489)
41 - 50 ปี ($\bar{X} = 4.34$)				-	.23016 (.254)
มากกว่า 50 ปี ($\bar{X} = 4.11$)					-

จากตารางที่ 4.19 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ของกลุ่ม ตัวอย่าง (โดยใช้วิธี Least Significant Difference : LSD) ที่มีอายุแตกต่างกัน ในด้านลักษณะ ภายนอก พบว่า กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มอายุ 41 - 50 ปี มีความคาดหวังในด้านภาพลักษณ์ของสถานที่ ท่องเที่ยว แตกต่างเป็นรายคู่ กับกลุ่มที่มีอายุน้อยกว่า 20 ปี, 21 - 30 ปี และ 31 - 40 ปี ซึ่งมีค่า Sig เท่ากับ .001, .003 และ .009 ตามลำดับ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 โดยที่กลุ่มตัวอย่าง อายุ 41 - 50 ปี ($\bar{X} = 4.34$) มีความคาดหวังในด้านภาพลักษณ์ของสถานที่ท่องเที่ยว มากกว่า กลุ่มที่มีอายุน้อย กว่า 20 ปี ($\bar{X} = 3.87$), 21 - 30 ปี ($\bar{X} = 3.96$) และ 31 - 40 ปี ($\bar{X} = 3.99$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.20 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยนักท่องเที่ยวที่มีต่อความคาดหวังในด้านสิ่งอำนวยความสะดวก จำแนกตามอายุ โดยเปรียบเทียบเป็นรายคู่

อายุ	น้อยกว่า 20 ปี ($\bar{X} = 3.81$)	21 - 30 ปี ($\bar{X} = 3.91$)	31 - 40 ปี ($\bar{X} = 3.83$)	41 - 50 ปี ($\bar{X} = 4.20$)	มากกว่า 50 ปี ($\bar{X} = 3.78$)
น้อยกว่า 20 ปี ($\bar{X} = 3.81$)	-	-.10038 (.230)	-.01943 (.830)	-.38350* (.005)	-.03763 (.824)
21 - 30 ปี ($\bar{X} = 3.91$)		-	.08096 (.193)	-.28312* (.019)	.13801 (.377)
31 - 40 ปี ($\bar{X} = 3.83$)			-	-.36408* (.004)	.05705 (.721)
41 - 50 ปี ($\bar{X} = 4.20$)				-	.42113* (.027)
มากกว่า 50 ปี ($\bar{X} = 3.78$)					-

จากตารางที่ 4.20 ผลการวิเคราะห์ลักษณะเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ของกลุ่มตัวอย่าง (โดยใช้วิธี Least Significant Difference : LSD) ที่มีอายุแตกต่างกัน ในด้านลักษณะกายภาพ พบว่า กลุ่มตัวอย่างอายุ 41 - 50 ปี มีความคาดหวังในด้านสิ่งอำนวยความสะดวกแตกต่างเป็นรายคู่กับกลุ่มที่มีอายุ น้อยกว่า 20 ปี, 21 - 30 ปี, 31 - 40 ปี และ 41 - 50 ปี ซึ่งมีค่า Sig เท่ากับ .005, .019, .004 และ .027 ตามลำดับ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 โดยที่กลุ่มตัวอย่างอายุ 41 - 50 ปี ($\bar{X} = 4.20$) มีความคาดหวังในด้านภาพลักษณ์ของสถานที่ท่องเที่ยว มากกว่ากลุ่มที่มีอายุ น้อยกว่า 20 ปี ($\bar{X} = 3.81$), 21 - 30 ปี ($\bar{X} = 3.91$) และ 31 - 40 ปี ($\bar{X} = 3.83$) ตามลำดับ

สมมติฐานย่อย 1.3

H_0 : กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคาดหวังต่อการมาท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ไม่แตกต่างกัน

H_a : กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคาดหวังต่อการมาท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน แตกต่างกัน

สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ จะใช้การทดสอบด้วยค่าความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance : One Way Anova) และการทดสอบสมมติฐาน ใช้ระดับความเชื่อมั่น 95% ดังนั้น จะปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_a) ก็ต่อเมื่อมีค่าเฉลี่ยอย่างน้อยหนึ่งคู่ที่แตกต่างกัน จะนำไปเปรียบเทียบเชิงซ้อน (Multiple Comparison) โดยใช้ทดสอบแบบ Least Significant Difference (LSD) เพื่อหาค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

ตารางที่ 4.21 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับความคาดหวัง โดยจำแนกตามระดับการศึกษา

ความคาดหวังต่อการท่องเที่ยว	ต่ำกว่าปริญญาตรี	ปริญญาตรี	ปริญญาโทหรือสูงกว่า	F	ค่า P
	\bar{X}	\bar{X}	\bar{X}		
1. ภาพลักษณ์ของสถานที่ท่องเที่ยว	4.05	3.97	3.96	0.591	0.554
2. วิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น	4.02	3.92	3.91	0.698	0.498
3. สิ่งอำนวยความสะดวก	3.93	3.89	3.87	0.243	0.784
4. การบริการอื่นๆ	3.65	3.74	3.67	0.692	0.828
รวม	3.91	3.88	3.85		

จากตารางที่ 4.21 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคาดหวัง โดยจำแนกระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สถิติวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance : One Way Anova) เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า ด้านภาพลักษณ์ของสถานที่ท่องเที่ยว ด้านวิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านการบริการอื่นๆ มีค่า P เท่ากับ 0.692, 0.189, 0.898 และ 0.641 ตามลำดับ ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 นั่นคือยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) หมายความว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคาดหวัง ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่มีด้านใดที่มีค่าต่ำกว่า 0.05 จึงไม่จำเป็นต้องทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่

สมมติฐานย่อย 1.4

H_0 : กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน มีความคาดหวังต่อการมาท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ไม่แตกต่างกัน

H_a : กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน มีความคาดหวังต่อการมาท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน แตกต่างกัน

สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ จะใช้การทดสอบด้วยค่าความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance : One Way Anova) และการทดสอบสมมติฐานใช้ระดับความเชื่อมั่น 95% ดังนั้น จะปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_a) ก็ต่อเมื่อมีค่าเฉลี่ยอย่างน้อยหนึ่งคู่ที่แตกต่างกัน จะนำไปเปรียบเทียบเชิงซ้อน (Multiple Comparison) โดยใช้ทดสอบแบบ Least Significant Difference (LSD) เพื่อหาค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

ตารางที่ 4.22 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับความคาดหวัง โดยจำแนกตามรายได้ต่อเดือน

ความคาดหวังต่อการท่องเที่ยว	ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 15,000 บาท	15,000 – 30,000 บาท	30,001 – 50,000 บาท	50,000 บาท ขึ้นไป	F	ค่า P
	\bar{X}	\bar{X}	\bar{X}	\bar{X}		
1. ภาพลักษณ์ของสถานที่ท่องเที่ยว	3.96	4.02	3.91	4.07	0.929	0.427
2. วิธีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น	3.97	3.92	3.84	4.06	1.265	0.286
3. สิ่งอำนวยความสะดวก	3.93	3.84	3.89	3.93	0.626	0.599
4. การบริการอื่นๆ	3.77	3.64	3.75	3.70	1.059	0.366
รวม	3.91	3.85	3.85	3.94		

จากตารางที่ 4.22 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยความคาดหวัง เปรียบเทียบรายได้ต่อเดือนของกลุ่มตัวอย่างที่มาท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยใช้สถิติวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance : One Way Anova) เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่า ด้านภาพลักษณ์ของสถานที่ท่องเที่ยว ด้านวิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านการบริการอื่นๆ มีค่า P เท่ากับ 0.427, 0.286, 0.599 และ 0.366 ตามลำดับ ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) หมายความว่า นักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคาดหวัง ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่มีด้านใดที่มีค่าต่ำกว่า 0.05 จึงไม่จำเป็นต้องทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่

สมมติฐานหลักข้อที่ 2 นักท่องเที่ยวที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์ (เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้) แตกต่างกัน มีการรับรู้จริงต่อการมาท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน แตกต่างกัน

จากสมมติฐานหลักข้อที่ 2 สามารถจำแนกเป็นสมมติฐานย่อยได้ดังนี้

สมมติฐานย่อย 2.1

สามารถเขียนเป็นสมมติฐานได้ดังนี้

H_0 : กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศที่แตกต่างกัน มีการรับรู้จริงต่อการมาท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ไม่แตกต่างกัน

H_a : กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศที่แตกต่างกัน มีการรับรู้จริงต่อการมาท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน แตกต่างกัน

สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ จะใช้การทดสอบค่าโดยใช้กลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน (Independent t-test) ใช้ระดับความเชื่อมั่น 95% ดังนั้น จะปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) ก็ต่อเมื่อ 2-tails Prob (p) มีค่าน้อยกว่า .05 ผลการทดสอบสมมติฐาน แสดงดังตาราง

ตารางที่ 4.23 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับการรับรู้จริง โดยจำแนกตามเพศ

การรับรู้จริงต่อการ ท่องเที่ยว อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน	เพศชาย	เพศหญิง	t	p
	\bar{X}	\bar{X}		
1. ภาพลักษณ์ของ สถานที่ท่องเที่ยว	3.53	3.49	0.579	.563
2. วิถีชีวิตและ วัฒนธรรมท้องถิ่น	3.36	3.25	1.755	.080
3. สิ่งอำนวยความสะดวก	3.60	3.51	1.406	.161
4. การบริการอื่นๆ	2.97	3.05	-0.979	.328
รวม	3.37	3.32	0.788	.431

จากการวิเคราะห์ในตาราง 4.23 โดยใช้สถิติ Independent Sample t-test ในการทดสอบพบว่า ค่า Probability (p) โดยรวมมีค่าความน่าจะเป็น (Probability) เท่ากับ .431 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) หมายความว่า นักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ที่มีเพศต่างกัน มีการรับรู้จริงต่อการท่องเที่ยว ไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านภาพลักษณ์ของสถานที่ท่องเที่ยว ด้านวิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านการบริการอื่นๆ พบว่า มีความน่าจะเป็น (Probability) เท่ากับ .563, .080, .161 และ .328 ตามลำดับ ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) ซึ่งหมายความว่า นักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ที่มีเพศต่างกัน มีการรับรู้จริงต่อการท่องเที่ยว ในด้านภาพลักษณ์ของสถานที่ท่องเที่ยว ด้านวิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านการบริการอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานย่อย 2.2

H_0 : กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุที่แตกต่างกัน มีการรับรู้จริงต่อการมาท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ไม่แตกต่างกัน

H_a : กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุที่แตกต่างกัน มีการรับรู้จริงต่อการมาท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน แตกต่างกัน

สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ จะใช้การทดสอบด้วยค่าความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance : One Way Anova) และการทดสอบสมมติฐานใช้ระดับความเชื่อมั่น 95% ดังนั้น จะปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_a) ก็ต่อเมื่อมีค่าเฉลี่ยอย่างน้อยหนึ่งคู่ที่แตกต่างกัน จะนำไปเปรียบเทียบเชิงซ้อน (Multiple Comparison) โดยใช้ทดสอบแบบ Least Significant Difference (LSD) เพื่อหาว่าค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

ตารางที่ 4.24 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับการรับรู้จริง โดยจำแนกตามอายุ

การรับรู้จริงต่อ การท่องเที่ยว	ต่ำกว่าหรือ เท่ากับ 20 ปี	21 - 30 ปี	31 - 40 ปี	41 - 50 ปี	มากกว่า 50 ปี	F	ค่า P
	\bar{X}	\bar{X}	\bar{X}	\bar{X}	\bar{X}		
1. ภาพลักษณ์ของ สถานที่ท่องเที่ยว	3.77	3.48	3.36	3.75	3.72	3.492	0.008*
2. วิถีชีวิตและ วัฒนธรรมท้องถิ่น	3.53	3.21	3.28	3.37	3.78	4.590	0.001*
3. สิ่งอำนวยความสะดวก	3.71	3.55	3.46	3.52	3.59	1.749	0.139
4. การบริการอื่นๆ	3.35	2.97	2.99	2.80	3.25	4.286	0.002*
รวม	3.59	3.30	3.27	3.36	3.58		

จากตารางที่ 4.24 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบอายุของกลุ่มตัวอย่างที่มาท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยใช้สถิติวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance : One Way Anova) เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก มีค่า P เท่ากับ 0.139 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 นั่นคือยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) ซึ่งหมายความว่านักท่องเที่ยวที่มีอายุแตกต่างกัน มีการรับรู้จริง ไม่แตกต่างกัน

แต่เมื่อพิจารณาในด้านภาพลักษณ์ของสถานที่ท่องเที่ยว ด้านวิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น และด้านการบริการอื่นๆ พบว่า มีค่า P เท่ากับ 0.008, 0.001 และ 0.002 ตามลำดับ ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 นั่นคือปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) ซึ่งหมายความว่านักท่องเที่ยวที่มีอายุแตกต่างกัน มีความคาดหวัง แตกต่างกัน

เพื่อให้ทราบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มาท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ที่มีอายุแตกต่างกันในรายคู่ใดบ้าง ที่มีการรับรู้จริง ในด้านภาพลักษณ์ของสถานที่ท่องเที่ยว ด้านวิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น และด้านการบริการอื่นๆ แตกต่างกัน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้ทำการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้วิธี Least Significant Difference : LSD ปรากฏผลดังนี้

ตารางที่ 4.25 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยนักท่องเที่ยวที่มีต่อการรับรู้จริง ในด้านภาพลักษณ์ของ สถานที่ท่องเที่ยว จำแนกตามอายุ โดยเปรียบเทียบเป็นรายคู่

อายุ	น้อยกว่า 20 ปี ($\bar{X} = 3.77$)	21 - 30 ปี ($\bar{X} = 3.48$)	31 - 40 ปี ($\bar{X} = 3.36$)	41 - 50 ปี ($\bar{X} = 3.75$)	มากกว่า 50 ปี ($\bar{X} = 3.72$)
น้อยกว่า 20 ปี ($\bar{X} = 3.77$)	-	.28965* (.014)	.40972* (.001)	.01814 (.925)	.04989 (.835)
21 - 30 ปี ($\bar{X} = 3.48$)		-	.12007 (.171)	-.27151 (.111)	-.23977 (.277)
31 - 40 ปี ($\bar{X} = 3.36$)			-	-.39158* (.027)	-.35984 (.112)
41 - 50 ปี ($\bar{X} = 3.75$)				-	.03175 (.906)
มากกว่า 50 ปี ($\bar{X} = 3.72$)					-

จากตารางที่ 4.25 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ของกลุ่มตัวอย่าง (โดยใช้วิธี Least Significant Difference : LSD) ที่มีอายุแตกต่างกันในด้านลักษณะกายภาพพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุน้อยกว่า 20 ปี ($\bar{X} = 3.77$) มีการรับรู้จริงในด้านภาพลักษณ์ของสถานที่ท่องเที่ยว แตกต่างเป็นรายคู่กับกลุ่มที่มีอายุ 21-30 ปี ($\bar{X} = 3.48$) และ 31-40 ปี ($\bar{X} = 3.36$) ซึ่งมีค่า Sig เท่ากับ .014 และ .001 ตามลำดับ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 โดยที่กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุน้อยกว่า 20 ปี ($\bar{X} = 3.77$) มีการรับรู้จริงในด้านภาพลักษณ์ของสถานที่ท่องเที่ยว มากกว่า กลุ่มที่มีอายุ 21-30 ปี ($\bar{X} = 3.48$) และ 31-40 ปี ($\bar{X} = 3.36$)

และกลุ่มอายุ 41-50 ปี ($\bar{X} = 3.75$) มีการรับรู้จริงในด้านภาพลักษณ์ของสถานที่ท่องเที่ยว แตกต่างเป็นรายคู่กับกลุ่มที่มีอายุ 31-40 ปี ($\bar{X} = 3.36$) ซึ่งมีค่า Sig เท่ากับ .027 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 โดยที่กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มอายุ 41-50 ปี ($\bar{X} = 3.75$) มีการรับรู้จริงในด้านภาพลักษณ์ของสถานที่ท่องเที่ยว มากกว่ากลุ่มที่มีอายุ 31-40 ปี ($\bar{X} = 3.36$)

ตารางที่ 4.26 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยนักท่องเที่ยวที่มีต่อการรับรู้จริง ในด้านวิถีชีวิตและวัฒนธรรม
ท้องถิ่น จำแนกตามอายุ โดยเปรียบเทียบเป็นรายคู่

อายุ	น้อยกว่า 20 ปี ($\bar{X} = 3.53$)	21 - 30 ปี ($\bar{X} = 3.21$)	31 - 40 ปี ($\bar{X} = 3.28$)	41 - 50 ปี ($\bar{X} = 3.37$)	มากกว่า 50 ปี ($\bar{X} = 3.78$)
น้อยกว่า 20 ปี ($\bar{X} = 3.53$)	-	.31913* (.001)	.24988* (.021)	.15918 (.330)	-.25272 (.210)
21 - 30 ปี ($\bar{X} = 3.21$)		-	-.06925 (.349)	-.15995 (.265)	-.57185* (.002)
31 - 40 ปี ($\bar{X} = 3.28$)			-	-.09069 (.543)	-.50260* (.009)
41 - 50 ปี ($\bar{X} = 3.37$)				-	-.41190 (.070)
มากกว่า 50 ปี ($\bar{X} = 3.78$)					-

จากตารางที่ 4.26 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ของกลุ่มตัวอย่าง (โดยใช้วิธี Least Significant Difference : LSD) ที่มีอายุแตกต่างกัน ในด้านลักษณะกายภาพ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุน้อยกว่า 20 ปี ($\bar{X} = 3.53$) มีการรับรู้จริงในด้านวิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น แตกต่างเป็นรายคู่กับกลุ่มที่มีอายุ 21-30 ปี ($\bar{X} = 3.21$) และ 31-40 ปี ($\bar{X} = 3.28$) ซึ่งมีค่า Sig เท่ากับ .001 และ .021 ตามลำดับ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 โดยที่กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุน้อยกว่า 20 ปี ($\bar{X} = 3.53$) มีการรับรู้จริง ในด้านวิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่นมากกว่ากลุ่มที่มีอายุ 21-30 ปี ($\bar{X} = 3.21$) และ 31-40 ปี ($\bar{X} = 3.28$)

และกลุ่มอายุมากกว่า 50 ปี ($\bar{X} = 3.78$) มีการรับรู้จริงในด้านวิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น แตกต่างเป็นรายคู่กับกลุ่มที่มีอายุ 21-30 ปี ($\bar{X} = 3.21$) และ 31-40 ปี ($\bar{X} = 3.28$) ซึ่งมีค่า Sig เท่ากับ .002 และ .009 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 โดยที่กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุมากกว่า 50 ปี ($\bar{X} = 3.78$) มีการรับรู้จริงในด้านวิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น มากกว่ากลุ่มที่มีอายุ 21-30 ปี ($\bar{X} = 3.21$) และ 31-40 ปี ($\bar{X} = 3.28$)

ตารางที่ 4.27 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยนักท่องเที่ยวที่มีต่อการรับรู้จริง ในด้านการบริการอื่นๆ
จำแนกตามอายุ โดยเปรียบเทียบเป็นรายคู่

อายุ	น้อยกว่า 20 ปี ($\bar{X} = 3.35$)	21 - 30 ปี ($\bar{X} = 2.97$)	31 - 40 ปี ($\bar{X} = 2.99$)	41 - 50 ปี ($\bar{X} = 2.80$)	มากกว่า 50 ปี ($\bar{X} = 3.25$)
น้อยกว่า 20 ปี ($\bar{X} = 3.35$)	-	.38085* (.001)	.35986* (.003)	.54422* (.003)	.10374 (.643)
21 - 30 ปี ($\bar{X} = 2.97$)		-	-.02100 (.798)	.16336 (.305)	-.27711 (.180)
31 - 40 ปี ($\bar{X} = 2.99$)			-	.18436 (.266)	-.25612 (.226)
41 - 50 ปี ($\bar{X} = 2.80$)				-	-.44048 (.081)
มากกว่า 50 ปี ($\bar{X} = 3.25$)					-

จากตารางที่ 4.27 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ของกลุ่มตัวอย่าง (โดยใช้วิธี Least Significant Difference : LSD) ที่มีอายุแตกต่างกัน ในด้านลักษณะกายภาพ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุน้อยกว่า 20 ปี ($\bar{X} = 3.35$) มีการรับรู้จริงในด้านการบริการอื่นๆ แตกต่างเป็นรายคู่กับกลุ่มที่มีอายุ 21-30 ปี ($\bar{X} = 2.97$), 31-40 ปี ($\bar{X} = 2.99$) และ 41-50 ปี ($\bar{X} = 2.80$) ซึ่งมีค่า Sig เท่ากับ .001, .003 และ .003 ตามลำดับ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 โดยที่กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุน้อยกว่า 20 ปี ($\bar{X} = 3.35$) มีการรับรู้จริงในด้านวิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่นมากกว่ากลุ่มที่มีอายุ 21-30 ปี ($\bar{X} = 2.97$), 31-40 ปี ($\bar{X} = 2.99$) และ 41-50 ปี ($\bar{X} = 2.80$) ตามลำดับ

สมมติฐานย่อย 2.3

H_0 : กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีการรับรู้จริงต่อการมาท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ไม่แตกต่างกัน

H_a : กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีการรับรู้จริงต่อการมาท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน แตกต่างกัน

สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ จะใช้การทดสอบด้วยค่าความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance : One Way Anova) และการทดสอบสมมติฐานใช้ระดับความเชื่อมั่น 95% ดังนั้น จะปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_a) ก็ต่อเมื่อมีค่าเฉลี่ยอย่างน้อยหนึ่งคู่ที่แตกต่างกัน จะนำไปเปรียบเทียบเชิงซ้อน (Multiple Comparison) โดยใช้ทดสอบแบบ Least Significant Difference (LSD) เพื่อหาค่าเฉลี่ยว่าคู่ใดบ้างแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

ตารางที่ 4.28 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับการรับรู้จริง โดยจำแนกตามระดับการศึกษา

การรับรู้จริงต่อการท่องเที่ยว	ต่ำกว่า	ปริญาตรี	ปริญาโท	F	ค่า P
	ปริญาตรี		หรือสูงกว่า		
	\bar{X}	\bar{X}	\bar{X}		
1. ภาพลักษณ์ของสถานที่ท่องเที่ยว	3.69	3.50	3.28	4.423	0.013*
2. วิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น	3.31	3.33	3.07	3.694	0.026*
3. สิ่งอำนวยความสะดวก	3.65	3.54	3.43	2.300	0.102
4. การบริการอื่นๆ	2.88	3.05	3.03	1.591	0.205
รวม	3.38	3.35	3.20		

จากตารางที่ 4.28 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สถิติวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance : One Way Anova) เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านการบริการอื่นๆ มีค่า P 0.102

และ 0.205 ซึ่งมีความมากกว่า 0.05 นั่นคือยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) ซึ่งหมายความว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุแตกต่างกัน มีการรับรู้จริง ไม่แตกต่างกัน

แต่เมื่อพิจารณาในด้านภาพลักษณ์ของสถานที่ท่องเที่ยว และด้านวิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น พบว่า มีค่า P เท่ากับ 0.013 และ 0.026 ตามลำดับ ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 นั่นคือปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) ซึ่งหมายความว่านักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคาดหวัง แตกต่างกัน

เพื่อให้ทราบว่ากลุ่มตัวอย่าง ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันในรายชื่อใดบ้าง ที่มีการรับรู้จริงในด้านภาพลักษณ์ของสถานที่ท่องเที่ยว ด้านวิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น และด้านการบริการอื่นๆ แตกต่างกัน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้ทำการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้วิธี Least Significant Difference (LSD) ปรากฏผลดังนี้

ตารางที่ 4.29 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยนักท่องเที่ยวที่มีต่อการรับรู้จริง ในด้านภาพลักษณ์ของสถานที่ท่องเที่ยว จำแนกตามระดับการศึกษา โดยเปรียบเทียบเป็นรายคู่

ระดับการศึกษา	ต่ำกว่าปริญญาตรี ($\bar{X} = 3.69$)	ปริญญาตรี ($\bar{X} = 3.50$)	ปริญญาโทหรือสูงกว่า ($\bar{X} = 3.28$)
ต่ำกว่าปริญญาตรี ($\bar{X} = 3.69$)	-	.19106 (.060)	.40877* (.003)
ปริญญาตรี ($\bar{X} = 3.50$)		-	.21771 (.053)
ปริญญาโทหรือสูงกว่า ($\bar{X} = 3.28$)			-

จากตารางที่ 4.29 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ของกลุ่มตัวอย่าง (โดยใช้วิธี Least Significant Difference : LSD) ที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน ในด้านลักษณะกายภาพ พบว่า ผู้ที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ($\bar{X} = 3.69$) มีการรับรู้จริง ในด้านภาพลักษณ์ของสถานที่ท่องเที่ยว แตกต่างเป็นรายคู่กับผู้ที่มีการศึกษาระดับปริญญาโทหรือสูงกว่า ($\bar{X} = 3.28$) ซึ่งมีค่า Sig เท่ากับ .003 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 โดยที่กลุ่มตัวอย่าง ผู้ที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ($\bar{X} = 3.69$) มีการรับรู้จริงในด้านภาพลักษณ์ของสถานที่ท่องเที่ยวมากกว่า กลุ่มผู้ที่มีการศึกษาระดับปริญญาโทหรือสูงกว่า ($\bar{X} = 3.28$)

ตารางที่ 4.30 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยนักท่องเที่ยวที่มีต่อการรับรู้จริง ในด้านวิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น จำแนกตามระดับการศึกษา โดยเปรียบเทียบเป็นรายคู่

ระดับการศึกษา	ต่ำกว่าปริญญาตรี ($\bar{X} = 3.31$)	ปริญญาตรี ($\bar{X} = 3.33$)	ปริญญาโทหรือสูงกว่า ($\bar{X} = 3.07$)
ต่ำกว่าปริญญาตรี ($\bar{X} = 3.31$)	-	-.01454 (.866)	.24334* (.038)
ปริญญาตรี ($\bar{X} = 3.33$)		-	.25788* (.007)
ปริญญาโทหรือสูงกว่า ($\bar{X} = 3.07$)			-

จากตารางที่ 4.30 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ของกลุ่มตัวอย่าง (โดยใช้วิธี Least Significant Difference : LSD) ที่มีอายุแตกต่างกัน ในด้านลักษณะกายภาพ พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ผู้ที่มีการศึกษาระดับปริญญาโทหรือสูงกว่า ($\bar{X} = 3.07$) มีการรับรู้จริงในด้านวิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น แตกต่างเป็นรายคู่กับผู้ที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ($\bar{X} = 3.31$) และผู้ที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ($\bar{X} = 3.33$) ซึ่งมีค่า Sig เท่ากับ .038 และ .007 ตามลำดับ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 โดยที่กลุ่มตัวอย่าง ผู้ที่มีการศึกษาระดับปริญญาโทหรือสูงกว่า ($\bar{X} = 3.07$) มีการรับรู้จริงในด้านวิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น น้อยกว่ากลุ่มผู้ที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ($\bar{X} = 3.31$) และผู้ที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ($\bar{X} = 3.33$)

สมมติฐานย่อย 2.4

H_0 : กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน มีการรับรู้จริงต่อการมาท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ไม่แตกต่างกัน

H_a : กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน มีการรับรู้จริงต่อการมาท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน แตกต่างกัน

สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ จะใช้การทดสอบด้วยค่าความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance : One Way Anova) และการทดสอบสมมติฐานใช้ระดับความเชื่อมั่น 95% ดังนั้น จะปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) ก็ต่อเมื่อ และยอมรับสมมติฐานรอง (H_a) ที่มีค่าเฉลี่ยอย่างน้อยหนึ่งคู่ ที่แตกต่างกัน จะนำไปเปรียบเทียบเชิงซ้อน (Multiple Comparison) โดยใช้ทดสอบแบบ Least Significant Difference (LSD) เพื่อหาว่าค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

ตารางที่ 4.31 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับการรับรู้จริง จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

การรับรู้จริงต่อ การท่องเที่ยว	ต่ำกว่าหรือ เท่ากับ 15,000บาท	15,000 – 30,000 บาท	30,001 – 50,000 บาท	50,000 บาท ขึ้นไป	F	ค่า P
	\bar{X}	\bar{X}	\bar{X}	\bar{X}		
1. ภาพลักษณ์ของ สถานที่ท่องเที่ยว	3.66	3.44	3.33	3.40	4.213	0.006*
2. วิถีชีวิตและ วัฒนธรรมท้องถิ่น	3.40	3.26	3.21	3.05	3.845	0.010*
3. สิ่งอำนวยความสะดวก	3.66	3.49	3.44	3.47	3.621	0.013*
4. การบริการอื่นๆ	3.12	2.89	3.10	2.91	3.269	0.021*
รวม	3.46	3.27	3.27	3.21		

จากตารางที่ 4.31 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบอาชีพของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สถิติวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance : One Way Anova) เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า ในด้านภาพลักษณ์ของสถานที่ท่องเที่ยว ด้านวิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านการบริการอื่นๆ มีค่า P เท่ากับ 0.006, 0.010, .013 และ 0.021 ตามลำดับ ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 นั่นคือปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) ซึ่งหมายความว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน มีการรับรู้จริง แตกต่างกัน

เพื่อให้ทราบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกันในรายคู่ใดบ้าง ที่มีการรับรู้จริง ในด้านภาพลักษณ์ของสถานที่ท่องเที่ยว ด้านวิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านการบริการอื่นๆ แตกต่างกัน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้ทำการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้วิธี Least Significant Difference (LSD) ปรากฏผลดังนี้

ตารางที่ 4.32 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยนักท่องเที่ยวที่มีต่อการรับรู้จริง ในด้านภาพลักษณ์ของ สถานที่ท่องเที่ยว จำแนกตามรายได้ต่อเดือน โดยเปรียบเทียบเป็นรายคู่

รายได้ต่อเดือน	ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 15,000 บาท ($\bar{X} = 3.66$)	15,000 – 30,000 บาท ($\bar{X} = 3.44$)	30,001 – 50,000 บาท ($\bar{X} = 3.33$)	50,000 บาท ขึ้นไป ($\bar{X} = 3.40$)
ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 15,000 บาท ($\bar{X} = 3.66$)	-	.22257* (.011)	.32671* (.002)	.26258 (.062)
15,000 – 30,000 บาท ($\bar{X} = 3.44$)		-	.10414 (.333)	.04001 (.779)
30,001 – 50,000 บาท ($\bar{X} = 3.33$)			-	-.06412 (.667)
50,000 บาท ขึ้นไป ($\bar{X} = 3.40$)				-

จากตารางที่ 4.32 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ของกลุ่ม ตัวอย่าง (โดยใช้วิธี Least Significant Difference : LSD) ที่มีอายุแตกต่างกัน ในด้านลักษณะ ภายนอก พบว่า กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มผู้มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่าหรือเท่ากับ 15,000บาท ($\bar{X} = 3.66$) มีการรับรู้จริงในด้านภาพลักษณ์ของสถานที่ท่องเที่ยว แตกต่างเป็นรายคู่กับกลุ่มผู้มีรายได้ต่อเดือน 15,000 – 30,000 บาท ($\bar{X} = 3.44$) และกลุ่มผู้มีรายได้ต่อเดือน 30,001 – 50,000 บาท ($\bar{X} = 3.33$) ซึ่งมีค่า Sig เท่ากับ .011 และ .002 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 โดยที่กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มผู้มีรายได้ต่อเดือน ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 15,000 บาท ($\bar{X} = 3.66$) มีการรับรู้จริงในด้านภาพลักษณ์ของสถานที่ท่องเที่ยว มากกว่ากลุ่มผู้มีรายได้ต่อเดือน 15,000 – 30,000 บาท ($\bar{X} = 3.44$) และกลุ่มผู้มีรายได้ต่อเดือน 30,001 – 50,000 บาท ($\bar{X} = 3.33$)

ตารางที่ 4.33 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยนักท่องเที่ยวที่มีต่อการรับรู้จริง ในด้านวิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น จำแนกตามรายได้ต่อเดือน โดยเปรียบเทียบเป็นรายคู่

รายได้ต่อเดือน	ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 15,000 บาท ($\bar{X} = 3.40$)	15,000 - 30,000 บาท ($\bar{X} = 3.26$)	30,001 – 50,000 บาท ($\bar{X} = 3.21$)	50,000 บาท ขึ้นไป ($\bar{X} = 3.05$)
ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 15,000 บาท ($\bar{X} = 3.40$)	-	.14373 (.053)	.19000* (.033)	.35598* (.003)
15,000 – 30,000 บาท ($\bar{X} = 3.26$)		-	.04627 (.612)	.21224 (.080)
30,001 – 50,000 บาท ($\bar{X} = 3.21$)			-	.16598 (.204)
50,000 บาท ขึ้นไป ($\bar{X} = 3.05$)				-

จากตารางที่ 4.33 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ของกลุ่มตัวอย่าง (โดยใช้วิธี Least Significant Difference : LSD) ที่มีอายุแตกต่างกัน ในด้านลักษณะกายภาพ พบว่า กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มผู้มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่าหรือเท่ากับ 15,000 บาท ($\bar{X} = 3.40$) มีการรับรู้จริงในด้านวิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น แตกต่างเป็นรายคู่กับกลุ่มผู้มีรายได้ต่อเดือน 30,001 - 50,000 บาท ($\bar{X} = 3.21$) และกลุ่มผู้มีรายได้ต่อเดือน 50,000 บาท ขึ้นไป ($\bar{X} = 3.05$) ซึ่งมีค่า Sig เท่ากับ .033 และ .003 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 โดยที่กลุ่มตัวอย่างผู้มีรายได้ต่อเดือน ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 15,000 บาท ($\bar{X} = 3.40$) มีการรับรู้จริงในด้านวิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น มากกว่ากลุ่มผู้มีรายได้ต่อเดือน 30,001 - 50,000 บาท ($\bar{X} = 3.21$) และกลุ่มผู้มีรายได้ต่อเดือน 50,000 บาท ขึ้นไป ($\bar{X} = 3.05$)

ตารางที่ 4.34 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยนักท่องเที่ยวที่มีต่อการรับรู้จริง ในด้านสิ่งอำนวยความสะดวก
สะดวก จำแนกตามรายได้ต่อเดือน โดยเปรียบเทียบเป็นรายคู่

รายได้ต่อเดือน	ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 15,000 บาท (\bar{X} = 3.66)	15,000 – 30,000 บาท (\bar{X} = 3.49)	30,001 – 50,000 บาท (\bar{X} = 3.44)	50,000 บาท ขึ้นไป (\bar{X} = 3.47)
ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 15,000บาท (\bar{X} = 3.66)	-	.17142* (.010)	.21638* (.007)	.18975 (.076)
15,000 – 30,000 บาท (\bar{X} = 3.49)		-	.04496 (.582)	.01833 (.866)
30,001 – 50,000 บาท (\bar{X} = 3.44)			-	-.02663 (.820)
50,000 บาท ขึ้นไป (\bar{X} = 3.47)				-

จากตารางที่ 4.34 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ของกลุ่มตัวอย่าง (โดยใช้วิธี Least Significant Difference : LSD) ที่มีอายุแตกต่างกัน ในด้านลักษณะกายภาพ พบว่า กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มผู้มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่าหรือเท่ากับ 15,000 บาท (\bar{X} = 3.66) มีการรับรู้จริงในด้านสิ่งอำนวยความสะดวก แตกต่างเป็นรายคู่กับกลุ่มผู้มีรายได้ต่อเดือน 15,000 - 30,000 บาท (\bar{X} = 3.49) และกลุ่มผู้มีรายได้ต่อเดือน 30,001 - 50,000 บาท (\bar{X} = 3.44) ซึ่งมีค่า Sig เท่ากับ .010 และ .007 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 โดยที่กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มผู้มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่าหรือเท่ากับ 15,000 บาท (\bar{X} = 3.66) มีการรับรู้จริงในด้านสิ่งอำนวยความสะดวก มากกว่ากลุ่มผู้มีรายได้ต่อเดือน 15,000 - 30,000 บาท (\bar{X} = 3.49) และกลุ่มผู้มีรายได้ต่อเดือน 30,001 - 50,000 บาท (\bar{X} = 3.44)

ตารางที่ 4.35 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยนักท่องเที่ยวที่มีต่อการรับรู้จริง ในด้านการบริการอื่นๆ
จำแนกตามรายได้ต่อเดือน โดยเปรียบเทียบเป็นรายคู่

รายได้ต่อเดือน	ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 15,000 บาท ($\bar{X} = 3.12$)	15,000 – 30,000 บาท ($\bar{X} = 2.89$)	30,001 – 50,000 บาท ($\bar{X} = 3.10$)	50,000 บาท ขึ้นไป ($\bar{X} = 2.91$)
ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 15,000บาท ($\bar{X} = 3.12$)	-	.23144* (.005)	.02166 (.826)	.21350 (.107)
15,000 – 30,000 บาท ($\bar{X} = 2.89$)		-	-.20978* (.039)	.01833 (.866)
30,001 – 50,000 บาท ($\bar{X} = 3.10$)			-	-.02663 (.820)
50,000 บาท ขึ้นไป ($\bar{X} = 2.91$)				-

จากตารางที่ 4.35 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ของกลุ่มตัวอย่าง (โดยใช้วิธี Least Significant Difference : LSD) ที่มีรายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกันในด้านการบริการอื่นๆ พบว่า กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มผู้มีรายได้ต่อเดือน 15,000 - 30,000 บาท ($\bar{X} = 2.89$) มีการรับรู้จริงในด้านสิ่งอำนวยความสะดวก แตกต่างเป็นรายคู่กับกลุ่มผู้มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่าหรือเท่ากับ 15,000 บาท ($\bar{X} = 3.12$) และกลุ่มผู้มีรายได้ต่อเดือน 30,001 - 50,000 บาท ($\bar{X} = 3.10$) ซึ่งมีค่า Sig เท่ากับ .005 และ .039 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 โดยที่กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มผู้มีรายได้ต่อเดือน 15,000 - 30,000 บาท ($\bar{X} = 2.89$) มีการรับรู้จริงในด้านการบริการอื่นๆ น้อยกว่า กลุ่มผู้มีรายได้ต่อเดือน ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 15,000 บาท ($\bar{X} = 3.12$) และกลุ่มผู้มีรายได้ต่อเดือน 30,001 - 50,000 บาท ($\bar{X} = 3.10$)

ตารางที่ 4.36 สรุปผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคาดหวังของกลุ่มตัวอย่าง ที่มีต่อการ
ท่องเที่ยว จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา และรายได้

ANOVA				
ลักษณะทาง ประชากรศาสตร์	ประเด็นความคาดหวัง ในด้านต่างๆ	F	ค่า P	ผลการ ทดสอบ
อายุ	1. ภาพลักษณ์ของสถานที่ท่องเที่ยว	2.907	0.022*	แตกต่าง
	2. วิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น	2.016	0.091	ไม่แตกต่าง
	3. สิ่งอำนวยความสะดวก	2.620	0.035*	แตกต่าง
	4. การบริการอื่นๆ	1.862	0.116	ไม่แตกต่าง
ระดับการศึกษา	1. ภาพลักษณ์ของสถานที่ท่องเที่ยว	0.591	0.554	ไม่แตกต่าง
	2. วิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น	0.698	0.498	ไม่แตกต่าง
	3. สิ่งอำนวยความสะดวก	0.243	0.784	ไม่แตกต่าง
	4. การบริการอื่นๆ	0.692	0.828	ไม่แตกต่าง
รายได้	1. ภาพลักษณ์ของสถานที่ท่องเที่ยว	0.929	0.427	ไม่แตกต่าง
	2. วิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น	1.265	0.286	ไม่แตกต่าง
	3. สิ่งอำนวยความสะดวก	0.626	0.599	ไม่แตกต่าง
	4. การบริการอื่นๆ	1.059	0.366	ไม่แตกต่าง

ตารางที่ 4.37 สรุปผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่าง ที่มีต่อการท่องเที่ยว
จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา และรายได้

ANOVA				
ลักษณะทาง ประชากรศาสตร์	ประเด็นการรับรู้ในด้านต่างๆ	F	ค่า P	ผลการ ทดสอบ
อายุ	1. ภาพลักษณ์ของสถานที่ท่องเที่ยว	3.492	0.008*	แตกต่างกัน
	2. วิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น	4.590	0.001*	แตกต่างกัน
	3. สิ่งอำนวยความสะดวก	1.749	0.139	ไม่แตกต่างกัน
	4. การบริการอื่นๆ	4.286	0.002*	แตกต่างกัน
ระดับการศึกษา	1. ภาพลักษณ์ของสถานที่ท่องเที่ยว	4.423	0.013*	แตกต่างกัน
	2. วิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น	3.694	0.026*	แตกต่างกัน
	3. สิ่งอำนวยความสะดวก	2.300	0.102	ไม่แตกต่างกัน
	4. การบริการอื่นๆ	1.591	0.205	ไม่แตกต่างกัน
รายได้	1. ภาพลักษณ์ของสถานที่ท่องเที่ยว	4.213	0.006*	แตกต่างกัน
	2. วิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น	3.845	0.010*	แตกต่างกัน
	3. สิ่งอำนวยความสะดวก	3.621	0.013*	แตกต่างกัน
	4. การบริการอื่นๆ	3.269	0.021*	แตกต่างกัน

สมมติฐานหลักที่ 3 ความคาดหวังของนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัด
แม่ฮ่องสอน แตกต่างกับการรับรู้จริง

สามารถเขียนสมมติฐานย่อยทางสถิติได้ดังนี้

H_0 : ความคาดหวังของนักท่องเที่ยวต่อการมาท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัด
แม่ฮ่องสอน ไม่แตกต่างกับการรับรู้จริง

H_a : ความคาดหวังของนักท่องเที่ยวต่อการมาท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัด
แม่ฮ่องสอน แตกต่างกับการรับรู้จริง

สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ จะใช้การทดสอบค่าโดยใช้กลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มที่
ไม่เป็นอิสระต่อกัน (Dependent t-test) ใช้ระดับความเชื่อมั่น 95% ดังนั้น จะปฏิเสธสมมติฐานหลัก
(H_0) ก็ต่อเมื่อ 2-tails Prob (p) มีค่าน้อยกว่า .05 ผลการทดสอบสมมติฐาน แสดงดังตาราง

ตารางที่ 4.38 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับความคาดหวังกับการรับรู้จริง โดยรวมและรายด้าน

เปรียบเทียบระดับความคาดหวังกับ การรับรู้จริงต่อการมาท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน	ค่าทางสถิติ		
	$\bar{X}_1 - \bar{X}_2$	t	ค่า P
คู่ที่ 1 ความคาดหวังต่อภาพลักษณ์ของ สถานที่ท่องเที่ยว เปรียบเทียบกับการรับรู้ จริงต่อภาพลักษณ์ของสถานที่ท่องเที่ยว	.47792	12.863	.000*
คู่ที่ 2 ความคาดหวังต่อวิถีชีวิตและ วัฒนธรรมท้องถิ่น เปรียบเทียบกับการรับรู้ จริงต่อวิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น	.64700	16.803	.000*
คู่ที่ 3 ความคาดหวังต่อสิ่งอำนวยความสะดวก เปรียบเทียบกับการรับรู้จริงต่อสิ่ง อำนวยความสะดวก	.34563	10.614	.000*
คู่ที่ 4 ความคาดหวังต่อการบริการอื่นๆ เปรียบเทียบกับการรับรู้จริงต่อการบริการ อื่นๆ	.69750	15.671	.000*

จากผลการวิเคราะห์ในตารางที่ 4.38 โดยใช้สถิติ Dependent Sample t-test ในการทดสอบ พบว่า ค่า Probability (p) โดยรวมเท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) ซึ่งหมายความว่า ความคาดหวังของนักท่องเที่ยวต่อการมาท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยรวม กับ การรับรู้จริงของนักท่องเที่ยวต่อการมาท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า ด้านภาพลักษณ์ของสถานที่ท่องเที่ยว ด้านวิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านการบริการอื่นๆ พบว่า มีความน่าจะเป็น (Probability) เท่ากับ .000, .000, .000 และ .000 ตามลำดับ ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) ซึ่งหมายความว่า ความคาดหวังของนักท่องเที่ยวต่อการมาท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ด้านภาพลักษณ์ของสถานที่ท่องเที่ยว ด้านวิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านการบริการอื่นๆ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.39 ตารางสรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

ข้อที่	สมมติฐาน	ผลการทดสอบ
สมมติฐานหลักที่ 1	นักท่องเที่ยวที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์แตกต่างกัน มีความคาดหวังที่นักท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน แตกต่างกัน	
สมมติฐานย่อย 1.1	นักท่องเที่ยวที่มีเพศต่างกัน มีความคาดหวังต่อการท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน แตกต่างกัน - ภาพลักษณ์ของสถานที่ท่องเที่ยว - วิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น - สิ่งอำนวยความสะดวก - การบริการอื่นๆ	ปฏิเสธสมมติฐาน ปฏิเสธสมมติฐาน ปฏิเสธสมมติฐาน ปฏิเสธสมมติฐาน
สมมติฐานย่อย 1.2	นักท่องเที่ยวที่มีอายุต่างกัน มีความคาดหวังต่อการท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน แตกต่างกัน - ภาพลักษณ์ของสถานที่ท่องเที่ยว - วิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น - สิ่งอำนวยความสะดวก - การบริการอื่นๆ	ยอมรับสมมติฐาน ปฏิเสธสมมติฐาน ยอมรับสมมติฐาน ปฏิเสธสมมติฐาน
สมมติฐานย่อย 1.3	นักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคาดหวังต่อการท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน แตกต่างกัน - ภาพลักษณ์ของสถานที่ท่องเที่ยว - วิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น - สิ่งอำนวยความสะดวก - การบริการอื่นๆ	ปฏิเสธสมมติฐาน ปฏิเสธสมมติฐาน ปฏิเสธสมมติฐาน ปฏิเสธสมมติฐาน

ตารางที่ 4.39 (ต่อ)

ข้อที่	สมมติฐาน	ผลการทดสอบ
สมมติฐาน ย่อย 1.4	นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีการรับรู้จริงต่อการท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน แตกต่างกัน - ภาพลักษณ์ของสถานที่ท่องเที่ยว - วิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น - สิ่งอำนวยความสะดวก - การบริการอื่นๆ	ปฏิเสธสมมติฐาน ปฏิเสธสมมติฐาน ปฏิเสธสมมติฐาน ปฏิเสธสมมติฐาน
สมมติฐาน หลักที่ 2	นักท่องเที่ยวที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์ แตกต่างกัน มีการรับรู้จริงต่อการมาท่องเที่ยว ในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน แตกต่างกัน	
สมมติฐาน ย่อย 2.1	นักท่องเที่ยวที่มีเพศต่างกันมีการรับรู้จริงต่อการ ท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน แตกต่างกัน - ภาพลักษณ์ของสถานที่ท่องเที่ยว - วิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น - สิ่งอำนวยความสะดวก - การบริการอื่นๆ	ปฏิเสธสมมติฐาน ปฏิเสธสมมติฐาน ปฏิเสธสมมติฐาน ปฏิเสธสมมติฐาน
สมมติฐาน ย่อย 2.2	นักท่องเที่ยวที่มีอายุต่างกัน มีการรับรู้จริงต่อการ ท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน แตกต่างกัน - ภาพลักษณ์ของสถานที่ท่องเที่ยว - วิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น - สิ่งอำนวยความสะดวก - การบริการอื่นๆ	ยอมรับสมมติฐาน ยอมรับสมมติฐาน ปฏิเสธสมมติฐาน ยอมรับสมมติฐาน

ตารางที่ 4.39 (ต่อ)

ข้อที่	สมมติฐาน	ผลการทดสอบ
สมมติฐาน ย่อย 2.3	<p>นักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคาดหวังต่อการท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน แตกต่างกัน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ภาพลักษณ์ของสถานที่ท่องเที่ยว - วิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น - สิ่งอำนวยความสะดวก - การบริการอื่นๆ 	<p>ยอมรับสมมติฐาน</p> <p>ยอมรับสมมติฐาน</p> <p>ปฏิเสธสมมติฐาน</p> <p>ปฏิเสธสมมติฐาน</p>
สมมติฐาน ย่อย 2.4	<p>นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความคาดหวังต่อการท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน แตกต่างกัน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ภาพลักษณ์ของสถานที่ท่องเที่ยว - วิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น - สิ่งอำนวยความสะดวก - การบริการอื่นๆ 	<p>ยอมรับสมมติฐาน</p> <p>ยอมรับสมมติฐาน</p> <p>ยอมรับสมมติฐาน</p> <p>ยอมรับสมมติฐาน</p>
สมมติฐาน หลักที่ 3	<p>ความคาดหวังของนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน แตกต่างกับการรับรู้จริง</p> <ul style="list-style-type: none"> - ภาพลักษณ์ของสถานที่ท่องเที่ยว - วิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น - สิ่งอำนวยความสะดวก - การบริการอื่นๆ 	<p>ยอมรับสมมติฐาน</p> <p>ยอมรับสมมติฐาน</p> <p>ยอมรับสมมติฐาน</p> <p>ยอมรับสมมติฐาน</p>

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความคาดหวังของนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่มีต่อการท่องเที่ยวในอำเภอปายจังหวัดแม่ฮ่องสอน เพื่อสำรวจการรับรู้ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่มีต่อการท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว โดยเปรียบเทียบระหว่างความคาดหวังและการรับรู้ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่มีต่อการท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

5.1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา

1. การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่เคยเดินทางมาอำเภอปายมาก่อน จำนวน 264 คน (66.0%) เป็นเพศหญิง จำนวน 254 คน (63.5%), กลุ่มอายุ 21-30 ปี จำนวน 209 คน (52.3%), สถานภาพสมรสโสด จำนวน 284 คน (71.0%), ระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 281 คน (70.3%), กลุ่มอาชีพส่วนใหญ่คือผู้ใช้ทักษะแรงงาน จำนวน 157 คน (39.3%), รายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 15,000 บาท จำนวน 157 คน (39.3%)

เมื่อผู้วิจัยได้ทำการสอบถามถึงความต้องการกลับมาท่องเที่ยวที่อำเภอปายอีกครั้งหรือไม่ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความต้องการที่จะกลับมาอีกแน่นอน จำนวน 215 คน (53.8%) และส่วนใหญ่มีความคิดที่จะบอกต่อ แนะนำให้เพื่อน /ญาติ ให้มาท่องเที่ยวแน่นอน มากที่สุด มีจำนวน 304 คน (76.0%)

การจำแนกข้อมูลจากแบบสอบถามปลายปิด

ในเรื่องของปัญหาที่พบจากการมาท่องเที่ยว 10 อันดับแรกนั้น กลุ่มตัวอย่างให้ความคิดเห็นในเรื่องการเดินทางลำบาก ทางคดเคี้ยวและไกล มากที่สุด มีจำนวน 69 คำตอบ (ร้อยละ 19.2) รองลงมาคือ ราคาอาหารและสถานที่พักผ่อนมีราคาแพงเกินไป มีจำนวน 41 คำตอบ (ร้อยละ 11.4) รองลงมาคือ คนเยอะเกินไป ถ่ายรูปแล้วไม่สวย มีจำนวน 32 คำตอบ (ร้อยละ 8.9) และอันดับที่ 10 คือป้ายบอกทางน้อย / ไม่ชัดเจน / ชำรุด มีจำนวน 13 คำตอบ (ร้อยละ 3.6)

ในส่วนของข้อเสนอแนะ 10 อันดับแรก ต่อการจัดการการท่องเที่ยวอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ในเรื่องการอนุรักษ์สภาพแวดล้อมธรรมชาติให้คงอยู่ต่อไป / วัฒนธรรมเดิม / การแต่งกายของชาวบ้าน มากที่สุด มีจำนวน 67 คำตอบ (ร้อยละ 23.4) รองลงมาคือ ควรช่วยกันรักษาความสะอาดให้มากกว่านี้ มีจำนวน 28 คำตอบ (ร้อยละ 9.8) รองลงมาคือ มีการจัดกิจกรรมให้นักท่องเที่ยวได้ร่วมทำมากกว่านี้ มีจำนวน 15 คำตอบ (ร้อยละ 5.29) และอันดับที่ 10 คือให้คนพื้นเมืองมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมท่องเที่ยวมากกว่านี้ / เพิ่มการละเล่นพื้นบ้าน มีจำนวน 9 คำตอบ (ร้อยละ 3.1)

2 การวิเคราะห์ข้อมูลความคาดหวัง การรับรู้ และการเปรียบเทียบความคาดหวังและการรับรู้ของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน พบว่า

2.1 ความคาดหวังของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

กลุ่มตัวอย่างมีความคาดหวังต่อด้านภาพลักษณ์ของสถานที่ท่องเที่ยวมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย = 3.98 (ระดับมาก) รองลงมาได้แก่ ด้านวิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น ค่าเฉลี่ย = 3.94 (ระดับมาก) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ค่าเฉลี่ย = 3.89 (ระดับมาก) และด้านการบริการอื่นๆ ค่าเฉลี่ย = 3.72 (ระดับมาก)

2.2 การรับรู้ของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ต่อด้านสิ่งอำนวยความสะดวกมากที่สุด ค่าเฉลี่ย = 3.63 (ระดับมาก) รองลงมา ได้แก่ ด้านต่างๆ ดังนี้ ด้านภาพลักษณ์ของสถานที่ท่องเที่ยว ค่าเฉลี่ย = 3.50 (ระดับมาก) ด้านวิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น ค่าเฉลี่ย = 3.29 (ระดับปานกลาง) ด้านการบริการอื่นๆ ค่าเฉลี่ย = 3.02 (ระดับปานกลาง) ตามลำดับ

2.3 การเปรียบเทียบความคาดหวังและการรับรู้ของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

กลุ่มตัวอย่างมีระดับการคาดหวัง (ค่าเฉลี่ยรวม = 3.90) สูงกว่าการรับรู้จริง (ค่าเฉลี่ยรวม = 3.40) จากการท่องเที่ยวอำเภอปาย โดยมีผลต่างเท่ากับ 0.5 ซึ่งอาจวิเคราะห์ได้ว่า กลุ่มตัวอย่างมีแนวโน้มความไม่พึงพอใจอยู่บ้าง ในการเดินทางท่องเที่ยวที่อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานข้อที่ 1 นักท่องเที่ยวที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์ (เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้) แตกต่างกัน มีความคาดหวังในการมาท่องเที่ยวที่อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน แตกต่างกัน

จากสมมติฐานหลักข้อที่ 1 สามารถจำแนกเป็นสมมติฐานย่อย ดังนี้

2.3 กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีการรับรู้จริงต่อการมาท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน แตกต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีการรับรู้จริงต่อการมาท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

2.4 กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน มีการรับรู้จริงต่อการมาท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน แตกต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีการรับรู้จริงต่อการมาท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานหลักที่ 3 ความคาดหวังของนักท่องเที่ยวต่อการมาท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน แตกต่างกับการรับรู้จริง

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคาดหวังแตกต่างกับการรับรู้จริงต่อการมาท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

5.2 อภิปรายผล

จากการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับความคาดหวังและการรับรู้จริงของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. จากการศึกษาระดับความคาดหวังของนักท่องเที่ยวที่มีต่ออำเภอปาย ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านภาพลักษณ์ของสถานที่ท่องเที่ยว ด้านวิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านการบริการอื่นๆ เช่น กิจกรรมนันทนาการที่น่าสนใจ, ความชัดเจนและเพียงพอของป้ายบอกทาง ฯลฯ พบว่า ภาพรวมของทั้ง 4 ด้าน มีระดับความคาดหวังอยู่ในระดับสูง ซึ่งหมายถึงนักท่องเที่ยวคาดหวังว่าจะได้รับการบริการที่มีคุณภาพสูงจากการที่เดินทางมาท่องเที่ยวในอำเภอปาย ทั้งนี้อาจเกิดจากทัศนคติเกี่ยวกับความปรารถนา หรือความต้องการของนักท่องเที่ยวที่คาดหวังว่าจะเกิดขึ้นในการท่องเที่ยวที่เขาต้องการ (Parasuraman, Zeithaml & Berry, 1998 : 16) จึงมีผลให้ระดับความคาดหวังของนักท่องเที่ยวมีระดับที่สูงขึ้น เนื่องจากอิทธิพลของปัจจัยกำหนดความคาดหวังด้านต่างๆเปลี่ยนแปลงไป ได้แก่ ประสบการณ์จากการท่องเที่ยวจากสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ รวมถึงการได้รับข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในอำเภอปายอาจเกินจริง

เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า มีระดับความคาดหวังสูงทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านภาพลักษณ์ของสถานที่ท่องเที่ยว ด้านวิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านการ

บริการอื่นๆ เช่น กิจกรรมนันทนาการที่น่าสนใจ, ความชัดเจนและเพียงพอของป้ายบอกทาง ฯลฯ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านักท่องเที่ยวเริ่มมีความรู้สึกจำเจกับแหล่งท่องเที่ยวเดิมๆ เริ่มหันเข้าหาธรรมชาติ ให้ความสนใจที่จะศึกษาและสัมผัสกับวัฒนธรรม วิถีชีวิตของชาวชนบทที่อยู่กับธรรมชาติเพิ่มมากขึ้น (คู่มือส่งเสริมหมู่บ้านท่องเที่ยว. 2543: 1) และทางภาครัฐได้ให้ความสนใจที่จะพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ เพื่อจัดและป้องกันปัญหาการบริการท่องเที่ยวที่ขาดคุณภาพ และพยายามรณรงค์ให้คนไทยหันมาท่องเที่ยวในประเทศมากขึ้น โดยพยายามใช้สื่อต่างๆ ทำให้ประชาชนมีความคาดหวังในการท่องเที่ยวอยู่ในระดับสูง

2. จากการศึกษาระดับการรับรู้จริงของนักท่องเที่ยวที่มีต่ออำเภอปาย ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านภาพลักษณ์ของสถานที่ท่องเที่ยว ด้านวิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านการบริการอื่นๆ เช่น กิจกรรมนันทนาการที่น่าสนใจ, ความชัดเจนและเพียงพอของป้ายบอกทาง ฯลฯ พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคาดหวังไว้สูงกับการท่องเที่ยว เนื่องจากทางภาครัฐพยายามใช้สื่อต่างๆ โฆษณาชวนเชื่อ ทำให้ประชาชนเดินทางท่องเที่ยวในอำเภอปาย เป็นจำนวนมาก ซึ่งส่งผลให้นักท่องเที่ยวได้รับบริการอย่างไม่ทั่วถึง อีกทั้งยังทำให้ความสวยงามของสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติลดลงด้วย

3. การวิจัยครั้งนี้ พบว่า ความคาดหวังของนักท่องเที่ยว กับการรับรู้จริงที่มีต่ออำเภอปาย โดยรวม ทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ 3 ที่ตั้งไว้ จากผลการวิเคราะห์ สามารถนำไปประเมินคุณภาพการท่องเที่ยว โดยการเปรียบเทียบความคาดหวังที่จะได้รับจากการท่องเที่ยว กับการท่องเที่ยวที่ได้รับจริงตามการรับรู้ของนักท่องเที่ยว (Parasuraman, Zeithaml & Berry. 1989 : 133) พบว่า ค่าเฉลี่ยของระดับความคาดหวัง โดยรวมและในแต่ละด้าน อยู่ในระดับสูงกว่าการรับรู้จริงของนักท่องเที่ยว ($ES > PS$) จึงสรุปได้ว่าคุณภาพการท่องเที่ยวของอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ยังไม่อยู่ในระดับที่ทำให้นักท่องเที่ยว หรือผู้ได้รับการบริการเกิดความพึงพอใจ เนื่องจาก ความคาดหวังเป็นทัศนคติที่เกี่ยวกับความปรารถนา หรือความต้องการที่คาดหวังว่าจะเกิดขึ้นในบริการนั้นๆ (Parasuraman, Zeithaml & Berry. 1988 : 16) และความต้องการถูกฝังลึกอยู่ในจิตใต้สำนึกของมนุษย์ ซึ่งเป็นผลสืบเนื่องมาจากชีวิตความเป็นอยู่และสถานภาพของแต่ละบุคคล

4. การวิจัยครั้งนี้ พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีช่วงอายุตั้งแต่ 41 ปีขึ้นไป จะมีระดับความคาดหวังสูงกว่านักท่องเที่ยวที่มีช่วงอายุน้อยกว่า เนื่องจากจากความคาดหวังจะมีความผันแปรในกลุ่มประชากรที่มีอายุแตกต่างกัน (สมยศ นาวิการ. 2542 : 378) และมูลเหตุจูงใจที่ทำให้เกิดการท่องเที่ยวสาเหตุหนึ่งคือ การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและวัฒนธรรม (ตุ้ม ชุมสาย. 2527 : 60-63)

ซึ่งได้รับความสนใจจากผู้สูงอายุ ทำให้นักท่องเที่ยวที่มีช่วงอายุตั้งแต่ 41 ปี ขึ้นไป มีความคาดหวังต่อการมาท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน สูงกว่านักท่องเที่ยวในช่วงอายุอื่น

5.3 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

จากผลการศึกษาความคาดหวังและการรับรู้จริงของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน พบว่า มีความแตกต่างในคะแนนเฉลี่ย ซึ่งในภาพรวมและในแต่ละด้าน ถือว่ามีช่องว่างระหว่างความคาดหวังและการรับรู้จริง ซึ่งจะต้องปรับปรุงและพัฒนาการให้บริการท่องเที่ยวในด้านต่างๆ เพื่อลดช่องว่างความคาดหวังและการรับรู้จริง อันจะนำมาซึ่งบริการท่องเที่ยวที่เหนือกว่าความคาดหวังของนักท่องเที่ยว เพื่อให้นักท่องเที่ยวเกิดความประทับใจและพึงพอใจมากที่สุด ดังนั้น ควรปรับปรุงด้านต่างๆ ดังนี้

1. **ด้านภาพลักษณ์ของสถานที่ท่องเที่ยว** พบว่า เป็นด้านที่นักท่องเที่ยวมีความคาดหวังมากที่สุด คะแนนเฉลี่ยรวม 3.98 แต่ด้านการรับรู้มีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.50 ซึ่งมีความต่างอยู่ที่ 0.48 ดังนั้น ผู้ที่เกี่ยวข้อง ควรมีการดูแลแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติไม่ให้เสื่อมโทรม หรือลดความสวยงามลงไป รวมทั้งต้องคงความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ควบคุมกัน ไปด้วย เช่น จัดกิจกรรมระหว่างภาครัฐ + ชุมชน + นักท่องเที่ยว ในการเดินรณรงค์ปลูกป่า เก็บขยะ ตามแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและทางวัฒนธรรม โดยให้ข้อมูลกับชุมชนและนักท่องเที่ยวว่า เราได้ประโยชน์อะไรบ้างจากการทำกิจกรรมนี้ ให้เค้ารู้สึกว่าได้เป็นส่วนหนึ่งของแหล่งท่องเที่ยว และกิจกรรมที่จัดก็ควรหลากหลาย ไม่น่าเบื่อ

2. **ด้านวิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น** พบว่า ความคาดหวัง คะแนนเฉลี่ยรวม 3.94 แต่ด้านการรับรู้มีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.29 ซึ่งมีความต่างอยู่ที่ 0.65 นักท่องเที่ยวคาดหวังในเรื่องความเป็นมิตรและมีน้ำใจของผู้คนในท้องถิ่นมากที่สุด ซึ่งเป็นเรื่องที่ทางภาครัฐควรใส่ใจในการประชาสัมพันธ์ให้ผู้คนในท้องถิ่น แสดงความเป็นมิตร และมีน้ำใจที่จะช่วยเหลือนักท่องเที่ยว เมื่อนักท่องเที่ยวประสบกับปัญหา ซึ่งจะสะท้อนให้นักท่องเที่ยวเกิดความประทับใจ และกลับมาท่องเที่ยวในอำเภอปายอีกครั้ง รองลงมาคือ ความมีเสน่ห์ในวิถีชีวิตของผู้คนในท้องถิ่น เมื่อนักท่องเที่ยวมาท่องเที่ยวสถานที่แปลกใหม่ ย่อมมีความรู้สึกอยากจะสัมผัสชีวิตของผู้คนในท้องถิ่นให้มากที่สุด ดังนั้นผู้คนในท้องถิ่นจะต้องคงไว้ในเรื่องวิถีชีวิต ซึ่งเป็นเสน่ห์อีกอย่างหนึ่งที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาท่องเที่ยวได้ เช่น ชาวบ้านหรือผู้ประกอบการ แต่งกายด้วยเครื่องแต่งกายชนเผ่าต่างๆ และมีการพูดภาษาพื้นเมือง เป็นต้น

3. **สิ่งอำนวยความสะดวก** พบว่า ความคาดหวัง คะแนนเฉลี่ยรวม 3.89 แต่ด้านการรับรู้มีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.55 ซึ่งมีความต่างอยู่ที่ 0.34 นักท่องเที่ยวมีความคาดหวังในเรื่องสถานที่พักผ่อน

มีความสะอาด และปลอดภัยมากที่สุด ดังนั้น ผู้ประกอบการทางด้านที่พักควรจะดูแลที่พัก ให้มีความสะอาด และปลอดภัยอย่างสูง อีกทั้งนักท่องเที่ยวยังคงคาดหวังในเรื่องความมีเอกลักษณ์ สวยงาม กลมกลืน ของสถานที่พักแรมกับแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งเป็นหน้าที่ของผู้ประกอบการที่จะคิด สร้างเอกลักษณ์อย่างไรให้สถานที่พักแรมกลมกลืน ไปกับแหล่งท่องเที่ยว อาทิ เช่น ภายในโรงแรม ตกแต่งด้วยไม้ไผ่ รากไม้ ผ้าทอพื้นเมือง เป็นต้น ส่วนในเรื่องสถานที่จำหน่ายอาหาร ภาครัฐควรมี การควบคุม – ตรวจสอบ เรื่องรสชาติและความสะอาดของร้านอาหารให้ถูกสุขอนามัย รวมถึง ควบคุมราคาให้เหมาะสม และสุดท้าย ในเรื่องสถานที่จำหน่ายของที่ระลึก ควรมีการควบคุมราคา สินค้าให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมกับสินค้าที่จำหน่าย

4. การบริการอื่นๆ พบว่า ความคาดหวัง คะแนนเฉลี่ยรวม 3.72 แต่ด้านการรับรู้มีค่า คะแนนเฉลี่ย 3.02 ซึ่งมีความต่างอยู่ที่ 0.70 ใน 4 ปัจจัย การบริการอื่นๆ เป็นปัจจัยที่นักท่องเที่ยว คาดหวังน้อยที่สุด แต่อย่างไรก็ตาม การมีกิจกรรมนันทนาการที่น่าสนใจในแหล่งท่องเที่ยว เช่น การล่องแพ ปีนเขา กลุ่มนักท่องเที่ยวก็ยังสนใจที่จะอยากทำกิจกรรมนั้นๆ ดังนั้นจึงเป็นคำถามให้ ผู้ประกอบการไปคิดกิจกรรมที่น่าสนใจขึ้นมา เช่น เดินป่า ส่องสัตว์ ขับรถ ATV เป็นต้น ซึ่งจะ ช่วยสร้างสิ่งดึงดูดใจให้กับอำเภอปายได้เป็นอย่างดี ในส่วนของความชัดเจนและเพียงพอของป้ายบอก ทางมายังแหล่งท่องเที่ยว ก็เป็นสิ่งที่นักท่องเที่ยวต้องการ เนื่องจากที่มีอยู่ทุกไตรมาส บางป้ายสี หลุดจนมองไม่เห็นตัวหนังสือ และด้วยอำเภอปายตั้งอยู่บนภูเขา มีทางคดเคี้ยวไปมา และทางแยกที่มี จำนวนมาก ทางกลุ่มนักท่องเที่ยวจึงต้องการให้มีป้ายบอกทางที่ทนทาน แข็งแรง และชัดเจน เพื่อ ง่ายและสะดวกต่อการเดินทาง ดังนั้นกรมทางหลวงที่รับผิดชอบในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ควรจะเพิ่มป้ายบอกทางให้มากขึ้น เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยว และยังเป็น การลด อุบัติเหตุได้เป็นอย่างดีด้วย สุดท้ายเป็นเรื่องความเพียงพอและความสะอาดของห้องน้ำสาธารณะ ควรจัดห้องสุขาให้เพียงพอต่อปริมาณนักท่องเที่ยว รวมถึงดูแลความสะอาด สุขอนามัยของห้องน้ำ ด้วย

5.4 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

สำหรับการวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาเพิ่มเติมดังนี้

1. ควรศึกษาในด้านความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ที่มาท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัด แม่ฮ่องสอน อย่างต่อเนื่อง เพื่อจะได้ทราบว่าปัจจุบันนักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในการจัดการ การท่องเที่ยวมากน้อยเพียงใด เพื่อนำไปปรับปรุง - แก้ไขต่อไป

2. ควรศึกษาในด้านจิตวิทยา ที่อาจส่งผลต่อการรับรู้ของนักท่องเที่ยว เนื่องจากการวิจัย ครั้งนี้ ใช้ปัจจัยด้านกายภาพมาใช้ในการวัดระดับการรับรู้ของนักท่องเที่ยวเพียงอย่างเดียวเท่านั้น

3. การศึกษาในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งจะมองเห็นเพียงภาพกว้างๆของความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเท่านั้น การศึกษาในครั้งต่อไปควรจะทำการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เช่น การทำ Focus group interview เพื่อศึกษาในเชิงลึก และจะได้ทราบความคิดเห็นในเรื่อง ความคาดหวัง และความต้องการจริงๆของกลุ่มนักท่องเที่ยวว่าเป็นอย่างไร

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

หนังสือ

กองแผนและงบประมาณ. (2550). กรอบยุทธศาสตร์การพัฒนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
จังหวัดแม่ฮ่องสอน (พ.ศ.2550-2552). แม่ฮ่องสอน: สำนักงานองค์การบริหารส่วน
จังหวัดแม่ฮ่องสอน.

คอตเตอร์, พี และ อาร์มสตรอง, จี. (2002). หลักการตลาด. แปลจาก Principle of Management
โดย วารุณี ตันติวงศ์วานิช และคณะ. กรุงเทพฯ : เพียร์สัน เอ็ดดูเคชั่น อินคไชน่า.

จำเนียร ช่วงโชติและคณะ. (2515). จิตวิทยาการรับรู้และเรียนรู้. กรุงเทพฯ: การศาสนา.

ชูศรี วงศ์รัตน์. (2541). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.

เทศบาลตำบลปาย. (2550). แผนพัฒนาเทศบาลสามปี (พ.ศ.2551-2553). แม่ฮ่องสอน: สำนักงาน
เทศบาลตำบลปาย.

เทศบาลตำบลปาย. (2550). แผนยุทธศาสตร์การพัฒนเทศบาล (พ.ศ.2550-2554). แม่ฮ่องสอน:
สำนักงานเทศบาลตำบลปาย.

บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. (2548). อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ: เพรส แอนด์ ดีไซน์.

รัตน์ นพเกตุ. (2540). จิตวิทยาการรับรู้. กรุงเทพฯ: ประกายพริ้ง.

ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. (2538). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

สภาวัฒนธรรมอำเภอปาย. (2548). โครงการสืบค้นประวัตินุ้บ้าน อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน.
เชียงใหม่: เจริญวัฒน์การพิมพ์.

สิทธิโชค วรานุสันติกุล. (2547). จิตวิทยาสังคม: ทฤษฎีและการประยุกต์. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ด
ยูเคชั่น.

สุชา จันทน์เอม. (2544). จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิชย์ จำกัด.

สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดแม่ฮ่องสอน. (2549). ประวัติศาสตร์วัฒนธรรม จังหวัดแม่ฮ่องสอน.
เชียงใหม่: เจริญวัฒน์การพิมพ์.

บทความ

เกิดศิริ เจริญวิศาล และจุฑามาศ จันทร์รัตน์. (2543, กรกฎาคม-กันยายน). “ความเข้าใจในแรงจูงใจในการท่องเที่ยวเพื่อส่งเสริมให้ไทยท่องเที่ยว.” จุลสารการท่องเที่ยว (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย), หน้า 43-54.

วิทยานิพนธ์

กรรวิ กันเงิน. (2550). ความคาดหวังและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อการพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาพัฒนศึกษา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

กุสุมา ภูใหญ่. (2540). การรับรู้ ความคาดหวัง ความพึงพอใจและการยอมรับของชาวมุสลิมในเขตหนองจอกต่อบทบาทในการพัฒนาชุมชนของอิหม่าม. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์พัฒนาการ. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ธวัชชัย มานิตย์. (2550). ผลกระทบจากการพัฒนาการท่องเที่ยวต่อชุมชนท้องถิ่น: กรณีศึกษาตำบลเวียงใต้ อำเภอป่าซาง จังหวัดแม่ฮ่องสอน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

นภดล นพรัตน์. (2551). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน: กรณีศึกษาเทศบาลตำบลเวียงใต้ อำเภอป่าซาง จังหวัดแม่ฮ่องสอน. สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาศิลปศาสตร์การเมืองมหาบัณฑิต. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

นัฐพงศ์ คุมา. (2549). พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวในการท่องเที่ยวอำเภอป่าซาง จังหวัดแม่ฮ่องสอน. สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาเศรษฐศาสตร์. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

เบญจมาศ ลากจิตร. (2552). แรงจูงใจที่ทำให้นักท่องเที่ยวชาวโปแลนด์เลือกประเทศไทยเป็นจุดหมายปลายทางของการท่องเที่ยว. สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาศิลปศาสตร์. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยนเรศวร.

พัชรา ลากลือชัย. (2546). ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อการจัดการท่องเที่ยวตลาดน้ำดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี และตลาดน้ำท่าคา จังหวัดสมุทรสงคราม. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาบริหารธุรกิจ. กรุงเทพฯ:

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- พิสิษฐ์ สุขสวัสดิ์. (2541). **แบบแผนการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศในเขตอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน**. สารนิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- มัลลิกา เกื้อปัญญา. (2542). **ความคาดหวังและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการสภาพแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านชาวเขาเผ่าม้ง**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศาสตร์. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สวกฤต อินใจ. (2551). **พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการเลือกใช้บริการเกสต์เฮ้าส์ในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน**. สารนิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การเมือง. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สิริกมล กันทะวัง. (2553). **ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน**. สารนิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารธุรกิจ. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อรรคเดช ตาปราบ. (2550). **การจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของชุมชนในเขตเทศบาลตำบลปาย อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน**. สารนิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเมืองและการปกครอง. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อัญชลี รัชนิกุล. (2541). **การรับรู้ ความคาดหวัง และความพึงพอใจของประชาชนต่อบทบาทของตำรวจชุมชนประจำตำบล**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์พัฒนาการ. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อารยา วรรณประเสริฐ. (2542). **ภาพลักษณ์ประเทศไทยในสายตานักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์พัฒนาการ. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อุคร วงษ์ทับทิม. (2545). **ชุมชนกับการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและวัฒนธรรม ตำบลแม่ฮี้ อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน**. สำนักงานกองทุนสนับสนุนงานวิจัย (สกว.).

สารสนเทศจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์

- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2549). **นโยบายและแผนการตลาด**. สืบค้นเมื่อ 20 ธันวาคม 2553. จาก <http://www.tourismthailand.org>.

บินมูชา. (2553,10 พฤศจิกายน). มัลลียคอำเภอ ปาย กับพัฒนาการของมุสลิมในพื้นที่. สืบค้นเมื่อ 31 มกราคม 2554. จาก

<http://www.oknation.net/blog/naichumpol/2010/11/10/entry-1>

ปายทูเดย์ดอทคอม. (ม.ป.ป.). สถานที่ท่องเที่ยว : วัดพระบาท. สืบค้นเมื่อ 31 มกราคม 2554.

จาก http://www.paitoday.com/pai-tourview.php?tour_id=24

วัดหลวง อ.ปาย จ.แม่ฮ่องสอน : ท่องเที่ยวแม่ฮ่องสอนอย่างมีความสุขกับ ททท.. (ม.ป.ป.).

สืบค้นเมื่อ 31 มกราคม 2554. <http://www.travelmaehongson.org/pai-watloung.php>

Indipendent. (2552,30 กันยายน). สถานที่ท่องเที่ยวภาคเหนือ ที่พัก โรงแรม ร้านอาหาร :

น้ำตกหมอแปง,วัดน้ำฮู. สืบค้นเมื่อ 31 มกราคม 2554. จาก http://travel-tooyou.blogspot.com/2009_09_01_archive.html

Jeeper. (2553,14 กันยายน). มาชมทัศนียภาพของเส้นทางจีรต ATV ที่ อ.ปายกัน. สืบค้นเมื่อ 31 มกราคม 2554. จาก

<http://www.chiangraifocus.com/forums/index.php?topic=35349.0>

Nongview. (2553,11 สิงหาคม). หมู่บ้านกะเหรี่ยงแม่ปิง. สืบค้นเมื่อ 31 มกราคม 2554. จาก

<http://www.ไปไหนดี.com/blog-history-หมู่บ้านกะเหรี่ยงแม่ปิง>

Peakmaker's journal. (2551,8 พฤศจิกายน). ข้อมูลทั่วไปเมืองปาย : สภาพทั่วไป. สืบค้นเมื่อ 31

มกราคม 2554. จาก <http://peakmaker.multiply.com/journal/item/3>

Tonsai_2520. (2553,12 มกราคม). เรื่องๆ มาเรื่อยๆ เชียงใหม่..ปาย. สืบค้นเมื่อ 31 มกราคม 2554.

จาก <http://www.hflight.net/forum/v-print/m-1231745436/>

Travel thaiza : ลมหนาวพัดเมืองปายที่น้ำตกแพมบก. (ม.ป.ป.). สืบค้นเมื่อ 31 มกราคม 2554. จาก

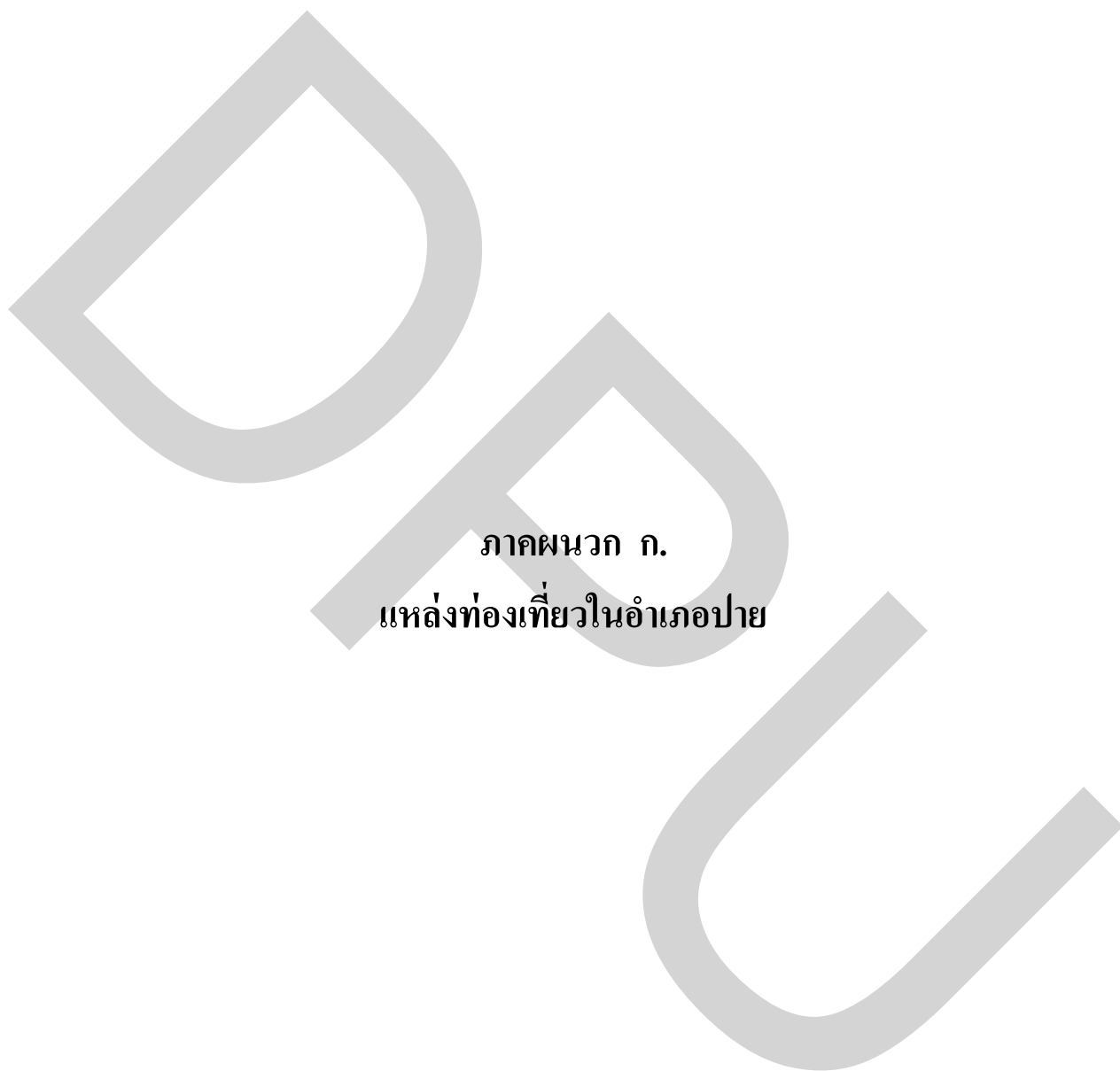
<http://travel.thaiza.com/ลมหนาวพัดเมืองปายที่น้ำตกแพมบก-191402.html>

ภาษาต่างประเทศ

BOOK

Forster, R.C. (1992). **Psychology for Life Adjustment**. Chicago: American Technical Society.

Laseurain,C.H. (1998). **Proprietors “Opinion on Ecotourism: A Case Study of The Roxy Bay, Sydney Australia.”** Journal of Ecotourism Research. 60 (4) 248-A

ภาคผนวก ก.
แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอยาย

แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอปาย

จากการศึกษาเพื่ออนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวเมืองแม่ฮ่องสอนและบริเวณที่เกี่ยวข้องของ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปกร (2537) พบว่า สภาพทางกายภาพของชุมชนเมือง ปาย (เทศบาลตำบลปาย ในปัจจุบัน) ตั้งอยู่บนที่ราบหุบเขาติดลำน้ำ เลขออกไปโดยรอบตัวเมืองยังเป็น ที่ราบค่อนข้างกว้างเมื่อเทียบกับชุมชนเมืองแห่งอื่นๆ ในจังหวัดแม่ฮ่องสอน แม้ว่าจะเป็น ชุมชนเมืองระดับอำเภอ แต่มีความพร้อมในหลายๆ ด้าน ในการพัฒนาให้เป็นชุมชนขนาดใหญ่ขึ้น มีบทบาทในการเป็นศูนย์บริการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการท่องเที่ยว เนื่องจากเป็นศูนย์กลาง ของแหล่งท่องเที่ยวสำคัญหลายๆ แห่ง ในพื้นที่ของตัวอำเภอปายเอง อีกทั้งอยู่ในระยะทางที่ไม่ ห่างไปจากแหล่งท่องเที่ยวสำคัญอีกหลายแห่งเช่นกันในอำเภอใกล้เคียง ซึ่งยังขาดความพร้อมใน แขนงทุกด้าน และไม่เหมาะสมในการขยายให้เป็นชุมชนขนาดใหญ่เนื่องจากอยู่ในพื้นที่ป่าสงวนฯ

สถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจของอำเภอปาย ได้แก่ (Places & Prices 2010 Update, เทศบาลตำบลปาย, 2550, สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดแม่ฮ่องสอน, 2549 และคณะสถาปัตยกรรม ศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปกร, 2537)

- **แม่น้ำปาย** เป็นแม่น้ำที่ใหญ่และยาวที่สุดของจังหวัดแม่ฮ่องสอน เกิดจากทิวเขา ถนนธงชัยและทิวเขาแคนลาวในเขตอำเภอปาย แล้วไหลลงมาทางทิศใต้ผ่านอำเภอเมือง แม่ฮ่องสอน ไปบรรจบกับแม่น้ำสาละวิน (แม่น้ำคง) ในเขตรัฐคะยา สหภาพพม่า มีความยาว ประมาณ 180 กิโลเมตร กว้างประมาณ 30 เมตร และลึกประมาณ 7 เมตร ท้องน้ำมีลักษณะเป็น กรวดทราย และในฤดูแล้งน้ำลึกประมาณ 1 เมตร ตลอดลำน้ำปายนี้ สามารถล่องแพได้ ส่งผลให้มี แหล่งให้บริการล่องแพไม้ไผ่ เรือยาง ไว้คอยบริการกับนักท่องเที่ยวที่ชอบการท่องเที่ยวแบบผจญ ภัย

ภาพที่ 1 แม่น้ำปาย

- **วัดน้ำฮู** ตั้งอยู่ที่บ้านน้ำฮู หมู่ที่ 5 ตำบลเวียงใต้ ห่างจากที่ว่าการอำเภอไปทางโรงพยาบาลปายประมาณ 3 กิโลเมตร เป็นที่ประดิษฐานของพระอุ้มเมือง พระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์ ซึ่งเป็นพระพุทธรูปสิงห์สาม (ศิลปะล้านนา) ปางมารวิชัยทำด้วยโลหะทองสัมฤทธิ์ อายุประมาณ 500 ปี มีลักษณะพิเศษคือพระเศียรกลวง พระโมฬีปิด - เปิดได้ และมีน้ำซึมออกอยู่เสมอประวัติการสร้างไม่แน่นอนแต่เชื่อกันว่าสร้างโดยสมเด็จพระนเรศวรมหาราช เพื่อเป็นพระราชกุศลถวายพระพี่นางสุพรรณกัลยา นอกจากนี้ยังมีเจดีย์อนุสรณ์สถานพระนางสุพรรณกัลยา อยู่ด้านหลังพระอุโบสถ

ภาพที่ 2 วัดน้ำฮู

- **วัดพระธาตุแม่เย็น** อยู่ที่บ้านแม่เย็น ตำบลแม่ฮี้ ห่างจากที่ว่าการอำเภอปาย ประมาณ 1 กิโลเมตร เป็นวัดเก่าแก่คู่เมืองปายมาช้านาน โดยประวัติของวัดพระธาตุแม่เย็นไม่มีปรากฏว่าสร้างขึ้นในสมัยใด ภายในบริเวณวัดมีเพียงโบสถ์และเจดีย์ทรงระฆังสีขาวฐานกลม สูงประมาณ 3 เมตร โดดเด่นที่ยอดฉัตรแบบเจดีย์พม่า ซึ่งเจดีย์พระธาตุ ตั้งอยู่บนเนินสูง เมื่อขึ้นไปนมัสการองค์พระธาตุแม่เย็น จะมองเห็นภูมิทัศน์ของเมืองปายโดยทั่วถึง เป็นจุดสังเกตของอำเภอปายเมื่อเดินทางโดยเครื่องบิน วัดแห่งนี้รถยนต์สามารถขึ้นถึงยอดได้โดยสะดวก มีลานจอดรถด้านหลัง และมีบันไดนาคขึ้นสู่วัดทางด้านหน้า

ภาพที่ 3 วัดพระธาตุแม่เย็น

- น้ำตกหมอแปง ตั้งอยู่หมู่ที่ 4 บ้านหมอแปง ตำบลแม่नादेิง ห่างจากที่ว่าการอำเภอ ประมาณ 8 กิโลเมตร บริเวณรอบน้ำตกเป็นป่ายาง สภาพร่มรื่น น้ำตกหมอแปงเป็นน้ำตกขนาด กลางมีความสวยงาม มีแอ่งน้ำขนาดเล็กรองรับ มีน้ำตลอดทั้งปี สูงประมาณ 5 เมตร พื้นที่รอบ บริเวณมีศาลานั่งพักผ่อนและพื้นที่ราบเป็นลานดิน ใกล้เคียงกับบริเวณน้ำตกมีหมู่บ้านชาวเขาเผ่ามูเซอ แดงอาศัยอยู่

ภาพที่ 4 น้ำตกหมอแปง

- ไปงน้ำร้อนท่าปาย ตั้งอยู่ในเขตบ้านไปงร้อน ตำบลแม่ฮี้ อำเภอปาย ห่างจากที่ว่าการอำเภอประมาณ 12 กิโลเมตร และ อยู่ในป่าแม่น้ำปายฝั่งซ้ายตอนบนของตำบลแม่ฮี้ โดยใช้ เส้นทางหลวงหมายเลข 1095 (ปาย – แม่มาลัย) ข้ามสะพานแม่น้ำปายถึงบริเวณหลักกิโลเมตรที่ 87 – 88 แยกซ้ายเข้าไปอีก 2.5 กิโลเมตร ตามทางเข้าบ้านท่าปาย เป็นทางลาดยางตลอดทั้งสาย มี หมอกควันปกคลุมพื้นที่ และมีน้ำร้อนไหลผ่านทั่วบริเวณกว้าง มีบ่อใหญ่สองบ่อ นอกนั้นเป็นน้ำ

ผุดหลายจุด ความร้อนประมาณ 80 องศาเซลเซียส รอบๆ โป่งน้ำร้อนเป็นป่าไม้สัก ภายในบริเวณอนุญาตให้ตั้งเต็นท์พักแรมได้

ภาพที่ 5 โป่งน้ำร้อนท่าปาย

-โป่งน้ำร้อนเมืองแปง อยู่ในเขตบ้านเมืองแปง ตำบลเมืองแปง ห่างจากที่ว่าการอำเภอปายประมาณ 28 กิโลเมตร โดยใช้เส้นทางหลวงหมายเลข 1095 (ปาย – แม่มาลัย) และแยกเข้าสาย 1265 ด้านขวามือตรงบริเวณหลักกิโลเมตรที่ 85 – 86 ใกล้กับหน่วยพิทักษ์และรักษาป่าแม่ปิง เป็นทางลูกรังสลับกับคอนกรีต เป็นบ่อน้ำร้อนขนาดใหญ่ อุณหภูมิของน้ำร้อนสูงถึง 95 องศาเซลเซียส และพุ่งขึ้นเป็นระยะๆ

ภาพที่ 6 โป่งน้ำร้อนเมืองแปง

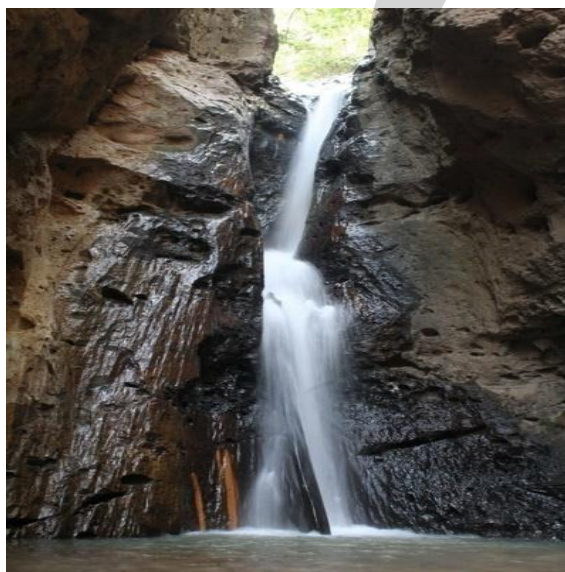
- กองแลน อยู่ในเขตบ้านร้องแห่่ง ตำบลทุ่งยาว อำเภอปาย ห่างจากที่ว่าการอำเภอปายประมาณ 7 กิโลเมตร สามารถเดินทางได้โดย ทางหลวง 1095 (ปาย – แม่มาลัย) บริเวณหลักกิโลเมตรที่ 88 อยู่ด้านขวามือ และเดินเข้าอีกประมาณ 200 เมตร กองแลนหรือเรียกกันอีกชื่อหนึ่ง

ว่า ปายแคนยอน มีที่มาจาก สภาพลักษณะที่คล้ายแกรนด์แคนยอนของประเทศสหรัฐอเมริกา แต่นักท่องเที่ยวชาวไทยจะคุ้นตากับแพะเมืองผีที่จังหวัดน่านมากกว่า โดยกองแลนมีลักษณะเป็น หน้าผาสูงชันประมาณ 20 เมตร ลักษณะเป็นผืนดินที่ถูกกัดเซาะเป็นร่องลึก คล้ายหน้าผาติดต่อกัน เป็นบริเวณ 5 ไร่เศษ ดินมีสีน้ำตาลปนแดง โอบล้อมไปด้วยป่าเต็งรังและป่าสน ด้านบนสามารถ ชมวิวรอบๆ ได้อย่างสวยงาม แต่ควรใช้ความระมัดระวังในการเดิน เพราะทางเดินบางช่วง ค่อนข้างแคบ

ภาพที่ 7 กองแลน

- น้ำตกแม่เย็น อยู่ที่บ้านแม่เย็น ตำบลแม่ฮี้ ห่างจากที่ว่าการอำเภอประมาณ 7 กิโลเมตร เป็นน้ำตกขนาดสูง 3 ชั้น และสวยงามที่สุดของอำเภอ การคมนาคมโดยการเดินเท้า ใช้ เวลา 3 - 5 ชั่วโมง

ภาพที่ 1.8 น้ำตกแม่เย็น

- บ้านกะเหรี่ยงแม่ปิง ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ 4 ตำบลแม่ฮื้อ อำเภอป่าเย็บ เป็นหมู่บ้านที่รถยนต์สามารถเข้าถึงได้โดยสะดวก ชาวบ้านมีความเจริญทางด้านอารยธรรมสูง บ้านเรือนตั้งเกาะเป็นกลุ่ม รักษาขนบธรรมเนียมดั้งเดิมไว้ค่อนข้างสมบูรณ์ และชาวบ้านเผ่านี้มีภาษาเขียนเป็นของตนเอง

ภาพที่ 9 บ้านกะเหรี่ยงแม่ปิง

- หมู่บ้านสันติชล อยู่ที่หมู่ 5 ตำบลเวียงใต้ ห่างจากที่ว่าการอำเภอประมาณ 4 กิโลเมตร ทางเข้าหมู่บ้านเป็นเส้นทางเดียวกับทางไปวัดน้ำฮู้ หมู่บ้านนี้เป็นหมู่บ้านจีนฮ่อที่มีความน่าสนใจด้านสังคมวัฒนธรรม และสภาพอาคารบ้านเรือน เพราะเป็นหมู่บ้านที่มีการวางผังของกลุ่มบ้านเรือนเป็นแบบจีนดั้งเดิม ลักษณะวัสดุที่นำมาก่อสร้างบ้านเรือนเป็นดินเหนียวผสมหญ้า และฟาง รวมทั้งรูปทรงของบ้านและการจัดที่วางของบ้านและลานบ้านยังคงรูปลักษณะพื้นบ้านของจีน

ภาพที่ 10 หมู่บ้านสันติชล

- **วัดกลาง** เมื่อถึงสถานีนขงสงอำเภอลาย คุณสมภพแวงที่วชมวัดกลางแห่งนี้ได้ เป็นสถานที่แรก โดยภายในวัดมีพระเจดีย์ก่ออิฐถือปูนสีทององค์ใหญ่ ศิลปะไทยใหญ่แท้ ประดิษฐานอยู่กลางลานวัดและมีเจดีย์ทรงมอญล้อมโดยรอบ ได้เจดีย์ทำเป็นซุ้มประดิษฐาน พระพุทธรูปประจำวัน เนื้อฐานเจดีย์องค์ใหญ่ทำเป็นมณฑปยอดมงกุฎ และวิหารที่เป็นอาคารไม้ ทั้งหลังเป็นศิลปะไทยใหญ่ ภายในมีพระพุทธรูปทรงเครื่องพม่าประดับกระจกงดงามอยู่ด้าน ซ้ายมือของพระประธาน และยังมีวัตถุโบราณต่างๆ ให้ชมบริเวณด้านข้างพระปรานอีกด้วย

ภาพที่ 11 วัดกลาง

- **มัสยิดอัล - อีสรอู** ศาสนาอิสลามในลายมีประวัติควบคู่กับเมืองลายเป็นเวลา สนานแล้ว เริ่มจากการอพยพของชาวจีนยูนนานที่นับถือศาสนาอิสลามนิกายซุนหนี่มาตั้งถิ่นฐาน ถึงแม้ว่าชุมชนมุสลิมที่นี่จะเป็นกลุ่มเล็กๆ แต่ก็มีคามเหนียวแน่นทางกลุ่มชน มีศูนย์รวมทาง จิตใจ มัสยิดอัล - อีสรอู สร้างด้วยสถาปัตยกรรมแบบเรียบง่าย มีโรงเรียนสอนศาสนาอยู่ภายใน ชามุสลิมแถบนี้ส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพค้าขาย ซึ่งคุณสามารถเลือกซื้อผลิตภัณฑ์งานฝีมือ ทั้ง ของกินและของฝาก ของชาวมุสลิมที่นี่ได้ในตัวเมืองลาย

ภาพที่ 12 มัสยิดอัล - อีสรอู

- **วัดหลวง** เป็นวัดพัฒนาตัวอย่างที่มีอาณาบริเวณกว้างขวาง ภายในมีเจดีย์สถาปัตยกรรมแบบพุกาม สูงราว 20 เมตร สีขาวประดับด้วยทองที่ยอดฉัตร รายล้อมด้วยเจดีย์ขนาดเล็ก ส่วนด้านหน้ามีวิหารเป็นอาคารไม้ทั้งหลัง ภายในประดิษฐานพระพุทธรูปทองสำริดปางมารวิชัย ศิลปะเชียงแสนอยู่ ทั้งยังเป็นสถานที่จัดงานดับไฟเทียน ซึ่งเป็นงานประจำปีของชาวไทยใหญ่ ที่จัดขึ้นหลังจากวันออกพรรษา มีการแห่ต้นเทียนของชุมชนต่างๆ มายังวัดหลวง เพื่อถวายเป็นพุทธบูชา นอกจากนี้ยังมีการแสดงที่เรียกว่า จาคไต คือการขับร้อง แสดงเรื่องราวที่เป็นคติเตือนใจของชาวไทยใหญ่ และการแข่งขันบอกไฟดอกหลวง หรือพลุไฟ ที่ชาวบ้านทำขึ้นเองอีกด้วย

ภาพที่ 13 วัดหลวง

- **วัดแม่ฮี้** อยู่เลยทางเข้าวัดพระธาตุแม่ฮิ้นไปประมาณ 200 เมตร เป็นวัดที่มีความร่มรื่น เงียบ สงบ มีวิหารขนาดใหญ่ศิลปะปัจจุบัน ภายในประดิษฐานพระพุทธรูปปูนปั้น ซึ่งถือว่าเป็นศูนย์รวมจิตใจของชาวตำบลแม่ฮี้

ภาพที่ 14 วัดแม่ฮี้

- สะพานประวัติศาสตร์ เป็นสะพานที่สร้างในสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 โดยกองทัพญี่ปุ่น ใช้เพื่อลำเลียงเสบียงอาหารและอาวุธข้ามแม่น้ำปายไปยังประเทศพม่า ปัจจุบันได้ถูกบูรณะใหม่ให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญของอำเภอปาย ซึ่งนักท่องเที่ยวรู้จักกันดี

ภาพที่ 15 สะพานประวัติศาสตร์

- น้ำตกแพมบก ตั้งอยู่ในหมู่บ้านแพมบก โดยใช้ชื่อตามที่ตั้งของหมู่บ้าน เป็นน้ำตกขนาดกลาง มีหลายชั้นเหมือนชั้นบันได จากทางเข้าสามารถลัดเลาะไปได้จนถึงปลายทางจะถึงน้ำตกแพมบกชั้นที่สวยงามที่สุด ซึ่งมีลักษณะเป็นสายน้ำที่ตกลงมาจากช่องเขา สูงประมาณ 2 เมตร เบื้องล่างเป็นแอ่งน้ำเล็ก สามารถเล่นน้ำได้ นอกจากนี้ยังมีรอยแผ่นดินแยก ซึ่งเป็นปรากฏการณ์ทางธรรมชาติที่สามารถแวะเที่ยวได้ก่อนถึงน้ำตกแพมบก โดยพบในไร่ของชาวบ้าน บริเวณเนินเขาขึ้นไปประมาณ 100 เมตร

ภาพที่ 16 น้ำตกแพมบก

- อ่างเก็บน้ำห้วยดีหมี เป็นอ่างเก็บน้ำที่นำไปใช้ประโยชน์ด้านการเกษตร ช่วงไฮซีซั่นนักท่องเที่ยวสามารถทำกิจกรรมล่องแพ ตกปลาได้ รอบๆ บริเวณอ่างเก็บน้ำจะเป็นพื้นที่เกษตรกรรมของชาวบ้าน สามารถชมวิวทิวทัศน์ได้

ภาพที่ 17 อ่างเก็บน้ำห้วยดีหมี

- วัดทุ่งโป่ง เป็นวัดเล็กๆ แห่งตำบลทุ่งยาวที่มีองค์พระพุทธรูปประดิษฐานองค์ (พระเจ้าพาลาละแข่ง) ประดิษฐานอยู่อย่างโดดเด่น งดงามด้วยศิลปะแบบไทยใหญ่ โดยใช้กรรมวิธีก่ออิฐถือปูน ลงรักปิดทอง มีเพียงช่วงพระพักตร์และเครื่องทรงเท่านั้นที่สร้างด้วยทองเหลือง องค์พระจากฐานถึงยอดพระเกศ สูง 108 นิ้ว และมีขนาดหน้าตักกว้าง 80 นิ้ว นับเป็นพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์คู่วัดทุ่งโป่งที่นักท่องเที่ยวทั้งหลายไม่ควรมองข้าม

ภาพที่ 18 พระพุทธรูปประดิษฐานองค์ (พระเจ้าพาลาละแข่ง)

- **วัดพระบาท** เป็นวัดขนาดเล็ก ตั้งอยู่บนเนินเขาท่ามกลางชุมชนชาวบ้านเวียงเหนือ ห่างจากตัวเมืองปายประมาณ 4 กิโลเมตร วัดพระบาทเป็นศาสนสถานสำคัญของเมืองปายที่ชาวบ้านให้ความเคารพบูชา เพราะภายในอุโบสถมีรอยเท้าพระพุทธรบาทบนแท่นหินให้ชมอย่างน่าอัศจรรย์ ที่วัดพระบาทนอกจากจะได้ทำบุญแล้ว รอบๆ พื้นที่วัดยังมีวิวสวยของทุ่งนาเขียวไร้เกษตรของชาวบ้าน สลับกับขุนเขาใหญ่หลวงดงาม

ภาพที่ 19 รอยพระพุทธรบาท ในวัดพระบาท

- **โป่งน้ำร้อนไทรงาม** ตั้งอยู่ในเขตตำบลแม่ต๋าย จากตัวอำเภอปาย ใช้ถนนทางหลวงหมายเลข 1095 ไปทางแม่ฮ่องสอนประมาณ 12 กิโลเมตร แล้วเลี้ยวขวาที่ทางเข้า มีด่านตรวจต้องแลกบัตรประชาชน เป็นทางดินสลับกับคอนกรีต ขึ้น-ลงเขาอีกประมาณ 5 กิโลเมตร โป่งน้ำร้อนอยู่ทางขวามือ โป่งน้ำร้อนไทรงาม มีลักษณะเป็นแอ่งน้ำกว้างประมาณ 4x4 เมตร มีความใสสะอาด น้ำไหลตลอดปี สามารถลงเล่นน้ำได้ ซึ่งน้ำในโป่งนี้มีอุณหภูมิที่อุ่นพอเหมาะ

- **อุทยานแห่งชาติห้วยน้ำดัง** มีพื้นที่ครอบคลุมอยู่ในท้องที่อำเภอแม่แตง อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ และอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน รวมเนื้อที่ทั้งหมดประมาณ 1,252 ตารางกิโลเมตร ลักษณะภูมิประเทศเป็นเทือกเขาและภูเขาสูงสลับซับซ้อน มีภูเขาที่สูงที่สุด คือ คอยช้าง เป็นป่าต้นน้ำลำธาร มีลำห้วยน้อยใหญ่มากมาย การเดินทางจากแม่ฮ่องสอน ใช้ทางหลวงหมายเลข 1095 ผ่านอำเภอปาย ถึงกิโลเมตรที่ 65 – 66 มีทางแยกเข้าไปประมาณ 6 กิโลเมตร จะถึงบริเวณที่ทำการอุทยานฯ มีบริการบ้านพักแก่นักท่องเที่ยวที่ประสงค์จะพักค้างแรมการศึกษารั้ครั้งนี้ การท่องเที่ยวในเขตเทศบาลตำบลปาย คือ การเดินทางของนักท่องเที่ยวจากสถานที่แห่งหนึ่งไปยังอีกที่หนึ่งภายในเขตเทศบาลตำบลปายด้วยความสมัครใจและเดินทางด้วยจุดมุ่งหมายใดๆก็ได้ ที่มีใช้เพื่อประกอบอาชีพ หรือหารายได้ ซึ่งรูปแบบการท่องเที่ยวในเขตเทศบาลตำบลปาย เป็นการท่องเที่ยวตามแหล่งธรรมชาติ และแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม

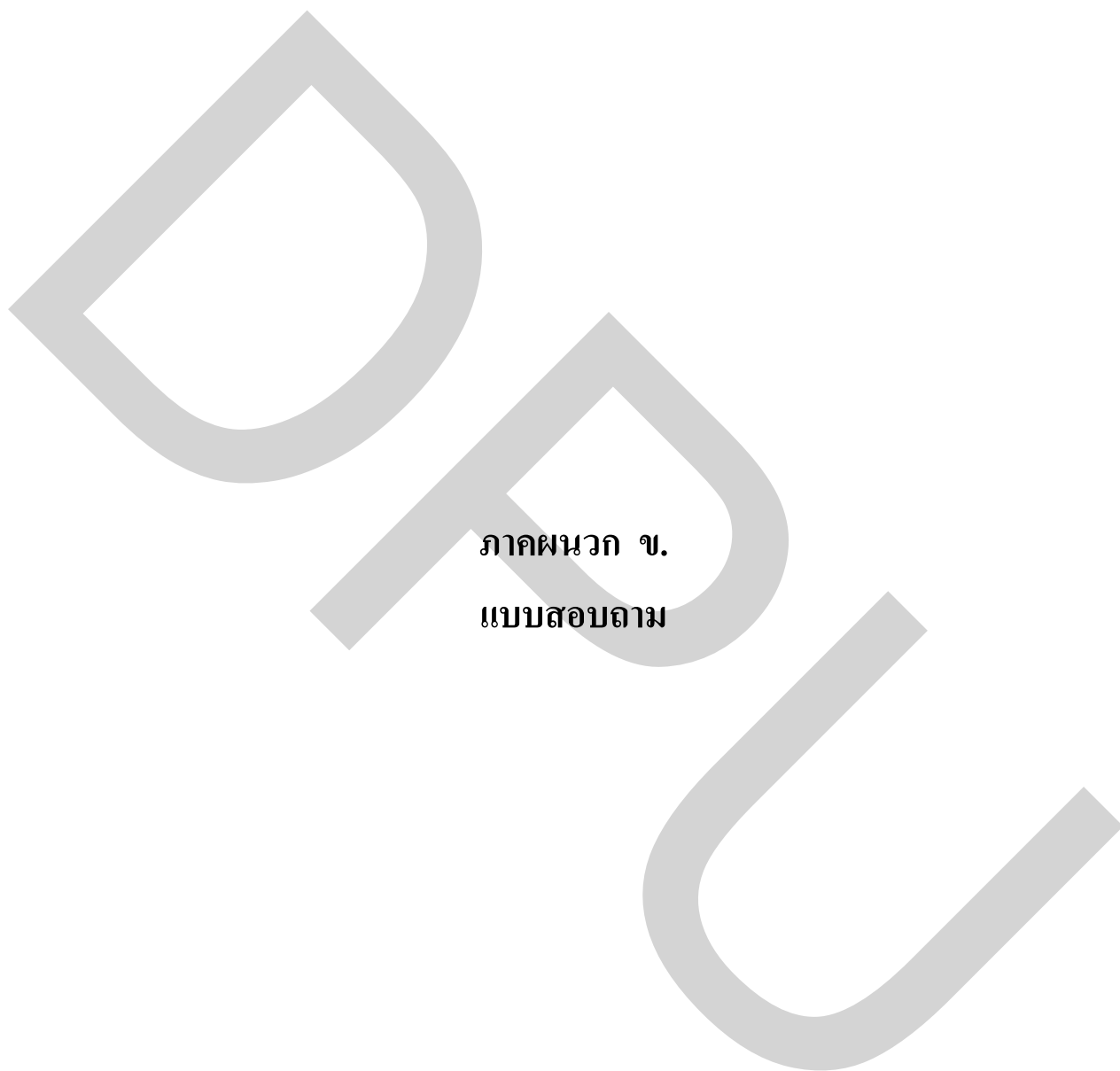

ภาพที่ 20 ภายในอุทยานแห่งชาติห้วยน้ำดัง

- จุดชมวิวิทิวทัศน์หุยนไหล อยู่ห่างจากตัวเมืองปาย ประมาณ 6 กิโลเมตร เลยหมู่บ้านสันติชลไปประมาณ 3 กิโลเมตร จะเป็นถนนดินลูกรังอีกประมาณ 200 เมตร โดยตั้งอยู่สูงกว่าระดับน้ำทะเล 440 เมตร เป็นแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่ของอำเภอปาย ซึ่งได้รับการพัฒนาพื้นที่และเริ่มเป็นที่รู้จักในฐานะดินแดนแห่งทะเลหมอก สามารถชมวิวดูได้ 360 องศา มองเห็นลำน้ำปายไหลผ่านเมืองปาย ซ่อนตัวอยู่ท่ามกลางสายหมอก เมื่อแสงแดดส่องฟ้าสีกำมะหยี่ดำสนิทพลันกลายเป็นสีส้มนวลตา ดั่งพระอาทิตย์โผล่พ้นจากทะเลหมอกเผยให้เห็นทะเลหมอกเบื้องล่างที่ห่มคลุมยอดเขา

ภาพที่ 21 จุดชมวิวิทิวทัศน์หุยนไหล

ภาคผนวก ข.
แบบสอบถาม

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง ความคาดหวังและการรับรู้ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่มีต่อการท่องเที่ยว
อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในหลักสูตรปริญญาโท สาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคาดหวังและการรับรู้ของนักท่องเที่ยว ที่มีต่อการท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ผู้วิจัยใคร่ขอความร่วมมือจากท่านในการตอบแบบสอบถามทุกข้อให้ตรงตามความเป็นจริง เพื่อเป็นประโยชน์ต่องานวิจัยครั้งนี้

อนึ่ง ข้อมูลที่ท่านตอบในแบบสอบถามครั้งนี้ ผู้วิจัยจะนำไปใช้ในเชิงวิชาการ ซึ่งจะไม่มีการเผยแพร่ใด ๆ ต่อท่าน

คำชี้แจง แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 4 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ข้อมูลด้านความคาดหวังของนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่มีต่อการท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ส่วนที่ 3 ข้อมูลด้านการรับรู้ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่มีต่อการท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ส่วนที่ 4 ข้อมูลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง และข้อเสนอแนะ

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามนี้ ทุกความคิดเห็นของท่านจักเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ในการที่จะช่วยพัฒนาการท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน และช่วยในการผลักดันการท่องเที่ยวในท้องถิ่นของประเทศไทยให้อยู่ได้อย่างยั่งยืนต่อไป

นางสาวพรศิริ บินนาราวิ
หลักสูตรการจัดการการท่องเที่ยว คณะศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง () หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

1. ท่านเคยมาท่องเที่ยวอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอนหรือไม่

- () 1. เคย () 2. ครั้งแรก

2. เพศ

- () 1. ชาย () 2. หญิง

3. อายุ

- () 1. ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 20 ปี () 2. 21 – 30 ปี
 () 3. 31 – 40 ปี () 4. 41 – 50 ปี
 () 5. 51 ปีขึ้นไป

4. สถานภาพสมรส

- () 1. โสด () 3. สมรส
 () 2. หย่า / แยกกันอยู่ () 4. หม้าย

5. ระดับการศึกษาสูงสุด

- () 1. ต่ำกว่าปริญญาตรี () 2. ปริญญาตรี
 () 3. ปริญญาโทหรือสูงกว่า

6. อาชีพ

- () 1. ผู้ประกอบการอาชีพระดับสูง (ทันตแพทย์, วิศวกร, นักวิชาการ, นักกฎหมาย ฯลฯ)
 () 2. เจ้าของกิจการและผู้บริหาร (ธุรกิจส่วนตัว, ผู้บริหาร, นักธุรกิจ ฯลฯ)
 () 3. อาชีพเกษตรกรรม (เกษตรกร, เลี้ยงสัตว์, ประมง ฯลฯ)
 () 4. ผู้ใช้ทักษะ แรงงาน (พนักงานบริษัท, พนักงานโรงงาน, พนักงานก่อสร้าง ฯลฯ)
 () 5. ผู้ไม่ได้ประกอบอาชีพ (นักเรียน, นักศึกษา, แม่บ้าน ฯลฯ)

7. รายได้ต่อเดือน

- () 1. ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 15,000 บาท () 2. 15,001 – 30,000 บาท
 () 3. 31,001 – 50,000 บาท () 4. 50,000 บาท ขึ้นไป

ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับระดับความคาดหวังของนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่มีต่อการท่องเที่ยวใน
อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับระดับความคาดหวังของ
ท่านก่อนเดินทางมาท่องเที่ยวยังอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอนมากที่สุด

1. การวัดระดับความคาดหวังที่มีต่อสถานที่ท่องเที่ยว

รายการ	ความคาดหวังก่อนเดินทางมา				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
1. ด้านภาพลักษณ์ของสถานที่ท่องเที่ยว					
1.1 ความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ					
1.2 ความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม					
1.3 ความมีเอกลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยว					
1.4 การอนุรักษ์ สภาพสิ่งแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว					
1.5 สภาพความสมบูรณ์ทางธรรมชาติของแหล่งท่องเที่ยว					
1.6 ความสะดวกในการเดินทางมายังแหล่งท่องเที่ยว					
2. ด้านวิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น					
2.1 ความน่าสนใจของวัฒนธรรมและสังคมในท้องถิ่น					
2.2 ความมีเสน่ห์ในวิถีชีวิตของผู้คนในท้องถิ่น					
2.3 การอนุรักษ์การแต่งกายของชาวบ้านและชนเผ่าในท้องถิ่น					
2.4 การอนุรักษ์สถาปัตยกรรม สิ่งปลูกสร้างภายในท้องถิ่น					
2.5 ความเป็นมิตรและมีน้ำใจของผู้คนในท้องถิ่น					
3. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก					
3.1 สถานที่พักแรมมีความสะอาด และปลอดภัย					
3.2 ความมีเอกลักษณ์ สวยงาม กลมกลืน ของสถานที่พักแรม กับแหล่งท่องเที่ยว					
3.3 ความเพียงพอของสถานที่พักแรม					
3.4 การบริการที่สุภาพเป็นกันเองของเจ้าหน้าที่ในสถานที่ พักแรม					

รายการ	ความคาดหวังก่อนเดินทางมา				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
3.5 ความเพียงพอของสถานที่จำหน่ายอาหารและอาหารท้องถิ่น					
3.6 ความเพียงพอของสถานที่จำหน่ายสินค้าของที่ระลึก					
3.7 ความน่าสนใจของสินค้าของที่ระลึก					
3.8 ความเพียงพอและหลากหลายของประเภทการให้บริการในสถานที่ท่องเที่ยว เช่น บริการรถเช่า บริการนำชม ค่าย					
4. ด้านการบริการอื่นๆ					
4.1 มีกิจกรรมนันทนาการที่น่าสนใจในแหล่งท่องเที่ยว เช่น การล่องแพ ปีนเขา					
4.2 ความชัดเจนและเพียงพอของป้ายบอกทางมาแหล่งท่องเที่ยว					
4.3 ความเพียงพอและความสะอาดของห้องน้ำ ห้องสุขา ต่อปริมาณนักท่องเที่ยว					

ส่วนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับระดับการรับรู้ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่มีต่อการท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับระดับความรู้สึกของท่านที่ได้รับรู้จริง หลังจากที่ได้มาสัมผัสยังอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอนมากที่สุด

2. การวัดระดับการรับรู้ที่มีต่อสถานที่ท่องเที่ยว

รายการ	ประสบการณ์การรับรู้จริงที่ได้รับ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1. ด้านภาพลักษณ์ของสถานที่ท่องเที่ยว					
1.1 ความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ					
1.2 ความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม					
1.3 ความมีเอกลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยว					
1.4 การอนุรักษ์ สภาพสิ่งแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว					
1.5 สภาพความสมบูรณ์ทางธรรมชาติของแหล่งท่องเที่ยว					
1.6 ความสะดวกในการเดินทางมายังแหล่งท่องเที่ยว					
2. ด้านวิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น					
2.1 ความน่าสนใจของวัฒนธรรมและสังคมในท้องถิ่น					
2.2 ความมีเสน่ห์ในวิถีชีวิตของผู้คนในท้องถิ่น					
2.3 การอนุรักษ์การแต่งกายของชาวบ้านและชนเผ่าในท้องถิ่น					
2.4 การอนุรักษ์สถาปัตยกรรม สิ่งปลูกสร้างภายในท้องถิ่น					
2.5 ความเป็นมิตรและมีน้ำใจของผู้คนในท้องถิ่น					
3. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก					
3.1 สถานที่พักผ่อนมีความสะอาด และปลอดภัย					
3.2 ความมีเอกลักษณ์ สวยงาม กลมกลืน ของสถานที่พักผ่อน กับแหล่งท่องเที่ยว					
3.3 ความเพียงพอของสถานที่พักผ่อน					
3.4 การบริการที่สุภาพเป็นกันเองของเจ้าหน้าที่ในสถานที่ พักผ่อน					

รายการ	ประสบการณ์การรับรู้จริงที่ได้รับ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
3.5 ความเพียงพอของสถานที่จำหน่ายอาหารและอาหาร ท้องถิ่น					
3.6 ความเพียงพอของสถานที่จำหน่ายสินค้าของที่ระลึก					
3.7 ความน่าสนใจของสินค้าของที่ระลึก					
3.8 ความเพียงพอและหลากหลายของประเภทการให้บริการ ในสถานที่ท่องเที่ยว เช่น บริการรถเช่า บริการนวดผ่อนคลาย					
4. ด้านการบริการอื่นๆ					
4.1 มีกิจกรรมนันทนาการที่น่าสนใจในแหล่งท่องเที่ยว เช่น การล่องแพ ปีนเขา					
4.2 ความชัดเจนและเพียงพอของป้ายบอกทางมาแหล่ง ท่องเที่ยว					
4.3 ความเพียงพอและความสะอาดของห้องน้ำ ห้องสุขา ต่อปริมาณนักท่องเที่ยว					

4. ความพึงพอใจโดยรวมที่มีต่อการท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

- 1) พึงพอใจมากที่สุด
 2) พึงพอใจมาก
 3) พึงพอใจปานกลาง
 4) พึงพอใจน้อย
 5) พึงพอใจน้อยที่สุด

5. ท่านจะกลับมาท่องเที่ยวอีกหรือไม่

- 1) กลับมาอีกแน่นอน เพราะ.....
 2) ยังไม่แน่ใจ เพราะ.....
 3) ไม่กลับมาอีกแน่นอน เพราะ.....

6. ท่านจะบอกต่อหรือไม่

- 1) จะบอกต่อ แนะนำให้เพื่อน /ญาติ ให้มาเที่ยวแน่นอน
- 2) จะนำไปแนะนำ ใน Internet แน่นอน
- 3) ไม่แนะนำ เพราะ.....
- 4) อื่นๆ.....

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะจากการที่ได้มาเที่ยวอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

1.ปัญหาที่ท่านพบจากการมาท่องเที่ยวอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2.ข้อเสนอแนะต่อการจัดการท่องเที่ยวอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน คือ

.....

.....

.....

.....

.....

***** ขอขอบคุณผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่านที่สละเวลา ในการตอบแบบสอบถามชุดนี้ค่ะ

ภาคผนวก ค.
สถิตินักท่องเที่ยว

**Tourism Revenue in Provinces
(January - December 2009)**

Unit : Million Baht

Item	Province	Revenue		2009 / 2008 (Δ %)	Revenue 2007	2009 / 2007 (Δ %)	Annual average (Δ %)
		2009	2008				
1	Chaing Mai	32,605.79	38,135.33	-14.50	38,894.25	-16.17	-8.08
2	Lumpang	1,005.33	n/a(2,263.20)	-	2,127.07	-52.74	-26.37
3	Lumphun	339.03	n/a(795.70)	-	751.37	-54.88	-27.44
4	Mae Hong Son	2,435.19	n/a(2,103.97)	-	1,897.19	117.38	58.69
	Mueang	1,545.11	n/a(1,242.32)	-	1,120.22	98.86	49.43
	Pai	890.08	n/a(861.65)	-	776.97	-90.94	-45.47
5	Chaing Rai	9,404.64	n/a(10,633.92)	-	9,818.95	-4.22	-2.11
6	Phrae	581.39	n/a(1,140.23)	-	1,072.66	-45.80	-22.90
7	Phayao	325.90	n/a(701.29)	-	653.58	-50.14	-25.07
8	Nan	547.36	n/a(988.15)	-	933.98	-41.39	-20.70
9	Phitsanulok	2,920.74	n/a(5,362.30)	-	4,951.34	-41.01	-20.51
10	Tak	2,709.88	n/a(2,408.35)	-	2,159.96	25.46	12.73

Remark :

1. Data in 2008 were not applicable, estimated by using data in 2007 plus (data in 2007 multiplied with the growth rate of consumer price index in each province of Δ 2008/2007).

2. Data in 2009 is preliminary data.

**Visitor numbers in Provinces
(January - December 2009)**

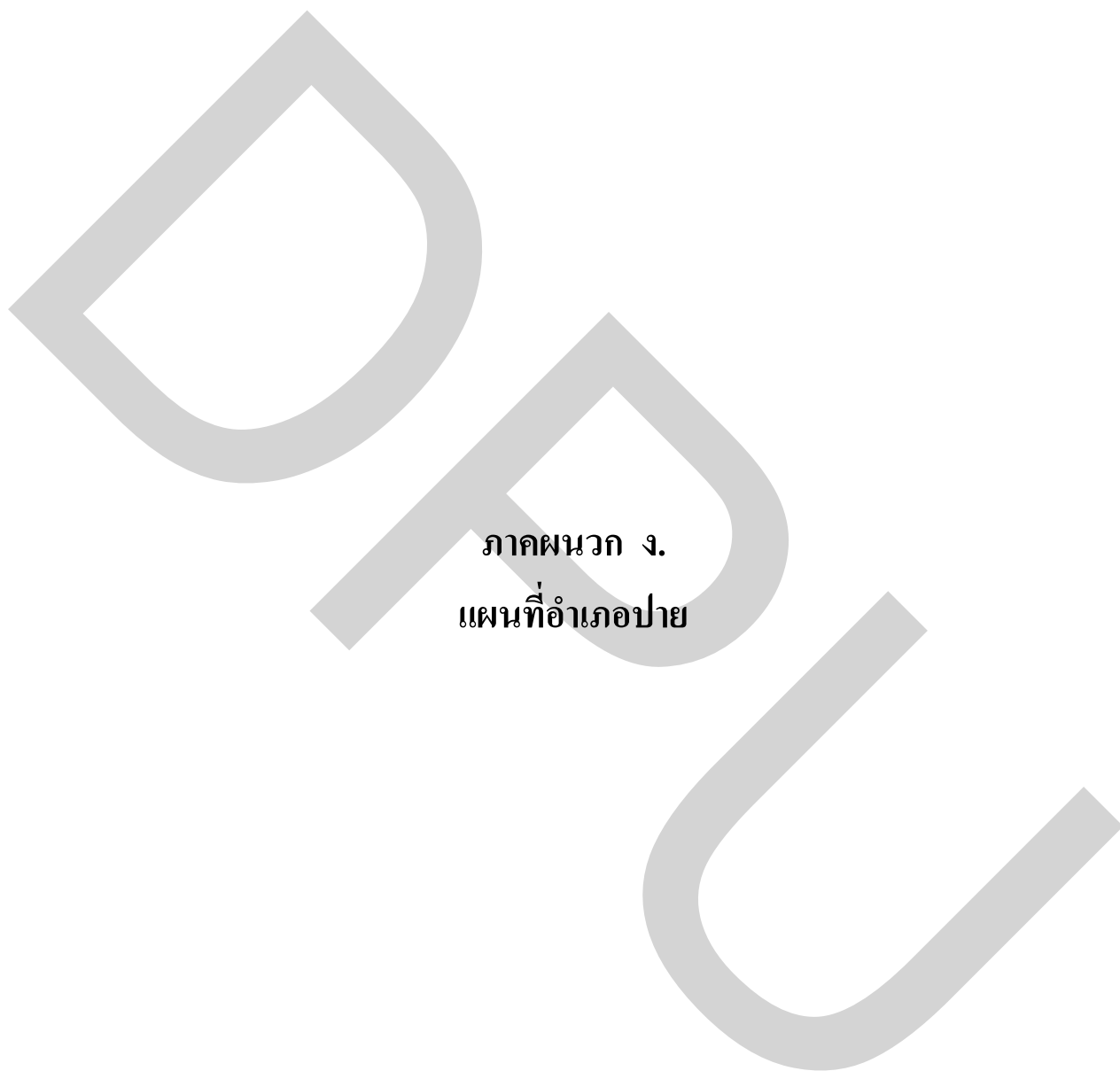
Unit : Person

Item	Province	Visitor		2009 / 2008 (Δ %)	Visitor 2007	2009 / 2007 (Δ %)	Annual average (Δ %)
		2009	2008				
1	Chiang Mai	4,343,090	5,313,352	-18.26	5,356,867	-18.92	-9.46
2	Lampang	527,440	871,648	-39.49	744,433	-29.15	-14.57
3	Lumphun	397,100	n/a(964,981)	-	796,058	-50.12	-25.06
4	Mae Hong Son	492,130	768,228	-35.94	414,680	18.68	9.34
	Mueang	289,212	437,544	-33.90	244,770	18.16	9.08
	Pai	202,918	330,684	-38.64	169,910	19.43	9.71
5	Chiang Rai	1,680,248	n/a(1,741,246)	-	1,436,435	16.97	8.49
6	Phrae	423,465	531,824	-20.37	669,039	-36.71	-18.35
7	Phayao	249,829	419,098	-40.39	419,192	-40.40	-20.20
8	Nan	224,931	498,406	-54.87	418,642	-46.27	-23.14
9	Phitsanulok	1,667,680	n/a(2,511,009)	-	2,071,448	-19.49	-9.75
10	Tak	1,055,776	n/a(1,095,478)	-	903,711	16.83	8.41

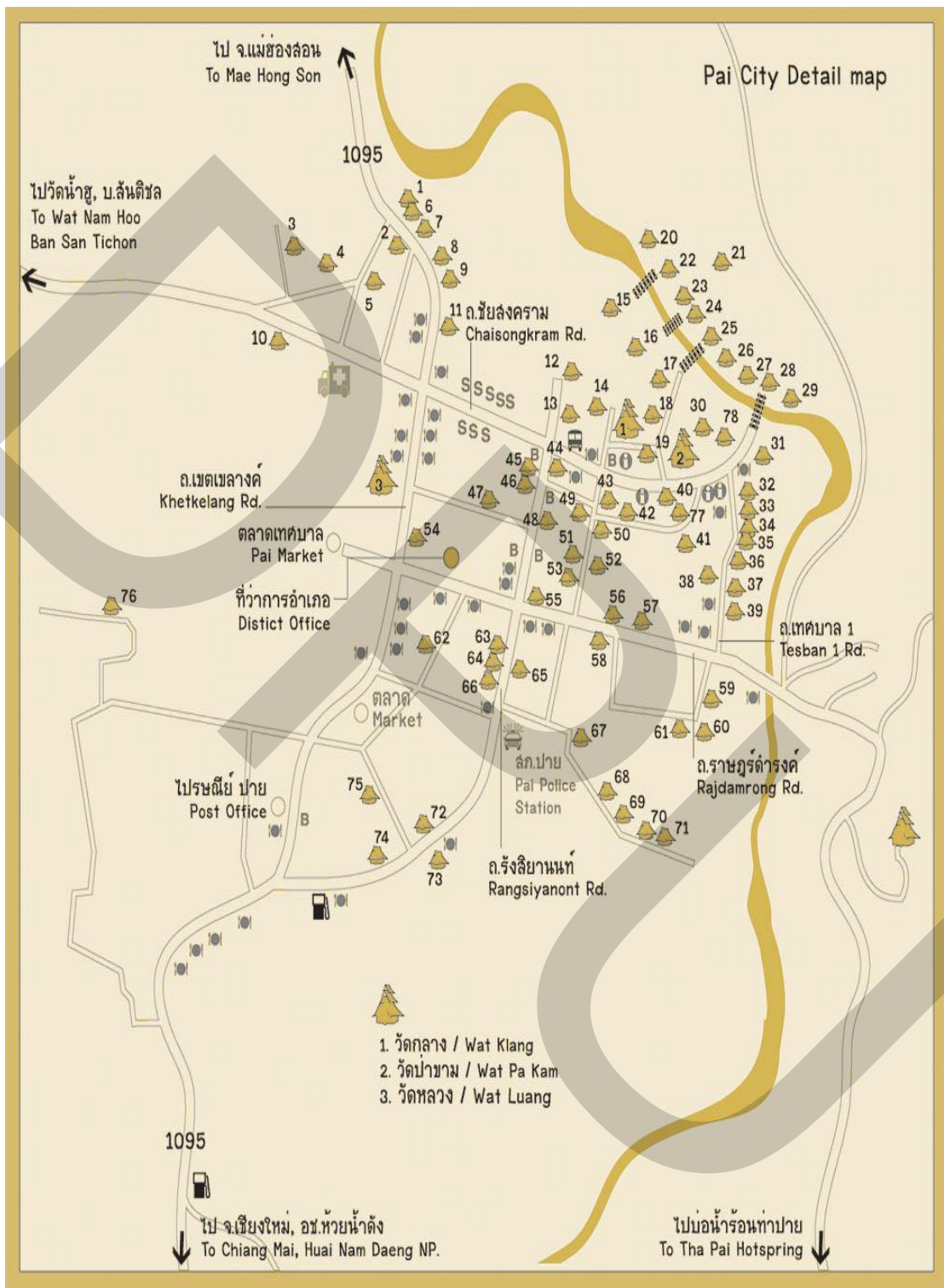
Remark :

1. Data in 2008 were not applicable, estimated by using data in 2007 plus (data in 2007 multiplied with the growth rate of visitors in each region of Δ 2008/2007).

2. Data in 2009 is preliminary data.

ภาคผนวก ง.
แผนที่อำเภอป่า

ที่มา : <http://www.travelmaehongson.org/map-pai-city.php>

ที่พัก / Accommodations (Pai city)

1. ไพลินเฮ้าส์ / Pailin House:	0-5369-9058
2. ปายบุรี / Pai Buri:	08-1801-6384
3. ปายสวีทโฮม / Pai Sweet Home:	0-5369-9307
4. บานานาเฮ้าส์ / Banana House:	0-5369-9149
5. แอวปาย / Aew Pai:	0-5369-9038
6. พิชัยเฮ้าส์ / Pichai House:	0-5369-9388
7. เรือนแฝด / Brookview:	0-5369-9366
8. ปายริเวอร์เคิร์ฟ / Pai River curve:	08-5907-4306
9. เขื่อนข้าวหอม / Heaun Kao Hom:	08-9838-1612
10. เดอะควอเตอร์ / The Quater:	0-5369-9423
11. 1095 ปายเฮ้าส์ / 1095 Pai House:	08-1296-7580
12. ต้นลำเกตุเฮ้าส์ / Tonsa Guesthouse:	0-5369-8229
13. นู่นเฮ้าส์ / Noon House:	0-5369-9383
14. ปายอินเดอะสกาย / Pai in the Sky:	0-5369-8145
15. เพื่อนดแอทปาย / Friends @ Pai:	08-1671-2760
16. วังช้างเผือก รีสอร์ท / Wang Chang Puark Resort:	08-1641-5493
17. โกลเด้นฮัท / Golden Hut:	0-5369-9949
18. บรีซออฟปาย / Breez of Pai:	08-1998-4597
19. บ้านแสงเขื่อน / Ban Saeng Huan:	0-5369-9859
20. นิลปาญา / Nillapaya:	08-9559-6065
21. ชัยนิชวิลเลจ / Chai-niz village:	08-7193-6314
22. ลิตเติลเฮ้าส์ / Little House:	08-9993-7500
23. ปายบุรี / Pai Buri:	08-1801-6384
24. อินเดียนา คอตเตจ / Indiana Cottage:	08-1952-3340
25. ปายไนฟัน / Pai Nai Fun:	0-5306-4387
26. ปายคันทรีฮัท / Pai Country Hut:	08-4046-4458
27. ริเวอร์วิวบังกะโล / River view Bungalow:	08-5036-2131
28. แฟมิลี่ฮัท / Family Hut:	08-5709-1306
29. บ้านปายริเวอร์ไซด์ / Baan Pai Riverside:	0-5369-8152
30. ริมปายคอตเตจ / Rim Pai Cottage:	0-5369-9234
31. ปายริเวอร์คอร์เนอร์ / Pai River Corner:	0-5369-9049

32. บ้านปายวิลเลจ / Ban Pai Village:	0-5369-8152
33. วิลลา เดอ ปาย / Villa De Pai:	0-5369-9109
34. ริเวอร์ไซด์ / Riverside:	08-9636-1839
35. บ้านสวนริมปาย / Ban Suan Rim Pai:	0-5369-9677
36. บ้านสวนรีสอร์ท / Ban Suan Resort:	0-5369-9980
37. บ้านปายรุ่ง / Ban Pai Roong:	0-5369-9747
38. ปลายฟ้า / Plai Fah:	08-8409-1151
39. ปายวิมาน / Pai Vimarn:	0-5369-9403
40. บลูเฮาส์ / Blue House:	0-5369-9401
41. มร.จันทร์ เกสต์เฮาส์ / Mr.Jan Guesthouse:	0-5369-9554
42. เคนเตอร์ / Kenter:	0-5369-9362
43. อโบดายา / Abodaya:	0-5369-9041
44. ดวงเกสต์เฮาส์ / Duang Guesthouse:	0-5369-9101
45. นัญญาเฮาส์ / Nunya's House:	0-5369-9051
46. ปายคันทรีเฮาส์ / Pai Country House:	0-5369-9035
47. บิ๊กเกสต์เฮาส์ / Big Guesthouse:	0-5369-9938
48. ชาลีเกสต์เฮาส์ / Chali Guesthouse:	0-5369-9039
49. ปาล์มเฮาส์ / Palm House:	0-5369-9074
50. ปวีณเฮาส์ / Pravee House:	0-5369-9368
51. เอเวอร์กรีน / Evergreen Guesthouse:	08-2619-1390
52. บ้านพอกำนัน / Ban Paw Kamnan:	0-5369-9382
53. แผ่นดินฟิลด์ปาย / Paddy fields Pai:	08-5944-5761
54. แฮปปี้อินปาย / Happy in Pai:	08-7990-9076
55. ทีทีเค เกสต์เฮาส์ / TTK Guesthouse:	0-5369-9091
56. ตายายเฮาส์ / Tayai House:	0-5369-9579
57. ยูนิคอร์น / Unicorn:	0-5369-8068
58. ลullaby ปาย / Lullaby Pai:	08-0782-3263
59. บ้านตะวัน / Ban Tawan:	0-5369-8116-7
60. พี.เอส. ริเวอร์ไซด์ / P.S. Riverside:	0-5369-8095
61. โกลเด้นเฮาส์ / Golden House:	0-5369-9820
62. บ้านปาย กม.0 / Baan Pai Km.0:	08-7956-7171

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-นามสกุล

พรศิริ บินนาราวี

ประวัติการศึกษา

ปริญญาตรี คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์
สาขา การท่องเที่ยวและการโรงแรม
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ปี 2548

ตำแหน่งและสถานที่ทำงานปัจจุบัน

เลขานุการ ส.รุ่งเรืองการเชื่อม (ช่างลอน)
ศูนย์อะไหล่รังสิต 56/196-7 ม.6 ซอย 5
ถ.พหลโยธิน ต.คลองหนึ่ง อ.คลองหลวง
จ.ปทุมธานี 12120